

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ

ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2024 рік
(розроблено у 2025 році)

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник начальника Харківської
обласної військової адміністрації**
Євген ІВАНОВ

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ

ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2024 рік
(розроблено у 2025 році)

ЗМІСТ

Назва	Зміст, сторінка
1. Загальна характеристика	4
2. Чисельність населення	4
3. Фізико-географічна характеристика	6
4. Атмосферне повітря	7
5. Водні ресурси	12
6. Земельні ресурси	24
7. Лісові ресурси	33
8. Рослинний світ	47
9. Тваринний світ	63
10. Природно-заповідний фонд	89
11. Формування екологічної мережі	163
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	204
13. Радіаційна безпека	242
14. Корисні копалини	247
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	247
16. Міжнародне співробітництво	250
17. Планування природоохоронної діяльності	260
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону	266
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	266
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	266
18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України	271
Примітки	275

1. Загальна характеристика

Дата утворення	27.02.1932
Територія, км ²	31 418,5
Кількість адміністративно-територіальних одиниць	7
Кількість міст	17
Кількість селищ	7
Кількість сільських населених пунктів	1751
Чисельність населення на 01.01.2022, тис. осіб	2 598, 961
з них:	
міське	2 115,117
сільське	483,844
Щільність населення, тис. осіб на 1 км ²	82,7

2. Чисельність населення Харківської області станом на 01 січня звітного року*

Таблиця 1

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою	Чисельність наявного населення, тис. осіб		
	усього	міське	сільське
1	2	3	4
Міські територіальні громади			
Богодухівська міська ТГ	36,348	17,791	18,557
Валківська міська ТГ	29,804	13,252	16,552
Балаклійська міська ТГ	44,548	26,334	18,214
Барвінківська міська ТГ	19,092	7,840	11,252
Ізюмська міська ТГ	48,072	44,979	3,093
Берестинська міська ТГ	30,691	19,674	11,017
Куп'янська міська ТГ	54,431	52,799	1,632
Лозівська міська ТГ	87,724	69,460	18,264
Златопільська міська ТГ	30,080	28,510	1,570
Дергачівська міська ТГ	42,823	29,821	13,002
Люботинська міська ТГ	26,669	20,666	6,003
Мереф'янська міська ТГ	25 286	22 347	2 939
Південноміська міська ТГ	13,715	13,148	0,567
Харківська міська ТГ	1 421,125	1 421,125	-

1	2	3	4
Вовчанська міська ТГ	35,642	22,699	12,943
Зміївська міська ТГ	40,563	17,406	23,157
Чугуївська міська ТГ	37,962	33,934	4,028
Усього	2 024,575	1 861,785	162,790
Сільські територіальні громади			
Куньєвська сільська ТГ	4,327	-	4,327
Оскільська сільська ТГ	8,310	-	8,310
Наталинська сільська ТГ	10,964	-	10,964
Старовірівська сільська ТГ	9,116	-	9,116
Вільхуватська сільська ТГ	5,962	1,928	4,034
Кіндрашівська сільська ТГ	5,875	-	5,875
Курилівська сільська ТГ	9,507	-	9,507
Петропавлівська сільська ТГ	5,106	-	5,106
Біляївська сільська ТГ	5,531	-	5,531
Олексіївська сільська ТГ	6,932	-	6,932
Вільхівська сільська ТГ	12,030	2,972	9,058
Липецька сільська ТГ	13,165	-	13,165
Циркунівська сільська ТГ	8,713	-	8,713
Усього	105,538	4,900	100,638
Селищні територіальні громади			
Золочівська селищна ТГ	23,696	7,744	15,952
Коломацька селищна ТГ	6,399	2,619	3,780
Краснокутська селищна ТГ	26,040	7,164	18,876
Борівська селищна ТГ	15,335	5,055	10,280
Донецька селищна ТГ	22,236	16,822	5,414
Савинська селищна ТГ	10,200	5,182	5,018
Зачепилівська селищна ТГ	13,999	3,317	10,682
Кегичівська селищна ТГ	19,633	8,233	11,400
Сахновщинська селищна ТГ	19,453	6,900	12,553
Великобурлуцька селищна ТГ	14,440	3,614	10,826
Дворічанська селищна ТГ	15,831	3,290	12,541
Шевченківська селищна ТГ	18,959	6,627	12,332
Близнюківська селищна ТГ	17,094	3,467	13,627
Безлюдівська селищна ТГ	23,375	18,760	4,615
Височанська селищна ТГ	26,703	25,238	1,465

1	2	3	4
Малоданилівська селищна ТГ	13,158	8,085	5,073
Нововодолазька селищна ТГ	21,484	10,976	10,508
Пісочинська селищна ТГ	32,490	30,021	2,469
Роганська селищна ТГ	13,371	3,262	10,109
Солоницівська селищна ТГ	34,942	26,858	8,084
Малинівська селищна ТГ	8,926	7,428	1,498
Новопокровська селищна ТГ	16,301	12,145	4,156
Печенізька селищна ТГ	9,278	4,957	4,321
Слобожанська селищна ТГ	26,399	13,675	12,724
Старосалтівська селищна ТГ	7,424	3,329	4,095
Чкаловська селищна ТГ	11,682	3,664	8,018
Усього	468,848	248,432	220,416

Примітка: * - надано наявну статистичну інформацію за оцінкою станом на 01.01.2022, так як отримання територіальними органами Держстату адміністративних даних стосовно реєстрації актів цивільного стану щодо народження і смерті, а також даних про декларування/реєстрацію та зняття із задекларованого/зареєстрованого місця проживання у повному обсязі наразі є неможливим. Зважаючи на відсутність адміністративних даних, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, формування та поширення органами державної статистики об'єктивної статистичної інформації щодо чисельності наявного населення по територіях територіальних громад, призупинено.

3. Фізико-географічна характеристика

Харківська область розташована на північному сході України на території двох природних зон Лівобережної України – Лісостепу і Степу в межах водорозділу, що відокремлює басейни Дону і Дніпра.

На півночі Харківщина межує з Белгородською областю Росії, на сході – з Луганською, на південному сході – з Донецькою, на півдні – з Дніпропетровською, на заході – з Полтавською та на північному заході – з Сумською областями України. Площа території Харківщини складає 31,4 тис. км², що становить 5,2% території України, відстань із сходу на захід – 225 км, з півночі на південь – 200 км.

Рельєф Харківщини – хвиляста рівнина, яка розмежована річковими долинами, ярами та балками. Основні його риси визначаються приуроченістю території до басейнів рік Дону та Дніпра. Басейн Дону складає 75% території області, басейн Дніпра – 25%.

Ріка Сіверський Донець – головна водна артерія Харківщини – є притокою Дона, на території області ця річка несе свої води протяжністю 375 км (загальна її довжина 1 053 км). Її основні притоки на території області – ріки Оскіл, Уди, Берека, Харків, Лопань, Сухий Торець, Балаклійка, Вовча, Великий Бурлук та ін.

На території області затверджено балансові експлуатаційні запаси питних і технічних підземних вод на 95 родовищах, які включають 5 ділянок мінеральних підземних вод.

У ґрунтовому покриві області переважають чорноземи типові (39,44%), звичайні глибокі (34,56%), звичайні (11,68%), опідзолені (3,37%), сірі лісові (1,44%). Решта площ (3,15%) представлені лучно-чорноземними та іншими ґрунтами.

Найродючішими є чорноземи типові та опідзолені ґрунти. Серед орних земель області нараховується 6,2 тис. га середньо кислих ґрунтів, які потребують постійної хімічної меліорації.

Клімат області помірно-континентальний. Так як протяжність території області з заходу на схід і коливання висот незначні, то варіації клімату в межах області досить несуттєві.

Область розділена на 7 адміністративних районів згідно з постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів», до її складу входить 17 міст, з них 7 міст обласного підпорядкування, кількість населених пунктів – 1751, територіальних громад – 56, у тому числі: міських – 17, селищних – 26, сільських – 13.

Вигідне географічне розташування області є сприятливою передумовою для розвитку зовнішньої та внутрішньої торгівлі, транспортних послуг. Харківщина має потужний промисловий, аграрний і науковий потенціал.

Основні види корисних копалин, що видобуваються: нафта, газ, конденсат, кам'яне та буре вугілля, піски (будівельні, формувальні, кварцеві), глини (вогнетривкі, керамічні), гіпс, крейда, мергелі, мінеральні води.

За загальним природно-ресурсним потенціалом Харківська область посідає 5-те місце в Україні, її мінерально-сировинна база складається на 28,5% з паливно-енергетичних корисних копалин (нафта, газ, конденсат, кам'яне вугілля), на 53,4% із сировини для виробництва будівельних матеріалів, решту (18,1%) становить сировина кольорових металів, прісні мінеральні підземні води.

4. Атмосферне повітря

На стан атмосферного повітря Харківської області у 2024 році вплинули не тільки викиди забруднюючих речовин від пересувних та стаціонарних джерел забруднення, а також щоденні викиди забруднюючих речовин через вибухи та пожежі. Одночасно, вимушене використання альтернативних та резервних джерел енергії (твердого палива, дизельгенераторів тощо) під час блекаутів також негативно вплинуло на якість атмосферного повітря.

За даними Головного управління статистики у Харківській області (попередні дані) викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел у 2024 році становлять 20,5 тис. тонн, що на 18,3 тис. тонн менше ніж у 2023 році та на 2,7 тис. тонн менше ніж у 2022 році.

За інформацією Головного управління статистики у Харківській області вклад галузей промисловості у загальний обсяг викидів за 2024 рік наступний: викиди від підприємств, основним видом діяльності яких є постачання електроенергії, газу, пари та кондиційного повітря – 65,5%; викиди добувної промисловості і розроблення кар’єрів – 10,3%, переробної промисловості – 8,2%. Вклад транспорту, складського господарства, поштової та кур’єрської діяльності – 5,9%.

Одночасно, Головне управління статистики у Харківській області повідомило, що у зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України, згідно з положенням пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення мають право не подавати статистичну та фінансову звітність. Частина респондентів скористалася цим правом і не подали відповідну статистичну звітність, зокрема і щодо стану навколишнього природного середовища. Рівень звітування за 2024 рік становив 81,4%.

Атмосферу забруднюють практично всі види сучасного транспорту, кількість якого постійно збільшується. Транспортний комплекс області включає залізничний, автомобільний, міський наземний електричний транспорт та метрополітен. Авіаційний пасажирський транспорт натепер відчуває на собі вплив поточних викликів, зокрема, війни. Війна призвела до закриття багатьох аеропортів, зокрема міжнародного аеропорту у м. Харкові, що суттєво вплинуло на галузь. Переважну більшість викидів від пересувних джерел в Харківській області дає автомобільний транспорт, значно менше – виробничий.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2024 рік та два попередніх

Таблиця 2

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб’єкту господарювання, об’єкт якого належить до:	115	162	208
другої групи	22	33	67
третьої групи	93	129	141
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від стаціонарних джерел, тис.т	23,2445, крім того викиди діоксиду вуглецю 3100,000	38,8376, крім того викиди діоксиду вуглецю 3800,000	20,483, крім того викиди діоксиду вуглецю 2900,000

1	2	3	4
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	0,740	1,236	0,652
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	— *	— *	— *

Примітка: (—*) – Головне управління статистики у Харківській області повідомило, що у зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України, згідно з положенням пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб’єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення мають право не подавати статистичну та фінансову звітність. Частина респондентів скористалася цим правом і не подали протягом 2022 – 2024 років статистичну звітність, зокрема і щодо стану навколишнього природного середовища.

Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації (агломераціях)

Таблиця 3

Назва забруднюючої речовини ²	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини ³	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин
1	2	3	4	5
Існуюча в зоні «Харківська» та агломерації «Харків» система моніторингу атмосферного повітря не відповідає сучасним вимогам, обумовленим постановою Кабінету Міністрів України від 14.09.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря». Харківською обласною державною адміністрацією у 2021 розроблено Програму державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2021-2025 роки для зони «Харківська», яка погоджена Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та затверджена рішенням VII сесії VIII скликання Харківської обласної ради. Зазначеним рішенням було передбачено виділення коштів на реалізацію Програми виходячи з можливостей бюджету. Першим етапом реалізації Програми заплановано придбання, введення в експлуатацію пересувного пункту на базі мобільної лабораторії, орієнтовною вартістю 812,7 тис. євро. Департамент підготував Запит на фінансування робіт з реалізації природоохоронного заходу за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, але в зв’язку з початком бойових дій зазначений захід реалізовано не було. 21.10.2024 на XXXI позачерговій сесії Харківської міської ради 8-го скликання ухвалено рішення про затвердження Програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря агломерації «Харків» на 2024-2028 роки.				

Основні забруднювачі атмосферного повітря за звітний рік *

Таблиця 4

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газоочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Зміївська теплова електрична станція ПАТ «Центренерго»	10703,651	--	99,29	--	--	--	--
2	ПрАТ «Харківська ТЕЦ-5»	1091,309	--	99,27	--	--	--	--
3	Філія ГПУ «Шебелинкагазвидобування» АТ «Укргазвидобування»	988,946	--	**	--	--	--	--
4	Комунальне підприємство «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ»	892,752	--	39,44	--	--	--	--
5	Хрещищенське відділення з переробки газу Філії ГПУ «Полтавагазвидобування» АТ «Укргазвидобування»	618,524	--	**	--	--	--	--
6	Пролетарське ВУПЗГ АТ «Укртрансгаз»	493,787	--	**				
7	ТОВ «ЗОРЯ»	431,866		99,92				
8	Філія «ТЕПЛОЦЕНТРАЛЬ» ТОВ ДВ нафтогазвидобувна компанія	387,322	--	100	--	--	--	--
9	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ВОДОЛАГА КОМУНСЕРВІС» НОВОВОДОЛАЗЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ	302,717	--	81,53	--	--	--	--

Примітка: * – відповідно до інформації Головного управління статистики у Харківській області згідно зі статтею 10 Закону України «Про державну статистику» органи державної статистики проводять статистичні спостереження в Україні та її регіонах згідно з переліком робіт, що передбачені Планом державних статистичних спостережень (далі – План) на

відповідний рік, а також методологічними положеннями з проведення державних статистичних спостережень. Планом не передбачено збирання інформації щодо основних забруднювачів атмосферного повітря, а також стосовно заходів, спрямованих на зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин і парникових газів у повітря, щодо оснащення джерел викидів газоочисними установками.

** – діяльність провадиться на території поза межами населених пунктів.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

Таблиця 5

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис.т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього		20,4831	100,0
1	За видами економічної діяльності, у тому числі:		
1.1	Сільське, лісове та рибне господарство	1,0236	5,0
1.2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	2,1191	10,3
1.3	Переробна промисловість	1,6798	8,2
1.4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	13,4237	65,5
1.5	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	0,5377	2,6
1.6	Будівництво	0,0201	0,1
1.7	Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,1199	0,58
1.8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1,2257	5,9
1.9	Тимчасове розміщування й організація харчування	0,1397	0,7
1.10	Інформація та телекомунікації	0,0043	0,2
1.11	Фінансова та страхова діяльність	0,0001	0,0
1.12	Операції з нерухомим майном	0,0915	0,45
1.13	Професійна, наукова та технічна діяльність; освіта	0,0154	0,07
1.14	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,0033	0,02
1.15	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	---	---
1.16	Освіта	0,0164	0,08

1	2	3	4
1.17	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,0568	0,27
1.18	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,0049	0,02
1.19	Надання інших видів послуг	0,0011	0,01

Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за звітний період

Таблиця 6

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Строк виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
Наявними у Департаменті дозволами на викиди виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря у 2024 році не передбачалося.						

5. Водні ресурси

Харківська область розташована на вододілі двох річкових басейнів – Дона (Сіверського Дінця) та Дніпра. Регіон має надзвичайно низьку забезпеченість водними ресурсами – 1,8% від загальних водних ресурсів України.

Джерелом покриття потреб у водних ресурсах у області є підземні води та поверхневі води басейну річок Сіверського Донця та Дніпра. Печенізьке та Краснопавлівське водосховища забезпечують маловодні райони області (Лозівський, Харківський) та м. Харків.

По території області протікає 867 річок, загальною протяжністю – 6 405 км, з них довжиною більше 10 км – 172 річки протяжністю – 4 666,6 км. З них, згідно класифікації річок України, одна відноситься до великих – Сіверський Донець довжиною – 1 053 км (в межах області – 375 км), шість – до середніх річок, до яких відносяться Оскіл, Уди, Лопань, Мерла, Оріль, Самара. Решта річок відноситься до категорії малих.

Площі земель, зайняті водними об'єктами, складають 91,3 тис. га (2,9% території області), в тому числі під водосховищами і ставками 46,3 тис. га.

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Видано	51	87	203
анульовано*	13	34	інформація відсутня

Примітка: * – дозволи анульовано за заявою водокористувача

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти *	Кількість одиниць	Примітка
1	2	3
Усього	3418	без урахування річок
з них передано в оренду, зокрема:	45	
водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	1	
ставків	44	
озер	-	
замкнених природних водойм	-	

Примітка: * – окремо зазначаються кількість договорів оренди на частини рибогосподарських водних об'єктів для розміщення плавучих рибницьких садків (інформація в Регіональному офісі водних ресурсів у Харківській області відсутня).

Динаміка водокористування за 2024 рік та два попередніх

Таблиця 9

Показники	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5
Забрано води з природних джерел, усього	млн м ³	144,9	139,5	197,0
у тому числі: поверхневої	млн м ³	129,0	120,6	176,8
підземної	млн м ³	15,9	18,9	20,2
морської	млн м ³	-	-	-
Використано свіжої води, усього	млн м ³	115,2	119,3	183,3

1	2	3	4	5
у тому числі на потреби: питні і санітарно-гігієнічні	млн м ³	72,4	72,6	75,8
виробничі	млн м ³	40,2	43,7	103,9
зрошення	млн м ³	1,5	1,5	2,2
Втрачено води при транспортуванні	млн м ³	69,2	60,1	49,2
	% до забраної води	48	43,1	24,9
Скинуто зворотних вод, усього	млн м ³	130,8	158,4	196,8
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти,		129,1	156,5	194,9
усього	млн м ³	129,1	156,5	194,9
з них: нормативно очищених, усього	млн м ³	114,9	133,7	116,4
у тому числі: на спорудах біологічного очищення	млн м ³	114,2	132,7	115,8
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн м ³	0,228	0,069	0,062
на спорудах механічного очищення	млн м ³	0,542	0,904	0,55
нормативно чистих без очистки	млн м ³	10,9	18,9	74,6
забруднених, усього	млн м ³	3,3	3,9	3,9
у тому числі: недостатньо очищених	млн м ³	2,8	3,4	3,4
без очищення	млн м ³	0,5	0,5	0,5

Використання води за видами економічної діяльності у 2024 році
та двох попередніх

Таблиця 10

Види економічної діяльності	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
1	2	3	4	5	6	7
Усього за регіоном	467,85	83,1	586,7	85,1	513,3	69,7
За видами економічної						

1	2	3	4	5	6	7
діяльності						
у тому числі:						
промисловість	464,21	93,39	582,9	89,8	510,1	89,7
сільське господарство	1,91	0	2,625	-	1,819	-

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин основними водокористувачами - забруднювачами поверхневих водних об'єктів

Таблиця 11

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м³/добу), ефективність використання (використання потужності) очисних споруд	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
		об'єм скидання зворотних вод, тис.м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	об'єм скидання зворотних вод, тис.м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	Об'єм скидання зворотних вод, тис.м³	у тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис.м³	кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
р. Лопань										
МОС №1 КП «Харків-водоканал»	273750,0	83398,4	--	38033,7	92778,5	--	42466,9	84265,9	--	39943,1
р. Уди										
МОС №2 КП «Харків-водоканал»	109500,0	27420,0	--	10373,7	36735,0	--	14954,8	28779,5	--	11696,1
КП Вода Есхар	1684,5	104,7	ндо-104,7	109,4	97,5	ндо-97,5	96,2	97,9	ндо-97,9	99,6
р. Тетлега										
КП «Харків-водоканал»	9510,8	2885,6	без очистки – 2885,6	--	4193,1	без очистки – 4193,1	--	5179,5	без очистки – 5179,5	--
р. Студенок										
КП «Чугуїв-вода»	2445,5	406,5	ндо 406,5	491,3	381,6	ндо-381,6	462,8	462,6	ндо – 432,6	546,9
р. Карамушна										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
КП «Вода» Валківської районної ради	1277,0	84,4	ндо – 84,4	121,3	81,7	ндо-81,7	106,0	77,9	ндо – 77,9	53,2
р. Борова										
Борівське КВКП	547,5	--	--	--	41,8	ндо – 41,8	59,2	23,0	ндо – 23,0	59,4

Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами
у поверхневі водні об'єкти

Таблиця 12

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2022 рік	2023 рік	2024 рік
	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру	обсяг забруднюючих речовин, одиниця виміру
1	2	3	4
Азот амонійний, тис. тонн	0,220	0,286	0,231
БСК 5, тис. тонн	1,199	1,436	1,217
Завислі речовини, тис. тонн	1,617	1,935	1,628
Нітрати, тис. тонн	3,900	4,544	3,994
Нітрити, тис. тонн	0,1	0,1	0,1
Сульфати, тис. тонн	25,386	30,897	27,577
Сухий залишок, тис. тонн	4,653	3,973	4,089
Хлориди, тис. тонн	13,944	16,406	14,672
ХСК, тис. тонн	6,293	6,904	6,092
Алюміній, тонн	0,005	0,002	0,001
Жири, масла, тонн	0	0	0
Залізо, тонн	33,552	39,523	35,744
Кальцій, тонн	5,456	6,572	8,490
Магній, тонн	1,009	1,484	2,161
Марганець, тонн	0	0	0
Мідь, тонн	0,398	0,511	0,431
Натрій, тонн	6,005	5,653	4,873
Нафтопродукти, тонн	76,534	88,253	78,073

1	2	3	4
Нікель, тонн	2,465	2,856	2,498
СПАР, тонн	22,507	27,697	25,333
Феноли, тонн	0,141	0,158	0,144
Фосфати, тонн	355,626	440,517	391,902
Фтор, тонн	0	0	0
Хром 6+, тонн	0,461	0,577	0,481
Цинк, тонн	2,629	3,030	2,660

Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах водних об'єктів регіону за даними водокористувачів, які скидають зворотні води у поверхневі водні об'єкти (мг/л)

Таблиця 13

Місце спостереження за якістю води (створи)	Забруднююча речовина, показники складу та властивостей														
	завислі речовини	БСК5	мінералізація	сульфати	хлориди	амонійний азот/ амоній сольовий	нітрати	нафтопродукти	ХСК	розчинений кисень	фосфати	цинк	залізо	нітри	мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 1 р. Лопань (вище скиду)	20,4	7,1	804	205	92,0	1,18	8,4	1,4	38,0	7,1	1,48	0,029	0,71	0,34	0,0028
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 1 р. Лопань (у місті скиду очищених стічних вод)	12,6	9,2	863,0	237,5	117,3	1,8	37,6	0,81	52,6	5,9	3,48	0,025	0,34	0,28	0,0027
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 1 р. Лопань (нижче скиду)	18,9	7,3	854,0	219,0	109,0	1,4	36,1	1,0	49,0	7,2	3,4	0,025	0,65	0,37	0,0027
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 2 р. Уди (вище скиду)	15,1	11,5	708,3	195,0	109,0	1,2	14,5	0,49	51,9	6,7	2,5	0,025	0,15	0,36	0,007

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 2 р. Уди (у місці скиду очищених стічних вод)	14,3	10,7	706,0	186,8	125,3	1,9	24,4	0,31	38,7	6,2	2,16	0,02	0,19	1,82	0,007
КП «Харківводоканал» Міські очисні споруди водовідведення № 2 р. Уди (нижче скиду)	13,1	10,3	647,7	173,0	112,0	1,5	24,0	0,34	37,8	6,0	2,1	0,02	0,13	1,2	0,006
Зміївської ТЕС ПАТ «Центренерго» (забір) р. Сіверський Донець	11,93	6,15	511,2	196,2	69,08	0,91	7,15	0,034	39,34	8,78	1,728	-	0,1	0,175	-
Зміївської ТЕС ПАТ «Центренерго» (скид) р. Сіверський Донець	13,2	6,29	739,4	210,8	87,4	0,555	9,4	0,05	44,7	9,75	1,59	-	0,09	0,14	-
Ізюмське КВВКП (скид у р. Сіверський Донець)	9,96	5,99	420,0	71,13	101,62	0,39	22,48	<0,03	30,97	11,6	2,18	<0,005	0,1	0,12	-

Результати державного моніторингу вод
за даними Регіонального офісу водних ресурсів у Харківській області

Таблиця 14.1

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізова но проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевище нням ГДК			
1	2	3	4	5	6
Краснопавлівське водосховище	1	1	12	89	4 – Кадмій 5 - Марганець 5 - Симазин 9 - ХСК
Орільське водосховище	1	1	12	53	1 - Бензо(а)пірен 2 - Кадмій

1	2	3	4	5	6
р. Балаклійка	1	1	12	65	11 – Кадмій 6 – Літій 11 – Марганець
р. Берестова	1	1	12	53	3 – Кадмій
р. Вошива	1	1	12	65	2 – Кадмій 11 – Марганець
р. Княжна	1	1	12	53	4 – Кадмій
р. Леб'яжа	1	1	12	65	1 – Кадмій 2 – Літій 7 – Марганець 1 – Симазин
р. Лопань	1	1	12	65	4 – Кадмій 9 – Марганець 1 – Нафтопродукти 1 – Симазин
р. Мерла	2	1	24	53	1 – Кадмій 3 – Нікель
р. Мож	2	2	24	65	2 – Кадмій 12 – Марганець
р. Муром	1	1	5	65	3 – Кадмій 1 – Літій 3 – Марганець
р. Немишля	1	1	12	65	2 – Кадмій 11 – Марганець 2 – Нафтопродукти
р. Орілька	1	1	12	53	2 – Кадмій
р. Оскіл	3	3	36	65	2 – Барій 23 – Кадмій 19 – Літій 21 – Марганець
р. Рогань	1	1	12	65	1 – Кадмій 10 – Марганець
р. Сіверський Донець	7	7	84	90	27 – Кадмій 14 – Літій 51 – Марганець 1 – Нафтопродукти 1 – Трихлорметан (хлороформ) 12 – ХСК
р. Сухий Ізюмець	1	1	12	65	4 – Кадмій 7 – Літій 9 – Марганець
р. Сухий Торець	1	1	12	65	8 – Кадмій 8 – Літій 12 – Марганець

1	2	3	4	5	6
р. Тетліга	1	1	12	65	3 – Кадмій 1 – Літій 10 – Марганець 1 – Трихлорметан
р. Уди	3	3	36	65	6 – Кадмій 29 – Марганець 1 – Нафтопродукти
р. Харків	1	1	12	65	4 – Кадмій 1 – Літій 11 – Марганець 1 – Нафтопродукти
р. Хотомля	1	1	5	65	2 – Кадмій 3 – Марганець
р. Чепіль	1	1	12	65	7 – Літій 9 – Марганець

**Результати державного моніторингу вод
за даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології**

Таблиця 14.2

Назва водного об'єкта	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од.		Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
1	2	3	4	5	6
р. Сів. Донець – с. Задонецьке	1	1	6	18	4 - БСК5; 3 - ХСК; 4 - нітроген амонійний; 6 - нітроген нітритний
р. Сів. Донець – Печенізьке водосховище, с. Печеніги	1	1	6	18	3 - БСК5; 3 - ХСК; 3 - нітроген амонійний
р. Сів. Донець – нижче гирла р. Уди, с. Есхар	1	1	6	18	4 - БСК5; 2 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 6 - нітроген нітритний
р. Уди – гирло, с. Есхар	1	1	6	18	6 - БСК5; 4 - ХСК; 6 - нітроген амонійний; 6 - нітроген нітритний
р. Харків, гирло, м. Харків	1	1	6	18	5 - БСК5; 4 - ХСК; 6 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний

1	2	3	4	5	6
р. Тетлега, гирло, с. Кочеток	1	1	6	18	3 - БСК5; 3 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний
р. Рогань, гирло	1	1	6	18	2 - БСК5; 4 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 5 - нітроген нітритний
р. Мож, гирло, м. Зміїв	1	1	6	18	1 - БСК5; 3 - ХСК; 3 - нітроген амонійний
р. Немишля, гирло, м. Харків	1	1	6	18	5 - БСК5; 4 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 5 - нітроген нітритний
р. Лопань, гирло, м. Харків	1	1	6	18	3 - БСК5; 2 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 2 - нітроген нітритний
р. Хотомля, с. Новоолексан- дрівка	1	1	4	18	2 - БСК5; 1 - нітроген амонійний
р. Уди, вище м. Харкова	1	1	6	18	5 - БСК5; 4 - ХСК; 6 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний
р. Мож, вище м. Мерефа	1	1	6	18	2 - БСК5; 3 - ХСК; 3 - нітроген амонійний
р. Берестова, м. Берестин	1	1	6	18	3 - БСК5; 6 - ХСК; 4 - нітроген амонійний; 6 - мінералізація
р. Вошива с. Кобзівка	1	1	6	18	6 - БСК5; 6 - ХСК; 6 - нітроген амонійний; 2 - нітроген нітритний; 6 - мінералізація
р. Муром, гирло	1	1	4	18	4 - БСК5; 1 - нітроген амонійний; 3 - нітроген нітритний
р. Леб'яжа, гирло, с. Леб'яже	1	1	6	18	1 - БСК5; 1 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 4 - нітроген нітритний; 6 - мінералізація
р. Орілька, с. Червона Долина	1	1	6	18	3 - БСК5; 6 - ХСК; 6 - нітроген амонійний; 5 - сульфати; 5 - мінералізація

1	2	3	4	5	6
Орільське водосховище, канал Дніпро-Донбас, 170 км, с. Орілька, Орільське водосховище, шлюзовий випуск	1	1	6	18	4 - БСК5; 6 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний; 5 - сульфати; 5 - мінералізація
р. Мерла, м. Богодухів, 1 км вище міста	1	1	6	18	2 - БСК5; 5 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний
р. Мерла, м. Богодухів, 1 км нижче міста	1	1	6	18	1 - БСК5; 4 - ХСК; 4 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний
р. Мерефа, м. Мерефа	1	1	6	18	4 - БСК5; 1 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 2 - нітроген нітритний
р. Великий Бурлук, с. Базалівка	1	1	6	18	1 - кисень; 4 - БСК5; 6 - ХСК; 5 - нітроген амонійний; 6 - мінералізація
р. Уди, селище Золочів	1	1	6	18	2 - БСК5; 4 - ХСК; 3 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний
р. Сіверський Донець, м. Ізюм	1	1	1	18	1 - БСК5; 1 - ХСК; 1 - нітроген амонійний; 1 - нітроген нітритний

Зворотні води, що скидаються у моря*

Таблиця 15

Скидання зворотних вод	
1	2
усього, тис.м ³	з них забруднених, %
--	--

Примітка: * – на території Харківської області відсутнє морське середовище.

Основні водоносні горизонти*

Таблиця 16

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис.м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис.м ³ /добу
1	2	3
--	1 014,245**	0,55038***

Примітка: * – за даними бази даних «Державний водний кадастр»;
 ** – прогнозні запаси підземних вод Харківської області;
 *** – експлуатаційні запаси підземних вод Харківської області.
 У зв'язку з воєнним станом в Україні інформація в Таблиці 16 не оновлюється (Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»).

6. Земельні ресурси

Площа Харківської області складає 31,4 тис. км², що становить 5,2% від території України. За цим показником область посідає 4 місце в країні, поступаючись лише Одеській, Дніпропетровській та Чернігівській областям. Землі області простягаються з півночі на південь більш ніж на 210 км, із заходу на схід – на 225 км.

За інформацією Національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н.Соколовського» Національної академії аграрних наук України сільськогосподарські угіддя займають 2413,8 тис. га, лісовкриті площі – 417,7 тис. га, забудовані – 123,1 тис. га, відкриті землі без рослинного покриву і заболочені – 65,5 тис. га, території, що покриті поверхневими водами – 60,6 тис. га (за даними ГУ Держгеокадастру в Харківській області).

У складі сільськогосподарських угідь рілля складає 1928,6 тис. га (79,8 % до площі с/г угідь), сінокосів і пасовищ – 421,1 тис. га (17,5 %), перелогів – 14,5 тис. га (0,7 %), багаторічних насаджень – 49,4 тис. га (2,0 %). Понад 90 % сільськогосподарських угідь області займають чорноземи, на 1 особу населення припадає 0,71 га чорноземних ґрунтів.

Підтоплення ґрунтів обумовлюється періодичним підняттям рівня ґрунтових вод до їх поверхні або близько до неї, що спричинює їх перезволоження. Для болотних, лучно-болотних ґрунтів заплав та низин це природне явище. Аналогічно з природних причин спорадично підтоплюються після сніготанення або сильних дощів осолоділи ґрунти западин та степових «блюдець» на рівнинних територіях.

Антропогенне підтоплення земель обумовлюється зміною водного режиму ґрунтів у результаті діяльності людини. Ці спорадично перезволожені землі за рахунок підняття підґрунтових вод розподілені на 3 групи – літогенні мочаристі, кліматогенні мочаристі та вторинно-підтоплені ґрунти зрошуваних масивів.

Ґрунти літогенних мочарів сформувалися на схилах у місцях, де близько до поверхні залягають щільні глини, іноді засолені. Поширені локально, переважно у південно-східній частині області та на відрогах (відгалуженнях) Донецької височини. Орієнтовна площа 0,4 тис. га, переважно це сінокоси та пасовища.

Ґрунти кліматогенних мочарів формуються на слабопологих схилах, де близько до поверхні залягають поховані ґрунти, які є своєрідним водотривам для періодичної верховодки. Проявляються у цикли підвищеної зволоженості клімату, у сухі цикли зникають. Під час ґрунтового обстеження 1957-1961 рр. не виділялись і на картах ґрунтів не відображені. Орієнтовна площа кліматогенних мочарів у 80-ті роки минулого століття досягали 0,8 тис. га, переважно у складі ріллі.

Вторинно підтоплені зрошувані ґрунти сьогодні майже не зустрічаються через зменшення площі зрошення.

Виконані у попередні роки обстеження свідчать, що 94 % площі зрошуваних земель у Харківській області мають рівні підґрунтових вод більше 5 м (напівавторморфні й авторморфні умови), а 6 % площі має рівні підґрунтових вод від 3 до 5 м (субавторморфні умови), що свідчить про переважно добрий еколого-меліоративний стан зрошуваних земель за цим показником, відсутність небезпеки підтоплення і розвитку процесів вторинних засолення і осолонцювання під час зрошення.

За минулі 3 роки військові дії (розриви снарядів, розлив ПММ, переущільнення внаслідок проходів важкої техніки), які є непередбачуваними та найбільш нищівними для ґрунтового покриву, завдали значної шкоди ґрунтам області.

Проведеними дослідженнями визначено механічне руйнування, забруднення, особливо верхнього шару ґрунту, внаслідок розриву авіабомб, снарядів, витоків забруднюючих речовин та ін. Розроблено підходи до відновлення гідродefіцитних ґрунтів, пошкоджених внаслідок воєнних дій, які включають: проведення інвентаризації стану зрошуваних земель; визначення територій, де можливе відновлення зрошення; застосування на землях, постраждалих від збройної агресії, відповідних комплексних заходів з подолання механічної, фізичної, фізико-хімічної, хімічної, біологічної деградації; дотримання екологічно обґрунтованих нормативів усіх видів антропогенних навантажень; ресурсозбережувальні та ґрунтоохоронні технології проведення різних видів меліорацій; систематичний (базовий) і кризовий моніторинг, активне використання їх результатів в розробці довго- і короткострокових програм для перспективних й оперативних заходів з поліпшення стану земельних ресурсів та усунення чи призупинення кризових явищ, спричинених збройною агресією.

Структура земельного фонду регіону (за звітний рік та два попередні роки)

Таблиця 17

Категорії земель та види земельних угідь	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території	усього, тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7
Категорії земель за основним цільовим призначенням						
Загальна площа території регіону	3141,85	100	3141,85	100	3141,85	100
з них:	--	--	--	--	--	--
землі сільськогосподарського призначення	2411,03	76,7	2411,03	76,7	2413,8	76,7
землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення	--	--	--	--	--	--
землі оздоровчого призначення	--	--	--	--	--	--
землі рекреаційного призначення	--	--	--	--	--	--
землі лісгосподарського призначення	--	--	--	--	--	--
землі водного фонду	--	--	--	--	--	--
Види земельних угідь						
Загальна площа земель	3141,85	100	3141,85	100	3141,85	100
з них:						
1. Сільськогосподарські угіддя, з них:	2411,03	76,70	2411,03	76,70	2413,8	76,70
рілля	1932,36	61,5	1932,36	61,5	1928,6	79,8
перелogi	7,59	0,2	7,59	0,2	14,5	0,7
сіножаті і пасовища	421,86	13,4	421,86	13,4	421,1	17,5
багаторічні насадження	49,22	1,6	49,22	1,6	49,4	2,0
2. Ліси і інші лісовкриті площі	417,25	13,3	417,25	13,3	417,7	13,3
з них вкриті лісовою рослинністю	377,93	12,0	377,93	12,0	377,93	12,0
3. Забудовані землі	124,84	4,0	124,84	4,0	123,1	4,0
4. Відкриті заболочені землі	32,02	1,0	32,02	1,0	65,5	1,0

1	2	3	4	5	6	7
5.Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	33,77	1,1	33,77	1,1	33,77	1,1
6.Інші землі	62,20	2,0	62,20	2,0	62,20	2,0
Усього земель (суша)	3081,11	98,1	3081,11	98,1	3081,11	98,1
Території, що покриті поверхневими водами	60,74	1,90	60,74	1,90	60,74	1,90

Примітка: * – за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Харківській області згідно з наказом Державної служби статистики України від 19.08.2015 № 190 облік земель у вигляді державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми №№ 6-зем, ба-зем, 6б-зем та 2-зем) припинено з 01.01.2016.

Рекультивация порушених земель (за звітний рік та два попередні роки)

Таблиця 18

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацію, га		Перебувають у стадії рекультивації, га	
	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2022	0,0017	0,0004	0,0079	0,0002	0,0079	0,0002	0,0308	0,0010
2023*	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні
2024*	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні	дані відсутні

Примітка: * – за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Харківській області дані відсутні

Консервація земель (за звітний рік та два попередні роки)

Таблиця 19

Рік	Види земель, що потребують консервації	Усього земель, що потребують консервації		Проведено консервацію		Перебувають у стані консервації	
		тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території	тис.га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8
2022	деградовані	1,4001	0,0446	0	0	0	0
	малопродуктивні	1,2216	0,0389	0	0	0	0
2023	деградовані	1,4001	0,0446	0	0	0	0
	малопродуктивні	1,2216	0,0389	0	0	0	0
2024	деградовані	1,4001	0,0446	0	0	0	0
	малопродуктивні	1,2216	0,0389	0	0	0	0

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів* (за звітний рік та два попередні)

Таблиця 20

Водоохоронні зони та прибережні захисні	Загальна площа, га	з них протягом року		
		2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5
Встановлено межі водоохоронних зон водних об'єктів, з них внесено до Державного земельного кадастру	1,4700	--	--	--
	0,9200	--	--	--
Встановлено межі прибережних захисних смуг водних об'єктів, з них внесено до Державного земельного кадастру	9,0200	--	--	--
	1,9981	--	--	--

Примітка: * - інформація Головного управління Держгеокадастру у Харківській області

Поширеність процесів деградації земель на сільськогосподарських угіддях*

Таблиця 21

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис.га	% від загальної площі території
1	2	3
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)	--	--
Землі, піддані водній ерозії	--	--
Землі, піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії	--	--
Землі із кислими ґрунтами	--	--
Землі із засоленими ґрунтами	--	--
Землі із солонцюватими ґрунтами	--	--
Землі із солонцевими комплексами	--	--
Землі осолоділі	--	--
Землі перезволожені	--	--
Землі заболочені	--	--
Землі кам'янисті	--	--
Забруднені землі, що не використовуються у с/г виробництві	--	--

Примітка: * – інформація щодо поширення процесів деградації земель в Головному управлінні Держгеокадастру у Харківській області та Харківського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» відсутня.

Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд (за звітний рік та два попередні роки)

Таблиця 22

Рік	Необхідно здійснити будівництво (реконструкцію) протиерозійних гідротехнічних споруд			Здійснено будівництво (реконструкцію) протиприродних гідротехнічних споруд			Об'єкти, що перебувають у стадії будівництва, шт.	Об'єкти незавершеного будівництва, шт.
	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га	кількість, шт.	протяжність, км	площа, га		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2022	27	35,5	43,1	0	0	0	2	0
2023	27	35,5	43,1	0	0	0	2	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2024	27	35,5	43,1	0	0	0	2	0

Зрошувані землі (за звітний та два попередні роки)*

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	усього, тис.га	% від загальної площі	усього, тис.га	% від загальної площі	усього, тис.га	% від загальної площі
1	2	3	4	5	6	7
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	82,1	2,61	82,1	2,61	82,1	2,61
у тому числі систем крапельного зрошення	--	--	--	--	--	--

Примітка: * – за інформацією Головного управління Держгеокадастру у Харківській області.

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (1 раз на 5 років)

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Таблиця 24

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1–2,0	середній 2,1–3,0	під-вищений 3,1–4,0	високий 4,1–5,0	дуже високий > 5,0	
1	2	3	4	5	6	7
0,02	1,10	4,62	33,86	54,02	6,38	4,18

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Таблиця 24.1

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0–150,0	середній 151,0–200,0	підвищений > 200	
1	2	3	4	5
96,48	3,40	0,12	0,00	86,06

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю*

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5–8	середній 9–15	підвищений 16–30	високий 31–60	дуже високий > 60	
1	2	3	4	5	6	7
--	--	--	--	--	--	--

Примітка: * – інформація стосовно характеристики ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю у Харківського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України» відсутня.

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору*

Таблиця 24.3

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21–50	середній 51–100	під-вищений 101–150	високий 151–200	дуже високий > 200	
1	2	3	4	5	6	7
0,000	0,012	74,350	21,416	1,780	2,440	99,260

Примітка: * – за інформацією Харківського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України».

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію*

Таблиця 24.4

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21–40	середній 41–80	під-вищений 81–120	високий 121–180	дуже високий > 180	
1	2	3	4	5	6	7
0,000	0,000	18,220	30,660	34,154	16,960	130,260

Примітка: * – за інформацією Харківського регіонального центру ДУ «Інститут охорони ґрунтів України».

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів (за останні 5 років)

Таблиця 25

Рік	Підтоплення		Карст			Зсуви					
	площа, тис.км ²	% від площі території регіону	площа поширення порід, здатних до карстування, тис.км ²	%	кількість карстопроявів, од.	загальна кількість, од.	площа, км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2019-2024	0,122	0,380	31,340	--	--	1615	--	--	2	0,0007	--

7. Лісові ресурси

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель
(станом на 01.01.2025 року)

Таблиця 26

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис.га						
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				усього лісових земель
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Землі лісогосподарського призначення									
<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>									
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	27925,1	26,098	10,177	0,433	0,110	0,197	0,597	27,435
2	ДП «Ізюмське лісове господарство»	81372,8	67,937	43,751	1,381	0,155	1,589	2,923	73,985
3	ДП «Куп'янське лісове господарство»	40153,2	36,382	19,431	0,800	0,166	0,365	0,740	38,453
4	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	31105,0	28,841	18,473	0,738	0,036	0,198	0,422	30,235
5	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	50381,8	45,288	21,238	0,712	0,134	0,766	0,731	47,631
6	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	48378,0	45,647	18,601	0,646	0,149	0,335	0,535	47,312

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	22074,0	20,297	7,519	0,016	0,004	0,148	0,415	20,880
8	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Філія «Східний лісовий офіс» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	1950,3	1,391	0,6933	0,0063	--	0,1123	0,0419	1,5517
9	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	21365,0	20,283	5,786	0,138	2,1	0,171	0,364	20,957
<i>Міністерство освіти і науки України</i>									
10	Державний біотехнологічний університет	8581,8	7,8542	3,5508	0,2435	--	0,1235	0,1555	8,3767
<i>Фонд державного майна</i>									
11	ДП «Слобожанське»	1161,9	1,091	0,924	--	0,0042	0,0035	0,0139	1,1429
<i>Комунальна власність територіальних громад</i>									
12	Управління житлово-комунального господарства та будівництва Лозівської міської ради	716,0	0,716	0,716	--	--	--	--	0,716
13	СКП «Лісове господарство» Коломацької селищної ради	222,3	0,2223	0,2223	--	--	--	--	0,2223
II. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення									
1	<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>	41838,0	40,3587	7,4260	0,25	--	0,013	0,003	40,8457
2	<i>Міністерство освіти і науки України</i>	1521,2	1.3091	0,3267	--	0,0398	0,0264	0,0662	1,3753
III. Землі іншого призначення									
	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Примітка: * – інформація щодо земель природно-заповідного фонду наведена в цілому по області із загальної площі по всіх лісгосподарських підприємствах регіону (згідно з відповідними рішеннями, указами, тощо про утворення об'єктів та територій ПЗФ), у зв'язку з тим, що межі територій та об'єктів природно-заповідного фонду відповідно до законодавства не встановлено та лісові земельні ділянки не віднесено до природоохоронного призначення.

Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення
(станом на 01.01.2025року)

Таблиця 27

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>										
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	34,2	32,8	0,0	0,0	139,0	27,3	--	257,2	490,5
2	ДП «Ізюмське лісове господарство»	126,50	225,40	42,40	134,0	3324,80	794,30	1655,1	1085,4	7388,40
3	ДП «Куп'янське лісове господарство»	25,6	29,8	1,5	29,4	439,9	59,6	209,0	906,0	1700,8
4	Філія «Гусятинське лісове господарство» ДП «Ліси України»	3,9	15,7	0	0	353,0	76,6	0	420,8	870,0
5	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	3,0	18,0	1,8	1,3	774,7	139,4	1037,0	775,5	2751,0
6	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	65,5	36,7	4,4	1,1	292,1	144,3	28,3	493,6	1066,0
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	216,3	70,9	154,0	1,0	194,9	27,5	365,9	163,5	1194,0
8	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво Філія «Східний лісовий офіс» ДП «Ліси України»	0	31,8	2,1	19,6	134,8	6,6	--	203,7	398,6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	2,4	1,6	--	--	112,3	51,1	63,6	176,8	407,8
<i>Міністерство освіти і науки України</i>										
10	Державний біотехнологічний університет	3,6	19,5	--	8,4	74,3	42,7	--	56,6	205,1
<i>Фонд державного майна</i>										
11	ДП «Слобожанське»	--	--	--	--	2,9	--	--	16,1	19,0

Проведення рубок головного користування за 2024 рік

Таблиця 28

Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) лісокористувачів	Категорія лісів	Усього, тис.м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис.м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні	
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ДП «Вовчанське лісове господарство»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	1,012	1,0	0,398	2,0	0,614	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	---	--	--	--	--
	Разом	1,012	1,0	0,398	2,0	0,614	0	0
ДП «Ізюмське лісове господарство»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	0,668	3,0	0,668	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0,668	3,0	0,668	0	0	0	0
ДП «Куп'янське лісове господарство»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	0,342	--	--	2,0	0,342	--	--
	3	6,455	12,9	4,460	6,1	1,625	1	0,370
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	6,797	12,9	4,460	8,1	1,967	1	0,370
Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	2,296	--	--	5,3	1,708	1,7	0,588
	3	0,789	1,3	0,910	0,5	0,050	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	3,085	1,3	0,545	5,3	1,708	2,2	0,832
Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	1	--	--	--	--	--	--	-
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
Державний біотехнологічний університет	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
ДП «Слобожанське»	1	--	--	--	--	--	--	--
	2	--	--	--	--	--	--	--
	3	--	--	--	--	--	--	--
	4	--	--	--	--	--	--	--
	Разом	0	0	0	0	0	0	0
	Усього	11,562	18,2	6,071	15,4	4,298	3,2	4,402

Примітка: * - ліміти на спеціальне використання лісових ресурсів при заготівлі другорядних лісових матеріалів на 2022 рік не затверджувались, у зв'язку із чим заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів не проводилася.

Лісовідновлення за 2024 рік (у розрізі лісокористувачів, власників лісів)

Таблиця 29

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне відновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6
<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>					
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	36,0	--	--	36,0
2	ДП «Ізюмське лісове господарство»	25,2	--	4,9	30,1
3	ДП «Куп'янське лісове господарство»	2,9	--	--	2,9
4	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	87,8	13,80	--	101,6
5	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	101,77	--	2,9	104,67
6	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	94,9	31,9	--	126,8
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	0,7	--	--	0,7
8	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	--	--	--	--
9	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	1,7	--	--	1,7
<i>Міністерство освіти і науки України</i>					
10	Державний біотехнологічний університет	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6
Фонд державного майна					
11	ДП «Слобожанське»	--	--	--	--

Лісорозведення (створення нових лісових насаджень) за 2024 рік
(у розрізі лісогосподарських підприємств)

Таблиця 30

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га					природне само-заліснення земель, га	усього обліковано нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га				усього		
		заліснення непродуктивних земель, га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення полезахисних лісових смуг, га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Державне агентство лісових ресурсів України								
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	--	--	--	--	--	--	--
2	ДП «Ізюмське лісове господарство»	--	--	--	--	--	--	--
3	ДП «Куп'янське лісове господарство»	--	--	--	--	--	--	--
4	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	--	8,8	--	8,8	--	--
5	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	16,4	--	--	16,4	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	--	0,3	--	0,3	--	--
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	--	--	70,0	--	70,0	--	--
8	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	--	--	--	--	--	--	--
9	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	--	--	--	--	--	--	--
<i>Міністерство освіти і науки України</i>								
10	Державний біотехнологічний університет	--	--	--	--	--	--	--
<i>Фонд державного майна</i>								
11	ДП «Слобожанське»	--	--	--	--	--	--	--

Проведення лісогосподарських заходів, пов'язаних
із вирубуванням деревини, за 2024 рік

Таблиця 31

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис.м ³						
		рубки догляду	лісовідновні рубки в деревостанях	санітарні рубки	розрубка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	розчистка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ДП «Вовчанське лісове господарство»	49,4/1,625	--	531,8/14,589	--	--	--	581,2/16,214
2	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	339,8/2,455	--	1481,2/57,675	--	--	6,5/1,144	1827,5/61,274
3	ДП «Ізюмське лісове господарство»	99,2/0,212	--	704,5/34,456	--	--	--	803,7/34,668
4	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	403,9/4,171	--	2347,4/58,428	--	5,4/0,142	--	2756,7/62,741
5	ДП «Куп'янське лісове господарство»	170,9/7,355	--	437,9/19,103	--	--	--	608,8/26,458
6	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	570,2/4,375	--	2904,8/85,131	--	--	6,6/1,194	3481,6/90,7
7	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	76,7/4,056	--	653,4/22,689	--	--	--	730,1/26,745
8	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»	195,6/6,351	9,8/0,521	--	--	--	11,3/0	216,7/6,872

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	Філія «Новомосковський військовий лісгосп» Чугуївське лісництво ДП «Ліси України»	--	--	--	--	--	--	--
10	Державний біотехнологічний університет	--	--	--	--	--	--	--
11	ДП «Слобожанське»	8/0,9	--	71,7/3,2	--	--	--	79,7/4,1
	Усього	1913,7/31,5	9,8/0,521	9132,7/295,271	--	5,4/0,142	24,4/2,338	11086,0/ 329,772

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури
природного відновлення за 2024 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки						Усього
	ДП «Ізюмське лісове господарство»	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Філія «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Інші лісокористувачі та землекористувачі які мають у користуванні лісові ділянки	
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	11636,9	35,7	61,2	75,8	180,2	--	11989,8
у тому числі від: пожеж	11592,0	22,0	0,7	0,7	6,2	--	11621,6
несприятливих погодних умов	--	--	--	--	--	--	--
хвороб та шкідників лісу	--	--	38,4	75,1	153,0	--	266,5
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	--	--	--	--	--	--	--
з них загиблих лісових культур, га	44,9	13,7	22,1	--	21,0	--	101,7
у тому числі від: пожеж	36,3	13,7	4,4	--	3,5	--	57,9
несприятливих погодних умов	8,6	--	17,7	--	17,5	--	43,8

1	2	3	4	5	6	7	8
хвороб та шкідників лісу	--	--	--	--	--	--	--
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	--	--	--	--	--	--	--
Інше	--	--	--	--	--	--	--
2. Усього загинлих незімкнутих лісових насаджень, га	44,9	13,7	22,1	--	21,0	--	101,7
3. Усього пошкоджених, загинлих ділянок природного поновлення, га	--	--	--	--	--	--	--

Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами в розрізі місцевих рад

Таблиця 33

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядування	Лісові ресурси побічного користування, встановлений ліміт / фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали, встановлений ліміт / фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосяння	підстилка	очерет	тощо	живиця	пні	луб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Примітка: * - ліміти на спеціальне використання лісових ресурсів при заготівлі другорядних лісових матеріалів на 2024 рік не затверджувались, у зв'язку із чим заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів не проводилася.

8. Рослинний світ

Харківська область розташована в межах двох природних зон: лісостепової та степової. На її території представлені як зональні, так і азональні типи рослинності.

До зональної природної рослинності належать: нагірні діброви, байрачні дубові ліси, березові ліси, суходільні луки, лучні степи, різнотравно-типчаково-ковилові степи, рослинність крейдових відслонень.

До азональної природної рослинності належать: заплавні ліси, соснові і широколистяно-соснові ліси, заплавні луки, галофітна рослинність, осоково-злакові і мохово-осокові болота, прибережно-водна рослинність.

До рослинності антропогенного походження відносяться агрофітоценози на місці зведених зональних широколистяних лісів, азональних соснових лісів, розораних зональних лучних та різнотравно-типчаково-ковилових степів та синантропна рослинність.

Нагірні діброви поширені, головним чином, у північно-західних районах вздовж річкових долин на ділянках вододілів і правих високих берегах річок Сіверський Донець, Харків, Лопань, Уди, Мжа, Мерла. Найбільші площі в нагірних широколистяно-мішаних лісах займають кленово-липова та липово-ясенева діброви. Березові ліси на Харківщині збереглися невеликими ділянками на пониженнях борової тераси серед лісових соснових масивів. Суходільні луки розвиваються на місці зведених лісів і є похідними угрупованнями. Степові формації на Харківщині майже не збереглися, степи в значній мірі розорані. Окремі ділянки степової рослинності зустрічаються лише на схилах балок, ярів та на правих берегах річок Сіверський Донець, Вовча, Оскіл та інші.

По спектру основних життєвих форм флора цілком типова для областей помірного клімату. В ній представлені наступні основні типи: дерева – 27 видів, чагарники – 48, чагарники і напівчагарники – 26, багаторічні трав'янисті рослини – 873, дворічні – 95, однорічні трав'янисті рослини – 188 видів.

До списку рослин Харківської області, занесених до Червоної книги України, входить 107 видів рослин, серед них за природоохоронним статусом: вразливих – 57, рідкісних – 18, недостатньо відомих – 3 та інші цінні види рослин.

Перелік видів рослин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області було затверджено рішенням Харківської обласної ради від 25.09.2001 з метою збереження цінних, в природному та господарському відношенні рідкісних або таких, що перебувають під загрозою зникнення на території області, видів рослин і підвищення відповідальності за їх незаконний збір, пошкодження або знищення. До списку входять 182 види судинних рослин.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

Види рослин та грибів	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	318	311	313
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	113	113	107
Кількість видів рослин, занесених до Переліку видів рослин, що підлягають особливій охороні на території регіону, од.	182	182	198
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, од.	14	14	8
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	8	8	17

Динаміка охорони, невиснажливого використання
та відтворення дикорослих рослин та грибів

Таблиця 35

Усього видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	Усього рослинних природних угруповань, занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, відтворених на територіях та об'єктах ПЗФ, назва (українська, латинська), од.	Кількість популяцій видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, які зникли, назва (українська, латинська), од.	
1	2	3	4	
857/107	203/34	--	Верба Старке	Salix starkeana Willd.
			Ковила відокремлена	Stipa disjuncta Klok.
			Лілія лісова (лілія кучерява)	Lilium martagon L.
			Осока богемська	Carex bohémica Schreb.
			Росичка англійська	Drosera anglica Huds.

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2025 року)

Таблиця 36

Назва виду		Червона книга України	Бернська конвенція	Регіонально рідкісні види	CITES	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
українська	латинська						
1	2	3	4	5	6	7	8
Відділ ПЛАУНОПОДІБНІ – LYCOPODIOPHYTA							
Зелениця сплюснута (дифазіаструм сплюснутий)	Diphasiastrum complanatum (L.) Holub	+					
Плаунець заплашний (лікоподієлла заплавна)	Lycopodiella inundata (L.) Holub	+					
Плаун річний	Lycopodium annotinum L.	+					
Плаун булавовидний	Lycopodium clavatum L.			+			
Відділ ПАПОРОТЕПОДІБНІ – POLYPODIOPHYTA Клас ПАПОРОТЕВИДНІ – POLYPODIOPSIDA							

Хвощ великий	<i>Equisetum telmateia</i> Ehrh.			+			
Хвощ галузистий	<i>Equisetum ramosissimum</i> Deaf.			+			
Хвощ зимуючий	<i>Equisetum hyemale</i> L.			+			
Хвощ лісовий	<i>Equisetum sylvaticum</i> L.			+			
Хвощ лучний	<i>Equisetum pratense</i> L.			+			
Гронянка півмісяцева	<i>Botrychium lunaria</i> (L.) Sw.	+					
Гронянка багатороздільна	<i>Botrychium multifidum</i> (S.G.Gmel.) Rupr.	+					
Гронянка віргінська (г. романолиста)	<i>Botrychium virginianum</i> (L.) Sw. s.l. (incl. <i>B. anthemoides</i> C.Presl, <i>Botrypus anthemoides</i> (C.Presl))	+					
Вужачка звичайна	<i>Ophioglossum vulgatum</i> L.			+			
Сальвінія плаваюча	<i>Salvinia natans</i> (L.) All.		+	+			
Пухирник ломкий	<i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.			+			
Голокучник дубовий	<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newman			+			
Теліптерис болотний	<i>Thelypteris palustris</i> Schott			+			
Страусове перо звичайне	<i>Matteuccia struthiopteris</i> (L.) Tod.			+			
Безщитник жіночий	<i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth			+			
Щитник гребінчастий	<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A. Gray			+			
Щитник шартрський	<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H.P. Fuchs			+			
Шитник чоловічий	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott			+			
Багаторядник шипуватий	<i>Polystichum aculeatum</i> (L.) Roth			+			
Багатоніжка звичайна	<i>Polypodium vulgare</i> L.			+			
Відділ ГОЛОНАСІННИ – PINOPHYTA							
Яловець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.			+			
Відділ ГНЕТОПОДІБНІ – GNETOPHYTA							
Ефедра двоколоскова	<i>Ephedra distachya</i> L.			+			
Відділ ПОКРИТОНАСІННИ – MAGNOLIOPHYTA (ANGIOSPERMAE)							
Образки болотні	<i>Calla palustris</i> L.			+			
Рясочка безкоренева (Вольфія безкоренева)	<i>Wolffia arrhiza</i> (L.) Horkel ex Wimm.			+			
Валіснерія спіральна	<i>Vallisneria spiralis</i> L.			+			
Водяний різак звичайний	<i>Stratiotes aloides</i> L.			+			
Каулінія мала	<i>Najas minor</i> All. (<i>Caulinia minor</i> (All.) Coss. et Germ.)			+			
Рдесник сарматський	<i>Potamogeton sarmaticus</i> Maemets			+			
Рдесник туполистий	<i>Potamogeton obtusifolius</i> Mert. et Koch			+			
Рдесник червонуватий	<i>Potamogeton rutilus</i> Wolfg.			+			
Вороняче око звичайне	<i>Paris quadrifolia</i> L.			+			
Чемериця Лобелієва	<i>Veratrum lobelianum</i> Bernh.			+			
Чемериця чорна	<i>Veratrum nigrum</i> L.			+			
Цибуля савранська	<i>Allium savranicum</i> (Nyman) Besser ex Oxner (<i>A. saxatile</i> auct. non M.Bieb.)	+					
Цибуля ведмежа	<i>Allium ursinum</i> L. (<i>A. ucrainicum</i>	+					

(черемша)	(Kleopow & Oxner) Bordz.; A. ursinum L. subsp. ucrainicum Kleopow & Oxner)						
Цибуля жовтіюча	Allium flavescens Bess.			+			
Цибуля оманна	Allium decipiens Fisch. tx Schult.et Schult. fil.			+			
Пізньоцвіт різнобарвний (брандушка різнобарвна)	Colchicum versicolor Ker Gawl. (Bulbocodium versicolor (Ker Gawl.) Spreng., Colchicum bulbocodium Ker Gawl. subsp. Versicolor (Ker Gawl.) K. Perss.)	+					
Белевалія сарматська	Bellevia speciosa Woronow ex Grossh. (Bellevia sarmatica (Georgi) Woronow)			+			
Веснівка дволиста	Maianthemum bifolium (L.) F.W.Schmidt			+			
Гадюча цибулька занедбана	Muscari neglectum Guss.			+			
Гіацинтік блідий	Hyacinthella leucophaea (K. Koch) Schur			+			
Проліска дволиста	Scilla bifolia L.			+			
Рястка Буше	Ornithogalum boucheanum (Kunth) Asch.	+					
Рястка Гуссона	Ornithogalum gussonei Ten.			+			
Шафран сітчастий	Crocus reticulatus Steven ex Adams	+					
Косарики черепитчасті	Gladiolus imbricatus L.	+					
Косарики тонкі	Gladiolus tenuis M. Bieb.	+					
Півники рогаті	Iris furcata M. Bieb. (I. hungarica auct. non Waldst. et. Kit. p.p.)	+					
Півники борові	Iris pineticola Klokov (Iris arenaria Waldst. & Kit.)	+					
Півники сибірські	Iris sibirica L.	+					
Півники карликові	Iris pumila L.			+			
Півники солончакові	Iris halophila Pall.			+			
Рябчик шаховий	Fritillaria meleagris L.	+					
Рябчик малий	Fritillaria meleagroides Patr. ex Schult. et Schult.f.	+					
Рябчик руський	Fritillaria ruthenica Wikstr.	+					
Лілія лісова	Lilium martagon L.	+					
Зірочки борові	Gagea pusilla (F.W.Schmidt) Sweet (Gagea pineticola Klokov)					+	
Тюльпан дібровний	Tulipa quercetorum Klokov & Zoz (~ T. biebersteiniana Schult.f. s.l.)	+					
Плодоріжка блощицна (зозулинець блощичний)	Anacamptis coriophora (L.) R.M. Bateman, Pridgeon & M.W. Chase s.l. (Orchis coriophora L., incl. Orchis nervulosa Sakalo)	+			+		
Плодоріжка рідкокріткова (зозулинець рідкокрітковий)	Anacamptis laxiflora (Lam.) R.M. Bateman, Pridgeon & M.W. Chase (Orchis laxiflora Lam.)	+			+		
Плодоріжка салепова	Anacamptis morio (L.) R.M.	+			+		

(зозулинець салеповий)	Bateman, Pridgeon & M.W. Chase s.l. (Orchis morio L., incl. Anacamptis caucasica (K.Koch) F.M.V6zquez)						
Плодоріжка болотна (зозулинець болотний)	Anacamptis palustris (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon & M.W. Chase (Orchis palustris Jacq.)	+			+		
Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник м'ясочервоний)	Dactylorhiza incarnata (L.) Soy (Orchis incarnata L.)	+			+		
Зозульки плямисті (пальчатокорінник плямистий)	Dactylorhiza maculata (L.) Soy (Orchis maculata L.)	+			+		
Зозульки травневі (пальчатокорінник травневий)	Dactylorhiza majalis (Rchb.) P.F.Hunt & Summerhayes (Orchis majalis Rchb.)	+			+		
Коручка темно-червона	Epipactis atrorubens (Hoffm. ex Bernh.) Besser	+			+		
Коручка чемерникоподібна (к. широколиста)	Epipactis helleborine (L.) Crantz s.l.	+			+		
Коручка болотна	Epipactis palustris (L.) Crantz	+			+		
М'якух болотний (хаммарбія болотна)	Hammarbya paludosa (L.) O.Kuntze	+			+		
Гніздівка звичайна	Neottia nidus-avis (L.) Rich.	+			+		
Зозулині сльози яйцелисті, гніздівка яйцелиста	Neottia ovata (L.) Bluff & Fingerh. (Listera ovata (L.) R.Br.)	+			+		
Зозулинець шоломоносний	Orchis militaris L. s.l. (incl. Orchis militaris L. subsp. stevenii (Rchb.f.) B.Baumann, H.Baumann, R.Lorenz & Ruedi Peter, O. stevenii Rchb.)	+			+		
Любка дволиста	Platanthera bifolia (L.) Rich.	+			+		
Любка зеленоквіткова	Platanthera chlorantha (Cust.) Rchb.	+			+		
Пирій ковилолистий	Elytrigia stipifolia (Czern. ex Nevski) Nevski	+				+	+
Костриця крейдова	Festuca cretacea T.Pop. et Proskor.	+					
Келерія Талієва	Koeleria talievii Lavrenko	+					
Ковила дніпровська	Stipa borysthena Klokov ex Prokudin	+					
Ковила волосиста	Stipa capillata L.	+					
Ковила пухнастолиста	Stipa dasphylla (Czern. ex Lindem.) Trautv.	+					
Ковила відокремлена	Stipa disjuncta Klokov (~ S. pennata s.l.)	+					
Ковила Лессінга	Stipa lessingiana Trin. et Rupr.	+					
Ковила пірчаста	Stipa pennata L.	+					
Ковила найкрасивіша	Stipa pulcherrima K.Koch (S. grafiana Steven)	+					
Ковила вузьколиста	Stipa tirsia Steven	+					
Лепешняк очеретяний	Glyceria arundinacea Kunth			+			
Бородач звичайний	Botriochloa ischaemum (L.) Keng			+			

Пахуча трава звичайна	<i>Anthoxanthum odoratum</i> L.			+			
Трясучка середня	<i>Briza media</i> L.			+			
Тонконіг розсунутий	<i>Poa remota</i> Forsell.			+			
Перлівка трансільванська	<i>Melica transsilvanica</i> Schur			+			
Осока житня	<i>Carex secalina</i> Willd. ex Wahlenb.	+	+				
Осока несправжньосмикавцева	<i>Carex pseudocyperus</i> L.			+			
Осока низька	<i>Carex humilis</i> Leys.			+			
Осока пухнатопада	<i>Carex lasiocarpa</i> Ehrh.			+			
Осока багнова	<i>Carex limosa</i> L.			+			
Пухівка вузьколиста	<i>Eriophorum angustifolium</i> Honck.			+			
Пухівка піхвова	<i>Eriophorum vaginatum</i> L.			+			
Пухівка широколиста	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe			+			
Дзюбонасінник білий (Ринхоспора біла)	<i>Rhynchospora alba</i> (L.) Vahl			+			
Їжача голівка плавуча (Їжача голівка маленька)	<i>Sparganium natans</i> L. <i>Sparganium minimum</i> Wallr.			+			
Рогіз Ляксмання	<i>Typha laxmannii</i> Lepech.			+			
Глечики жовті	<i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith			+			
Латаття біле	<i>Nymphaea alba</i> L.			+			
Латаття сніжно-біле	<i>Nymphaea candida</i> J. et C. Presl			+			
Кушир донський	<i>Ceratophyllum tanaiticum</i> Sapjag.					+	
Горицвіт весняний	<i>Adonis vernalis</i> L.	+			+		
Горицвіт волзький	<i>Adonis wolgensis</i> Steven	+					
Сон розкритий	<i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. s.l. (<i>P. latifolia</i> Rupr.)	+	+				
Сон лучний (с. чорніючий, с. богемський)	<i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l. (incl. <i>P. bohemia</i> (Scalycky) Tzvelev, <i>P. nigricans</i> Stoerck, <i>P. ucrainica</i> (Ugr.) Wissjul., <i>P. donetzica</i> Kotov)	+					
Аконіт дібровний	<i>Aconitum anthora</i> L. (<i>Aconitum nemorosum</i> Bieb. ex Reichenb.)			+			
Аконіт шерстистовустиий	<i>Aconitum lasiostomum</i> Reichenb.			+			
Анемона лісова	<i>Anemone sylvestris</i> L.			+			
Водяний жовтець фенхелевидний	<i>Ranunculus circinatus</i> Sibth. (<i>Batrachium foeniculaceum</i> (Gilib.) V. Krecz.)			+			
Воронець колосистий	<i>Actaea spicata</i> L.			+			
Дельфіній руський	<i>Delphinium rossicum</i> Litv. (<i>D. cuneatum</i> auct. non Steven ex DC.)	+					
Дельфіній клиновидний	<i>Delphinium cuneatum</i> Stev. ex DC.			+			
Жовтець ілірійський	<i>Ranunculus illyricus</i> L.			+			
Жовтець язиколістий	<i>Ranunculus lingua</i> L.			+			
Ломиніс несправжньовогнистий	<i>Clematis pseudoflammula</i> Schmalh. ex Lipsky			+			
Ломиніс прямий	<i>Clematis recta</i> L.			+			
Ломиніс цілолистий	<i>Clematis integrifolia</i> L.			+			
Купальниця європейська	<i>Trollius europaeus</i> L.			+			
Рутвиця блискуча	<i>Thalictrum lucidum</i> L.			+			

Ряст Маршалла	<i>Corydalis cava</i> subsp. <i>marschalliana</i> (Willd.) Hayek			+			
Ряст проміжний	<i>Corydalis intermedia</i> (L.) Mérat			+			
Граб звичайний	<i>Carpinus betulus</i> L.			+			
Верба вушката	<i>Salix aurita</i> L.			+			
Гвоздика стиснуточашечна	<i>Dianthus stenocalyx</i> Juz.			+			
Смілка крейдова	<i>Silene cretacea</i> Fisch. ex Spreng	+	+			+	+
Смілка приземкувата	<i>Silene supina</i> Bieb.			+			
Гірчак зміїний	<i>Persicaria bistorta</i> Samp. (<i>Polygonum bistorta</i> L.)			+			
Гоніолімон татарський	<i>Goniolimon tataricum</i> (L.) Boiss.			+			
Кермек донецький	<i>Limonium donetzicum</i> Klok.			+			
Кермек широколистий	<i>Limonium platyphyllum</i> Eincz.			+			
Півонія тонколиста	<i>Paeonia tenuifolia</i> L.	+	+				
Звіробій стрункий	<i>Hypericum elegans</i> Steph.			+			
Фіалка Лавренка	<i>Viola lavrenkoana</i> Klovov					+	
Сонянка сива (сонцесвіт сивий)	<i>Helianthemum canum</i> (L.) Hornem. s.l. (incl. <i>H. cretaceum</i> (Rupr.) Juz., <i>H. cretophilum</i> Klok. et Dobrocz.)	+					
Сонянка звичайна (сонцесвіт звичайний)	<i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill.			+			
Сонянка крейдяна (сонцесвіт крейдяний)	<i>Helianthemum cretaceum</i> (Rupr.) Juz. ex Dobrocz.			+			
Одонтарена голоніжкова, бурачок голоніжковий	<i>Odontarrhena gymnopoda</i> (P.A. Smirn.) D.A. German (<i>Alyssum gymnopodum</i> P.A. Smirn., <i>Alyssum tortuosum</i> Waldst. & Kit. subsp. <i>cretaceum</i> Kotov, <i>Odontarrhena tortuosa</i> subsp. <i>cretacea</i> (Kotov) Španiel, Al-Shehbaz & Marhold	+				+	+
Бурячок ленський	<i>Alyssum lenense</i> Adam			+			
Вечорниця сумні	<i>Hesperis tristis</i> L.			+			
Жовтушник Талієва (жовтушниця Талієва, сиренія Талієва)	<i>Erysimum talievii</i> Klovov (<i>Syrenia talijevii</i> Klovov)	+				+	
Жовтушник український	<i>Erysimum ucranicum</i> J. Gay.	+				+	
Жовтушник лісовий	<i>Erysimum sylvaticum</i> Bieb.			+			
Левкой запашний	<i>Matthiola fragrans</i> Bunge	+					
Зубниця бульбиста	<i>Cardamine bulbifera</i> Crantz (<i>Dentaria bulbifera</i> L.)			+			
Зубниця п'ятилиста	<i>Cardamine quinquefolia</i> (M.Bieb.) Benth. & Hook.f. ex Schmalh. (<i>Dentaria quinquefolia</i> Bieb.)			+			
Катран шорсткий	<i>Crambe aspera</i> M. Bieb.	+					
Катран татарський	<i>Crambe tatarica</i> Sebeok	+					
Катран понтійський	<i>Crambe pontica</i> Stev. ex Rupr.			+			
Катран Буша	<i>Crambe aspera</i> M. Bieb. (<i>C. buschii</i> O. E. Schulz. Stank.)					+	
Дворядник крейдовий	<i>Diplotaxis cretacea</i> Kotov	+					
Рогачка крейдяна	<i>Brassica elongata</i> Ehrh. (<i>Erucastrum</i>			+			

	cretaceum Kotov)						
Верес звичайний	Calluna vulgaris (L.) Hull			+			
Журавлина болотна	Vaccinium oxycoccos L. (Oxycoccus palustris Pers.)			+			
Брусниця звичайна	Vaccinium vitis-idaea L.			+			
Чорниця звичайна	Vaccinium myrtillus L.			+			
Грушанка зеленоцвіта	Pyrola chlorantha Sw.			+			
Грушанка круглолиста	Pyrola rotundifolia L.			+			
Грушанка мала	Pyrola minor L.			+			
Зимолюбка зонтична	Chimaphila umbellata (L.) W. Barton			+			
Ортилія однобока	Orthilia secunda (L.) House			+			
Переломник Козо-Полянського	Androsace villosa subsp. koso-poljanskii (Ovcz.) Fed. (Androsace koso-poljanskii Ovcz.)	+				+	
Молочка приморська	Lysimachia maritima (L.) Galasso, Banfi & Soldano (Glaux maritima L.)			+			
Одинарник європейський	Trientalis europaea L.			+			
Первоцвіт весняний, або справжній	Primula veris L.			+			
Вербозілля китицецвіте (Кизляк китицецвітій)	Naumburgia thyrsoflora (L.) Rchb.			+			
Плаушник болотний	Hottonia palustris L.			+			
Вовче лико Софії	Daphne sophia Kalen.	+				+	+
Смородина чорна	Ribes nigrum L.			+			
Молодило руське	Sempervivum ruthenicum Schnittsp. & C.B.Lehm.			+			
Жовтяниця черговоліста	Chrysosplenium alternifolium L.			+			
Білозір болотний	Parnassia palustris L.			+			
Росичка довголиста	Drosera longifolia L.	+					
Росичка круглолиста	Drosera rotundifolia L.			+			
Вишня кущова	Prunus cerasus L. (Cerasus fruticosa Pall.)			+			
Вовче тіло болотне	Comarum palustre L.			+			
Глід п'ятистовпчиковий	Crataegus pentagyna Waldst. et Kit.			+			
Глід український	Crataegus ucrainica Pojark. (Crataegus meyeri Pojark.)					+	
Гравілат річковий	Geum rivale L.			+			
Костяниця	Rubus saxatilis L.			+			
Мигдаль степовий, бобчук	Prunus tenella Batsch (Amygdalus nana L.)			+			
Перстач прямостоячий	Potentilla erecta (L.) Raeusch.			+			
Родовик лікарський	Sanguisorba officinalis L.			+			
Таволга зарубчаста	Spiraea crenata L.			+			
Черешня	Prunus avium (L.) L. (Cerasus avium (L.) Moench)			+			
Родовик малий (Чорноголовник родовиковий)	Sanguisorba minor Scop. (Poterium sanguisorba L.)			+			

Астрагал шерстистоквітковий	<i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	+				+	+
Астрагал Геннінга	<i>Astragalus henningii</i> (Steven) Boriss. (incl. <i>A. novoascanicus</i> Klok.)	+				+	+
Астрагал донський	<i>Astragalus tanaiticus</i> K.Koch	+	+			+	+
Астрагал білостеблій	<i>Astragalus albicaulis</i> DC.			+			
Астрагал блідий	<i>Astragalus pallescens</i> Bieb.			+			
Астрагал крейдолубний	<i>Astragalus cornutus</i> Pall. (<i>Astragalus cretophilus</i> Klok.)			+			
Астрагал піщаний	<i>Astragalus arenarius</i> L.			+			
Астрагал пухнастоквітковий	<i>Astragalus exscapus</i> L. (<i>Astragalus pubiflorus</i> DC.)			+			
Астрагал український	<i>Astragalus ucrainicus</i> M.Pop. et Klok.			+			
Чина ряба	<i>Lathyrus venetus</i> (Mill.) Wohlf.	+					
Сокироносиця струнка (в'язіль стрункий)	<i>Securigera elegans</i> (Pančić) Lassen (<i>Coronilla elegans</i> Pančić)	+					
Змієголовник Рюйша	<i>Dracocephalum ruyschiana</i> L.	+	+				
Гісоп крейдовий	<i>Hyssopus cretaceus</i> Dubjan.	+				+	
Шоломниця крейдова	<i>Scutellaria cretica</i> Juz.	+					
Заяча конюшина багатоліста	<i>Anthyllis vulneraria</i> L. (<i>Anthyllis macrocephala</i> Wend.)			+			
Солодушка великоквіткова	<i>Hedysarum grandiflorum</i> Pall.			+			
Водопериця черговоквіткова	<i>Myriophyllum alterniflorum</i> DC.			+			
Скрупія звичайна	<i>Cotinus coggygria</i> Scop.			+			
Льон австрійський	<i>Linum austriacum</i> L.			+			
Льон жовтий	<i>Linum flavum</i> L.			+			
Льон український	<i>Linum ucrainicum</i> Czern.			+			
Льон Черняєва	<i>Linum czernjaevii</i> Klok.			+			
Льон шорсткий	<i>Linum hirsutum</i> L.			+			
Китятки крейдяні	<i>Polygala nicaeensis</i> Risso ex W.D.J.Koch (<i>Polygala cretacea</i> Kotov)			+			
Палімба тургайська	<i>Palimbia turgaica</i> Lipsky ex Woronow	+					
Тринія багатостеблова	<i>Trinia multicaulis</i> Schischk.			+			
Цикута отруйна	<i>Cicuta virosa</i> L.			+			
Калина звичайна	<i>Viburnum opulus</i> L.			+			
Валеріана блискуча	<i>Valeriana wolgensis</i> Kazak. (<i>Valeriana nitida</i> Kreyer)			+			
Валеріана бульбиста	<i>Valeriana tuberosa</i> L.			+			
Валеріана донська	<i>Valeriana tanaitica</i> Worosch.			+			
Валеріана лікарська	<i>Valeriana officinalis</i> L.			+			
Валеріана пагононосна	<i>Valeriana stolonifera</i> Czern.			+			
Валеріана російська	<i>Valeriana rossica</i> P.Smirn.			+			
Черсак щетинистий	<i>Dipsacus strigosus</i> Willd. ex Roem. et Schult.			+			
Барвінок малий	<i>Vinca minor</i> L.			+			
Барвінок трав'янистий	<i>Vinca herbacea</i> Waldst. et Kit.			+			

Ластовень виткий	Vincetoxicum scandens Somm. et Levier			+			
Ластовень російський	Vincetoxicum rossicum (Kleop.) Barbar.			+			
Золототисячник гарний	Centaureum pulchellum (Sw.) Druce			+			
Тирлич хрещатий	Gentiana cruciata L.			+			
Тирличничок язичковий	Gentianella lingulata (Agardh) Pntchard			+			
Бобівник трилистий	Menyanthes trifoliata L.			+			
Маренка сіроплода	Cynanchica tephrocarpa (Czern. ex Popov & Chrshan.) P.Caputo & Del Guacchio (Asperula tephrocarpa Czern. Ex M.Pop. et Chrshan.)			+			
Підмаренник запашний	Galium odoratum (L.) Scop.			+			
Синюха голуба	Polemonium caeruleum L.			+			
Березка лінійнолиста	Convolvulus lineatus L.			+			
Громовик донський	Onosma tanaitica Klokov	+					
Громовик несправжньокрасильний	Onosma tinctoria M.Bieb. (Onosma pseudotinctoria Klok.)			+			
Живокіст кримський	Symphytum tauricum Willd.			+			
Синяк плямистий	Pontechium maculatum (L.) Böhle & Hilger (Echium maculatum L.)			+			
Горобейниця пурпурово-синя (егоніхон фіолетово- голубий)	Aegonychon purpureocaeruleum (L.) Holub			+			
Ранник крейдовий	Scrophularia cretacea Fisch. ex Spreng.	+				+	+
Ранник весняний	Scrophularia vernalis L.	+					
Льонок крейдовий	Linaria cretacea Fisch. ex Spreng.	+					
Вероніка сива	Veronica incana L.			+			
Шолудивник болотний	Pedicularis palustris L.			+			
Шолудивник Кауфмана	Pedicularis kaufmannii Pinzg.			+			
Шолудивник пухнастоколюсний	Pedicularis dasystachys Schrenk			+			
Петрів хрест лускатий	Lathraea squamaria L.			+			
Пухирник середній	Utricularia intermedia Hayne	+					
Пухирник малий	Utricularia minor L.	+					
Пухирник звичайний	Utricularia vulgaris L.			+			
Самосил білоповстистий	Teucrium polium L.			+			
Горлянка Лаксмана	Ajuga laxmannii (Murray) Benth.			+			
Суховершки великоквіткові	Prunella grandiflora (L.) Scholl.			+			
Чебрець вапняковий	Thymus calcareus Klok. et Shost.			+			
Шавлія австрійська	Salvia austriaca Jacq.			+			
Шавлія ефіопська	Salvia aethiopis L.			+			
Шавлія лучна	Salvia pratensis L.			+			
Шавлія поникла	Salvia nutans L.			+			
Шоломниця списолиста	Scutellaria hastifolia L.			+			
Дзвінець крейдовий	Rhinanthus cretaceus Vassilcz. (R. serotinus (Schönh.) Oborny	+				+	

	subsp. cretaceus (Vassilcz.) Soy)						
Аденофора ліліелиста	Adenophora lilifolia (L.) A. DC.			+			
Синьоцвіт сивуватий (азинеума сірувата)	Asyneuma canescens (Waldst. & Kit.) Griseb. & Schenk			+			
Дзвоники алтайські	Campanula stevenii M.Bieb. (Campanula altaica Ledeb.)			+			
Дзвоники персиколісті	Campanula persicifolia L.			+			
Дзвоники кропиволисті	Campanula trachelium L.			+			
Волошка донецька	Centaurea donetzica Klokov	+				+	
Волошка вугільна	Psephellus carbonatus (Klokov) Greuter (Centaurea carbonata Klok.)			+			
Волошка російська	Rhaponticoides ruthenica (Lam.) M.V.Agab. & Greuter (Centaurea ruthenica Lam.)			+			
Наголоватки волошкові	Jurinea cyanooides (L.) Rchb.		+				
Жовтозілля дніпровське	Senecio borysthenticus (DC.) Andr. ex Czern.					+	
Козельці українські	Tragopogon ucrainicus Artemcz.					+	
Козельці донецькі	Tragopogon donetzicus Artemcz. (Tragopogon tanaiticus Artemczuk)	+					
Головатень російський	Echinops ritro L.			+			
Грудниця звичайна	Galatella linoisyris (L.) Rchb.fil. (Crinitaria linoisyris (L.) Less.)			+			
Оман мечолистий	Inula ensifolia L.			+			
Осот різнолистий	Cirsium heterophyllum (L.) Hill	+					
Осот їстівний	Cirsium esculentum (Stev.) G.A.Mey.			+			
Полин суцільнобілий	Artemisia hololeuca M.Bieb. ex Besser	+				+	+
Полин пониклий	Artemisia nutans Willd.			+			
Полин солянковидний	Artemisia salsoloides Willd.			+			
Полин Черняєва	Artemisia tschernieviana Bess.			+			
Медовий осот солонцевий (рапонтикум серпієвидний)	Leuzea altaica Link (Rhaponticum serratuloides (Georgi) Bobr.)			+			
Пижмо щиткове (маруна щиткова)	Tanacetum corymbosum (L.) Sch.Bip.			+			
Котячі лапки дводомні	Antennaria dioica (L.) Gaertn.			+			
Солонцева волошка звичайна (хартолепіс середній)	Centaurea glastifolia L. (Chartolepis glastifolia)			+			
ВОДОРОСТІ							
Відділ ЧЕРВОНІ ВОДОРОСТІ – RHODOPHYTA							
Батрахоспермум драглистий	Batrachospermum gelatinosum (L.) DC	+					
Торея найрозгалуженіша	Thorea ramosissima Bory	+					
Відділ ЗЕЛЕНІ ВОДОРОСТІ – CHLOROPHYTA							
Псевдопедіаструм Каврайського	Pseudopediastrum kawraiskyi (Schmidle) E.Hegewald (Pediastrum kawraiskyi Schmidle)	+					
Едогоній косопоровий	Oedogonium plagiotomum Wittr. ex	+					

різновид донський	Hirn var. tanaiticum Y.V. Roll						
Відділ СТРЕПТОФІТОВІ ВОДРОСЛІ – STREPTOPHYTA							
Хара Брауна	Chara braunii C.C. Gmellin	+					
Нітела струнка	Nitella gracilis (J.E. Sm.) C. Agardh	+					
Нітелопсіс притуплений	Nitellopsis obtusa (Desv. in Loisel) J. Groves	+					
Бамбузіна Бребіссона	Bambusina brebissonii Kutz. et Kutz.	+					
Роя англійська	Roya anglica G.S. West in Hodgetts	+					
ГРИБИ							
Відділ СУМЧАСТІ ГРИБИ – ASCOMYCOTA							
Кладонія зірчаста	Cladonia stellaris (Opiz.) Pouzar & Vezda	+					
Зморшок товстоногий	Morchella crassipes (Vent.) Pers	+					
Відділ БАЗИДІЄВІ ГРИБИ – BASIDIOMYCOTA							
Боровик бронзовий	Boletus aereus Bull.	+					
Клаваріадельф товкачиковий	Clavariadelphus pistillaris (Fr.) Donk	+					
Міріостома шийкова (м. дірчаста, м. стрижневидна)	Myriostoma coliforme (With.: Pers.) Corda	+					
Грифола листувата	Grifola frondosa (Dicks.: Fr.) Gray	+					
Герицій коралоподібний	Heridium coralloides (Fr.) Gray	+					
Мутин собачий	Mutinus caninus (Huds.) Fr.	+					
Пізоліт безкореневий	Pisolithus arrhizus (Scop.: Pers.) S. Rauschert	+					
Трутовик зонтичний	Polyporus umbellatus (Pers.) Fr. (Grifola umbellata (Pers.) Pilát)	+					
Білопавутинник бульбистий	Leucocortinarius bulbiger (Alb. & Schwein.: Fr.) Singer	+					
РАЗОМ		107	8	198	17	22	9

Інформація про інвазійні (чужорідні) види рослин

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)		Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдженню виду
1		2	3
Амброзія попинолиста	<i>Ambrosia artemisiiflora</i> L.	+	Виконання заходів по боротьбі з карантинними рослинами: - ліквідація вогнищ, розповсюдження карантинних рослин, на території населених пунктів, на сільгоспугіддях та землях лісового фонду Харківської області; - забезпечення раціонального використання земель і збереження природної родючості ґрунтів та багаторічних насаджень і екології сільськогосподарських земель;
Чорнощир нетреболистий	<i>Iva xanthiifolia</i> (Nutt.) Fresen.	+	- проведення роз'яснювальної роботи серед населення, сільгоспвиробників, з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо методів обстежень на виявлення наявних карантинних організмів та шляхів боротьби з ними; - вивчення динаміки, факторів та місць розповсюдження карантинних рослин.

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану
рослинного світу за 2024 рік

Таблиця 37.1

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Наукові дослідження стану популяцій рослин та тварин згідно із програмою «Літопис природи»	--	НПП «Слобожанський», «Гомільшанські ліси»	НПП «Слобожанський» систематично здійснюється моніторинг птахів водно-болотного комплексу. НПП «Гомільшанські ліси» проведено дослідження успішності гніздування білого лелеки
Моніторинг видового складу та чисельності фонових і рідкісних видів флори і фауни	--	НПП «Слобожанський», «Гомільшанські ліси», «Дворічанський»	НПП «Слобожанський» ведеться обробка даних для включення до одинадцятого тому Літопису природи за 2024 рік згідно з Програмою Літопису природи для заповідників та національних природних парків; отримано та зведено метеорологічні данні з Богодухівської метеостанції; проводились польові та камеральні роботи з уточнення видового складу флори та фауни; ведеться збір даних з гідрологічних постів на території парку; ведеться узагальнення та аналіз рослинності в межах екологічних профілів у Володимирівському ПНДВ; ведеться робота з інвентаризації біотопів парку; ведуться роботи згідно плану заходів по збереженню оленеподібних; ведеться збір та обробка даних з фото пасток; проведені обстеження нор лисиці та борсука; проводились фенологічні спостереження за сезонними явищами у рослинному та тваринному світі; ведеться накопичення первинної та поточної наукової інформації у вигляді комп'ютерних баз даних, фото колекцій, бібліографічних списків та ін.; проводився збір фото- та відеоматеріалу з фауни, флори та природних середовищ. НПП «Гомільшанські ліси» забезпечено виконання заходів у рамках програми «Літопис природи»: польові дослідження видового складу та розповсюдження гніздуючих птахів; фітофенологічні дослідження у Задонецькому лісництві;

1	2	3	4
			фітоценотичні дослідження з вивчення постпірогенної сукцесії (формування деревного ярусу); дослідження ссавців; встановлення стаціонарних пастко-ліній по реєстрації дрібних ссавців; моніторинг типової екосистеми нагірної діброви; фітофенологічні дослідження у лісовому масиві поблизу с. Коропове та на заплавах поблизу с. Задонецьке; обстеження популяції <i>Equisetum telmateia</i>; фіксація тварин, загинувших на дорогах; дослідження видового складу та розповсюдження птахів на території НПП; дослідження осінньої міграції птахів; обліки бобрів (квартал № 9 Коропівського ПОНДВ). НПП «Дворічанський» продовжено роботу щодо вивчення та інвентаризації тваринного світу парку та його околиць. Особлива увага була приділена інвентаризації безхребетних (твердокрилих, перетинчастокрилих, лускокрилих), оскільки для вивчення інших систематичних груп тварин науковці не мають доступу до території парку через активні бойові дії. Всі дослідження були проведені дистанційно та з використанням матеріалу (фото-, відео-, аудіоматеріали та колекційні збори), зібраного у попередні роки.

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, т		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
1	2	3	4	5	6
1.	НПП «Слобожанський»	судинні рослини	400	400	1
		вищі несудинні рослини – мохи та мохоподібні	150	150	
		мікобіота та ліхенобіота	400	400	

9. Тваринний світ

Важливою складовою частиною навколишнього середовища області є тваринний світ. Безхребетні тварини Харківської області заселяють два різко відмінні між собою середовища: наземне і водне.

Наземні безхребетні у межах області заселяють різноманітні біотопи як природні, так і антропогенні; як зональні (лісові, степові), так і азональні з реліктовою фауною (крейдиані відслонення, піски, солончаки).

Тваринне населення водної біоти Харківської області налічує понад 2 000 видів і представлене різними систематичними групами (найпростіші, губки, олігохети, п'явки, молюски, ракоподібні, водяні кліщі й павуки, водяні комахи), які заселяють різноманітні біотопи (річки, стариці, водосховища, озера, ставки, болота різних типів, струмки, степові поди, джерела типу реокрена чи гелокрена). Рідкісні види тварин виступають індикаторами фауністичного різноманіття. Аналіз розподілу рідкісних видів безхребетних Харківщини за систематичним складом свідчить, що до класу комахи належить понад 97% вивченого біорізноманіття (із 229 видів – 223), по 2 види відносяться до класів п'явки та ракоподібні, по 1 виду до класів дощові черви і молюски.

Сучасна орнітофауна Харківської області представлена видами, що належать до 18 рядів. З них: 44 види занесено до Європейського Червоного списку тварин, що перебувають під загрозою зникнення у світовому масштабі, 176 – до Червоної книги України, 647 – до інших природоохоронних переліків.

Крім того, до Переліку видів тварин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 27.06.2018 № 237 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini від 19.07.2018 № 847/32299), увійшло 212 видів тварин.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

Види тваринного світу	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Загальна кількість видів тварин, занесених до Червоної книги України, од.	167	176	176
Кількість видів тварин, що підлягають особливій охороні на території Харківської області, од.	212	212	212
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	30	25	25
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	243	311	311

1	2	3	4
Кількість видів тварин, занесених до додатків до Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	141	171	171
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	76	93	93
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Угоди про збереження популяцій європейських кажанів (EUROBATS), од.	14	14	14
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Європейського червоного списку тварин, що знаходяться під загрозою зникнення у світовому масштабі, од.	42	44	44
Кількість видів тварин, що охороняються відповідно до Червоного списку Міжнародного союзу охорони природи (МСОП), од.	31	33	33

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні
(станом на 01.01.2025 року)

Таблиця 39

№ з/п	Назва виду		Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	Червоний список МСОП
	українська	латинська								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тип КІЛЬЧАСТІ ЧЕРВИ – ANNELIDA										
Клас П'ЯВКИ – HIRUDINEA										
Ряд Справжні п'явки – Hirudinida										
	П'явка медична	Hirudo medicinalis Linnaeus, 1758	+		+					+
	П'явка аптечна	Hirudo verbana Carena, 1820	+							
	Псевдотрохета п'ятикільчаста	Fadejewobdella quinqueannulata (Lukin, 1929)	+							
Тип МОЛЮСКИ – MOLLUSCA										
Клас ДВОСТУЛКОВІ – BIVALVIA										
Ряд Уніоніди – Unionida										
	Беззубка вузька	Pseudanodonta complanata (Ziegler in Rossmassler, 1835)							+	
	Перлівниця товста	Unio crassus Philipsson, 1778							+	+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Клас ЧЕРЕВОНОГІ – GASTROPODA										
Ряд Стебельчатоокі – Stylommatophora										
	Дернівка тірольська	Vallonia enniensis (Gredler, 1856)							+	+
	Завиток звужений	Vertigo angustior Jeffreys, 1830							+	+
Тип ЧЛЕНИСТОНОГІ – ARTHROPODA										
Клас ЗЯБРОНОГІ РАКОПОДІБНІ – BRANCHIOPODA										
Ряд Голі зябронози – Anostraca										
	Танімастикс ставковий	Tanymastix stagnalis (Linnaeus, 1758)	+							
	Дрепанозурус дволикий	Drepanosurus birostratus (Fischer, 1851)	+							
Ряд Двочерепашкові – Diplostraca										
	Цизикус чотиривусий	Cyzicus tetracerus (Krynicky, 1830)	+							
Клас ВЕСЛОНОГІ РАКОПОДІБНІ – COPEPODA										
Ряд Каланоїди – Calanoida										
	Гемідіаптом Рилова	Hemidiaptomus rylovi Charin, 1928	+							
Клас КОМАХИ – INSECTA										
Ряд Бабки – Odonata										
	Негаленія чудова	Nehalennia speciosa Charpentier, 1840	+						+	
	Дозорець-імператор	Anax imperator Leach, 1815	+							
	Дідок жовтоногий	Gomphus flavipes (Charpentier, 1825)		+						
	Білоноська болотна	Leucorrhinia pectoralis (Charpentier, 1825)		+						
	Тонкочеревець сплющений	Sympetrum depressiusculum (Selys, 1841)							+	
	Бабка перев'язана	Sympetrum pedemontanus (Allioni, 1776)	+							
Ряд Богомоли – Mantoptera										
	Емпуза смугаста	Empusa fasciata Brullé, 1836	+							
Ряд Прямокрилі – Orthoptera										
	Пилкохвіст український	Poecilimon ukrainicus Bey-Bienko, 1951	+							
	Дибка степова	Saga pedo (Pallas, 1771)	+	+					+	+
Ряд Напівтвердокрилі – Hemiptera										
	Яла овальна	Jalla dumosa (Linnaeus, 1758)	+							+
	Афелохірус (плавт) літній	Aphelocheirus aestivalis (Fabricius, 1794)	+							
Ряд Твердокрилі – Coleoptera										
	Красотіл пахучий	Calosoma sycophanta (Linnaeus, 1758)	+						+	+
	Турун Щеглова	Carabus stscheglowi (Mannerheim, 1827)	+							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Стафілін волохатий	<i>Emus hirtus</i> (Linnaeus, 1758)	+							
	Восковик-пістряк мінливий	<i>Gnorimus variabilis</i> (Linnaeus, 1758)							+	
	Жук-самітник	<i>Osmoderma barnabita</i> (Motschulsky, 1845)	+	+					+	+
	Жук-олень, рогач звичайний	<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+						
	Вусач великий дубовий західний	<i>Cerambyx cerdo</i> (Linnaeus, 1758)	+	+						
	Вусач альпійський	<i>Rosalia alpina</i> (Linnaeus, 1758)	+	+					+	+
	Вусач-червонокрил Келера	<i>Purpuricenusa kaehleri</i> (Linnaeus, 1758)	+							
	Вусач земляний хрестоносець (Коренеїд хрестоносець)	<i>Dorcasion equestre</i> (Laxmann, 1770)	+							
	Вусач мускусний	<i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	+							
	Евритирея дубова	<i>Eurythya quercus</i> (Herbst, 1780)	+							
	Каптурник мінливий	<i>Lichenophanes varius</i> (Illiger, 1801)							+	
	Плоскотілка червона	<i>Cucujus cinnabarinus</i> (Scopoli, 1763)	+	+					+	+
	Кліт тропічний	<i>Clytus tropicus</i> (Panzer, 1795)								+
Ряд Сітчастокрили – Neuroptera										
	Велетенський мурашиний лев західний	<i>Acanthaclisis occitanica</i> (Villers, 1789)	+						+	
	Мантіспа штирійська	<i>Mantispa styriaca</i> (Poda, 1761)	+							
Ряд Скорпіонові мухи – Mecoptera										
	Комарівка італійська	<i>Bittacus italicus</i> (Muller, 1786)	+							
Ряд Лускокрилі – Lepidoptera										
	Поліксена	<i>Zerynthia polyxena</i> (Denis et Schiffermüller, 1775)	+	+						
	Мнемозина	<i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	+	+					+	+
	Жовтюх Мирмидона	<i>Colias myrmidone</i> (Esper, [1777])							+	
	Жовтюх Хризотема	<i>Colias chrysotheme</i> (Esper, [1781])							+	
	Люцина	<i>Hamearis lucina</i> (Linnaeus, 1758)	+							
	Синявець піренейський	<i>Agriades pyrenaicus</i> (Boisduval, 1840)	+							
	Синявець Ерос	<i>Polyommatus eros</i> (Ochsenheimer, 1808)	+							
	Синявець Вікрама	<i>Pseudophilotes vicrama</i> (Moore, 1865)							+	
	Синявець Телей	<i>Maculinea teleius</i>							+	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		(Bergsträsser, 1779)								
	Синявець Буадюваля	Polyommatus eros (Ochsenheimer, 1808)							+	
	Рябець великий / Матурна	Euphydryas maturna (Linnaeus, 1758)							+	
	Прочанок болотяний	Coenonympha tullia (O. F. Müller, 1764)							+	
	Сатир залізний	Hipparchia statilinus (Hufnagel, 1766)	+						+	
	Стрічкарка тополева	Limenitis populi (Linnaeus, 1758)	+							
	Бражник дубовий	Marumba quercus (Denis et Schiffermüller, 1775)	+							
	Бражник скабіозовий	Hemaris tityus (Linnaeus, 1758)	+							
	Бражник Прозерпіна	Proserpinus proserpina (Pallas, 1772)	+	+					+	+
	Сатурнія велика	Saturnia pyri (Denis et Schiffermüller, 1775)	+							
	Сатурнія середня	Eudia spini (Denis et Schiffermüller, 1775)	+							
	Сатурнія грушова	Saturnia pyri ([Denis et Schiffermüller], 1775)							+	
	Шовкопряд кульбабовий	Lemonia taraxaci (Denis et Schiffermüller, 1775)	+							
	Стрічкарка рожева	Catocala pacta (Linnaeus, 1758)	+							
	Стрічкарка орденська малинова	Catocala sponsa (Linnaeus, 1767)	+							
	Каптурниця пишна	Cucullia magnifica (Freyer, 1840)	+							
	Каптурниця блискуча	Cucullia splendida (Stoll, 1782)	+							
	Каптурниця срібляста	Cucullia argentina (Fabricius, 1787)	+							
	Каптурниця срібна	Cucullia argentea (Hufnagel, 1766)	+							
	Совка розкішна	Staurophora celsia (Linnaeus, 1758)	+							
	Ведмедиця-господиня	Callimorpha dominula (Linnaeus, 1758)	+							
	Ведмедиця плямиста	Chelis maculosa (Denis et Schiffermüller, 1775)	+							
	Красик (Пістрянка) веселий	Zygaena laeta (Hübner, 1790)	+							
Ряд Перетинчастокрилі – Hymenoptera										
	Абія блискуча	Abia nitens (Linnaeus, 1758)								
	Мегарисса перлата	Megarhyssa perlata (Christ, 1791)	+							
	Сколія-гігант	Megascolia maculata (Drury, 1773)	+							
	Дисцелія зональна	Discoelius zonalis (Panzer, 1801)	+							
	Евмен трикрапковий	Eumenes tripunctatus	+							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		(Christ, 1791)								
	Аноплій самарський	Anoplius samariensis (Pallas, 1771)	+							
	Церцеріс горбкуватий	Cerceris tuberculata (Villers, 1787)	+							
	Сфекс рудуватий	Sphex rufocinctus Gussakovskij, 1934	+							
	Ляппа анафемська	Larra anathema (Rossi, 1790)	+							
	Стизоїд тризубий	Stizoides tridentatus (Fabricius, 1775)	+							
	Мелітурга булавоуса	Melitturga clavicornis (Latreille, 1806)	+							
	Андрена золотоніга	Andrena chrysopus Pérez, 1903	+							
	Меліта чорнохвіста	Melitta melanura (Nylander, 1852)	+							
	Дазипода (мохнонога бджола) шипоносна	Dasypoda spinigera Kohl, 1905	+							
	Гоплітіс рудий	Hoplitis fulva (Eversmann, 1852)	+							
	Стеліс кільчастий	Stelis annulata (Lepeletier, 1841)	+							
	Ксилокопа звичайна (Бджола-тесляр звичайна)	Xylocopa valga Gerstaecker, 1872	+							
	Ксилокопа фіолетова (Бджола-тесляр фіолетова)	Xylocopa violacea (Linnaeus, 1758)	+							
	Джміль моховий	Bombus muscorum (Linnaeus, 1758)	+							
	Джміль пахучий	Bombus fragrans (Pallas, 1771)	+							
	Джміль глинистий	Bombus argillaceus (Scopoli, 1763)	+							
	Джміль вірменський	Bombus armeniacus Radoszkowski, 1877	+							
	Джміль яскравий	Bombus pomorum (Panzer, 1805)	+							
	Джміль лезус	Bombus laesus Morawitz, 1875	+							
	Джміль червонуватий	Bombus rudersis (Fabricius, 1775)	+							
	Джміль оперезаний	Bombus zonatus Smith, 1854	+							
Ряд Двокрилі – Diptera										
	Ктир шершенеподібний	Asilus crabroniformis (Linnaeus, 1758)	+							
	Зубарик чорнолапий	Merodon nigrirarsis Rondani, 1845	+							
	Пелекоцера широколоба	Pelecocera latifrons Loew, 1856	+							
Тип ХОРДОВІ – CHORDATA										
Клас МІНОГИ – PETROMYZONTIDA										
Ряд Міногоподібні – Petromyzontiformes										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Мінога українська	Eudontomyzon mariae Berg, 1931	+	+						
Клас ПРОМЕНЕПЕРІ РИБИ – ACTINOPTERYGII										
Ряд Коропоподібні – Cypriniformes										
	В'язь звичайний	Leuciscus idus (Linnaeus, 1758)	+							
	Ялець Данилевського	Leuciscus danilewskii (Kessler, 1877)	+							
	Вирезуб причорноморський	Rutilus frisii (Nordmann, 1840)	+							
	Рибець	Vimba vimba (Linnaeus, 1758)		+						
	Підуст волзький	Chondrostoma variabile Jakovlev, 1870	+							
	Бистрянкa російська	Alburnoides rossicus Berg, 1924	+	+						
	Гольян озерний	Eupallasella percnurus (Pallas, 1814)	+						+	+
	Щипавка північна	Sabanejewia baltica Witkowski, 1994		+						
	Карась звичайний, Карась золотий	Carassius carassius (Linnaeus, 1758)	+							
	Синець звичайний	Ballerus ballerus (Linnaeus, 1758)		+						
	Білоочка	Ballerus sapa (Pallas, 1814)		+						
	Вівсянка	Leucaspius delineatus Heckel, 1843		+						
	Білизна європейська	Leuciscus aspilus (Linnaeus, 1758)		+						
	Щипавка звичайна	Cobitis taenia Linnaeus, 1758		+						
Ряд Сомоподібні – Siluriformes										
	Сом звичайний	Silurus glanis Linnaeus, 1758		+						
Ряд Тріскоподібні – Gadiformes										
	Минь річковий	Lota lota (Linnaeus, 1758)	+							
Ряд Іглицеподібні – Syngnathiforme										
	Іглиця пухлощока	Syngnathus abaster Risso, 1826		+						
Ряд Окунеподібні – Perciformes										
	Судак волзький, Берш	Sander volgensis (Gmelin, 1789)	+							
	Йорж носар	Gymnocephalus acerinus (Güldenstädt, 1774)	+							
Клас ЗЕМНОВОДНІ – AMPHIBIA										
Ряд Хвостаті земноводні – Caudata										
	Тритон гребінчастий	Triturus cristatus (Laurenti, 1768)	+	+						
	Тритон звичайний	Lissotriton vulgaris (Linnaeus, 1758)		+						
Ряд Безхвості земноводні – Anura										
	Кумка червоночерева	Bombina bombina		+						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Linnaeus, 1761								
	Землянка звичайна	Pelobates fuscus (Laurenti, 1768)		+						
	Ропуха зелена	Pseudepidalea viridis (Laurenti, 1768)		+						
	Ропуха звичайна	Bufo bufo (Linnaeus, 1758)		+						
	Райка деревна	Hyla arborea (Linnaeus, 1758)		+						
	Жаба озерна	Pelophylax ridibundus Pallas, 1771		+						
	Жаба гостроморда	Rana arvalis (Nilsson, 1842)		+						
	Жаба ставкова	Pelophylax lessonae Camerano, 1882		+						
	Жаба їстівна	Pelophylax esculentus Linnaeus, 1758		+						
Клас ПЛАЗУНИ – REPTILIA										
Ряд Черепахи – Testudines										
	Болотна черепаха європейська	Emys orbicularis (Linnaeus, 1758)		+					+	+
Ряд Ящірки – Sauria										
	Ящірка піщана	Eremias arguta (Pallas, 1773)		+					+	
	Ящірка прудка	Lacerta agilis (Linnaeus, 1758)		+						
	Ящірка зелена	Lacerta viridis (Laurenti, 1768)	+	+						
	Ящірка живородна	Zootoca vivipara (Jacquin, 1787)		+						
	Веретільниця	Anguis fragilis Linnaeus, 1758		+						
Ряд Змії – Serpentes										
	Вуж водяний	Natrix tessellata (Laurenti, 1768)		+						
	Вуж звичайний	Natrix natrix (Linnaeus, 1758)		+						
	Полоз візерунковий	Elaphe dione (Pallas, 1773)	+	+						
	Полоз сарматський, або палласів	Elaphe sauromates (Pallas, 1814)	+	+						
	Мідянка звичайна	Coronella austriaca Laurenti, 1768	+	+						
	Гадюка степова	Vipera renardi (Christoph, 1861)	+	+					+	
	Гадюка Нікольського	Vipera nikolskii Vedmederja, Grubant & Rudajewa, 1986		+						
Клас ПТАХИ – AVES										
Ряд Гагароподібні – Gaviiformes										
	Гагара червоношия	Gavia stellata (Pontoppidan, 1763)		+		+	+			
	Гагара чорношия	Gavia arctica (Linnaeus, 1758)		+		+	+			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ряд Пірникозоподібні – Podicipediformes										
	Пірникоза мала	Podiceps ruficollis (Pallas, 1764)		+			+			
	Пірникоза чорношия	Podiceps nigricollis C. L. Brehm, 1831		+			+			
	Пірникоза червоношия	Podiceps auritus (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			
	Пірникоза сірощока	Podiceps grisegena (Boddaert, 1783)	+	+		+	+			
	Пірникоза велика	Podiceps cristatus (Linnaeus, 1758)		+			+			
Ряд Пеліканоподібні – Pelecaniformes										
	Баклан великий	Phalacrocorax carbo (Linnaeus, 1758)		+			+			
Ряд Лелекоподібні – Ciconiiformes										
	Бугай	Botaurus stellaris (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Бугайчик	Ixobrychus minnuttus (Linnaeus, 1766)		+		+	+			
	Квак	Nycticorax nycticorax (Linnaeus, 1758)		+			+			
	Чапля жовта	Ardeola ralloides (Scopoli, 1769)	+	+			+			
	Чепура велика	Egretta alba (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Чепура мала	Egretta garzetta (Linnaeus, 1758)		+			+			
	Чапля сіра	Ardea cinerea Linnaeus, 1758		+			+			
	Чапля руда	Ardea purpurea Linnaeus, 1766		+		+	+			
	Лелека білий	Ciconia ciconia (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Лелека чорний	Ciconia nigra (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			
Ряд Гусеподібні – Anseriformes										
	Казарка червоновола	Rufibrenta ruficollis (Pallas, 1769)	+	+		+	+			+
	Гуска сіра	Anser anser (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Гуска білолоба	Anser albifrons (Scopoli, 1769)		+		+	+			
	Гуска мала	Anser erythropus (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			
	Гуменник	Anser fabalis (Latham, 1787)		+		+	+			
	Лебідь-шипун	Cygnus olor (Gmelin, 1789)		+		+	+			
	Лебідь-кликун	Cygnus cygnus (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Лебідь малий	Cygnus bewickii Yarrell, 1830	+	+		+	+			
	Огар	Tadorna ferruginea (Pallas, 1764)	+	+		+	+			
	Крижень	Anas platyrhynchos		+		+	+			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Linnaeus, 1758								
	Чирянка мала	Anas crecca Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Нерозень	Anas strepera Linnaeus, 1758	+	+		+	+			
	Свищ	Anas penelope Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Шилохвіст	Anas acuta Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Чирянка велика	Anas querquedula Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Широконіска	Anas clypeata Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Чернь червонодзьоба	Netta rufina (Pallas, 1773)	+	+		+	+			
	Попелюх	Aythya ferina (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Чернь білоока	Aythya nyroca (Guldenstadt, 1770)	+	+		+	+			
	Чернь чубата	Aythya fuligula (Guldenstadt, 1770)		+		+	+			
	Чернь морська	Aythya marila L.		+		+	+			
	Морянка	Clangula hyemalis (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Гоголь	Bucephala clangula (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			
	Синьга	Melanitta nigra (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Турпан	Melanitta fusca (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Крех малий	Mergus albellus Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Крех середній	Mergus serrator Linnaeus, 1758	+	+		+	+			
	Крех великий	Mergus merganser Linnaeus, 1758		+		+	+			
Ряд Соколоподібні – Falconiformes										
	Скопа	Pandion haliaetus (Linnaeus, 1758)	+	+		+				
	Осоїд	Pernis apivorus (Linnaeus, 1758)		+	+	+			+	
	Шуліка чорний	Milvus migrans (Boddaert, 1783)	+	+	+	+			+	
	Лунь польовий	Circus cyaneus (Linnaeus, 1766)	+	+	+	+				
	Лунь степовий	Circus macrourus (Gmelin, 1771)	+	+	+	+			+	+
	Лунь лучний	Circus pygargus (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+				
	Лунь очеретяний	Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Яструб великий	Accipiter gentilis (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Яструб малий	Accipiter nisus (Linnaeus, 1758)		+		+				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Яструб коротконогий	Accipiter brevipes (Severtzov, 1850)	+	+		+				
	Зимняк	Buteo lagopus (Pontoppidan, 1763)		+		+				
	Канюк степовий	Buteo rufinus (Cretzschmar, 1827)	+	+	+	+			+	+
	Канюк звичайний	Buteo buteo (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Зміїд	Circaetus gallicus (Gmelin, 1788)	+	+	+	+				
	Орел-карлик	Hieraaetus pennatus (Gmelin, 1788)	+	+	+	+				
	Підорлик великий	Aquila clanga Pallas, 1811	+	+	+	+			+	+
	Підорлик малий	Aquila pomarina Brehm, 1831	+	+	+	+				
	Могильник	Aquila heliaca Savigny, 1809	+	+	+	+				+
	Беркут	Aquila chrysaetos (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+				
	Орлан-білохвіст	Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+				
	Балабан	Falco cherrug Gray, 1834	+	+	+	+			+	+
	Сапсан	Falco peregrinus Tunstall, 1771	+	+	+	+				
	Підсоколик великий	Falco subbuteo Linnaeus, 1758		+	+	+				
	Підсоколик малий	Falco columbarius Linnaeus, 1758		+		+				
	Кібчик	Falco vespertinus Linnaeus, 1766		+	+	+			+	+
	Боривітер звичайний	Falco tinnunculus Linnaeus, 1758		+	+	+				
Ряд Куроподібні – Galliformes										
	Куріпка сіра	Perdix perdix (Linnaeus, 1758)		+						
	Перепілка	Coturnix coturnix (Linnaeus, 1758)		+		+				
Ряд Журавлеподібні – Gruiformes										
	Журавель сірий	Grus grus (Linnaeus, 1758)	+	+	+	+	+			
	Пастушок	Rallus aquaticus Linnaeus, 1758		+			+			
	Погонич звичайний	Porzana porzana L.		+		+	+			
	Погонич малий	Porzana parva Scop.		+		+	+			
	Погонич-крихітка	Porzana pusilla Pall.		+		+	+			
	Деркач	Crex crex (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Курочка водяна	Gallinula chloropus (Linnaeus, 1758)		+			+			
	Лиска	Fulica atra Linnaeus, 1758		+			+			
	Дрохва	Otis tarda Linnaeus, 1758	+	+	+	+			+	+
Ряд Сивкоподібні – Charadriiformes										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Сивка морська	<i>Pluvialis squatarola</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Сивка звичайна	<i>Pluvialis apricaria</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Пісочник великий	<i>Charadrius hiaticula</i> Linnaeus, 1758	+	+		+	+			
	Пісочник малий	<i>Charadrius dubius</i> Scopoli, 1786		+		+	+			
	Хрустан	<i>Eudromias morinellus</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Чайка	<i>Vanellus vanellus</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Крем'яшник	<i>Arenaria interpres</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Кулик-довгоніг	<i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			
	Кулик-сорока	<i>Haematopus ostralegus</i> (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			
	Коловодник лісовий	<i>Tringa ochropus</i> Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Коловодник болотяний	<i>Tringa glareola</i> Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Коловодник великий	<i>Tringa nebularia</i> (Gunnerus, 1767)		+		+	+			
	Коловодник звичайний	<i>Tringa totanus</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Коловодник чорний	<i>Tringa erythropus</i> (Pallas, 1764)		+		+	+			
	Коловодник ставковий	<i>Tringa stagnatilis</i> (Bechstein, 1803)	+	+		+	+			
	Набережник	<i>Actitis hypoleucos</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Мородунка	<i>Xenus cinereus</i> (Guldenstadt, 1775)		+		+	+			
	Плавунець круглодзьобий	<i>Phalaropus lobatus</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Брижач	<i>Philomachus pugnax</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Побережник малий	<i>Calidris minutus</i> (Leisler, 1812)		+		+	+			
	Побережник червоногрудий	<i>Calidris ferruginea</i> (Pontoppidan, 1763)		+		+	+			
	Побережник чорногрудий	<i>Calidris alpina</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Побережник болотяний	<i>Limicola falcinellus</i> (Pontoppidan, 1763)		+		+	+			
	Баранець малий	<i>Lymnocyptes minimus</i> (Brunnich, 1764)		+		+	+			
	Баранець звичайний	<i>Gallinago gallinago</i> (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Баранець великий	<i>Gallinago media</i> (Latham, 1787)	+	+		+	+			+
	Слуква	<i>Scolopax rusticola</i> Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Кульон великий	<i>Numenius arquata</i>	+	+		+	+			+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		(Linnaeus, 1758)								
	Грицик великий	Limosa limosa (Linnaeus, 1758)	+	+		+	+			+
	Мартин звичайний	Larus ridibundus Linnaeus, 1766		+			+			
	Клуша	Larus fuscus Linnaeus, 1758					+			
	Мартин сріблястий	Larus argentatus Pontoppidan, 1763					+			
	Мартин жовтоногий	Larus cachinnans Pallas, 1811					+			
	Мартин сивий	Larus canus Linnaeus, 1758					+			
	Крячок чорний	Chlidonias niger (Linnaeus, 1758)		+		+	+			
	Крячок білокрилий	Chlidonias leucopterus (Temminck, 1815)		+		+	+			
	Крячок білощокий	Chlidonias hybrida (Pallas, 1811)		+			+			
	Крячок річковий	Sterna hirundo Linnaeus, 1758		+		+	+			
	Крячок малий	Sterna albifrons Pallas, 1764	+	+		+	+			
Ряд Голубоподібні – Columbiformes										
	Голуб-синяк	Columba oenas Linnaeus, 1758	+	+		+				
	Горлиця садова	Streptopelia decaocto (Frisvaldszky, 1838)		+						
	Горлиця звичайна	Streptopelia turtur (Linnaeus, 1758)		+		+				
Ряд Зозулеподібні – Cuculiformes										
	Зозуля звичайна	Cuculus canorus Linnaeus, 1758		+						
Ряд Совоподібні – Strigiformes										
	Пугач	Bubo bubo (Linnaeus, 1758)	+	+	+					
	Сова вухата	Asio otus (Linnaeus, 1758)		+						
	Сова болотяна	Asio flammeus (Pontoppidan, 1763)	+	+	+					
	Совка	Otus scops (Linnaeus, 1758)	+	+	+					
	Сич хатній	Athene noctua (Scopoli, 1769)		+						
	Сова сіра	Strix aluco Linnaeus, 1758		+						
Ряд Дрімлюгоподібні – Caprimulgiformes										
	Дрімлюга	Caprimulgus europaeus Linnaeus, 1758		+						
Ряд Серпокрильцеподібні – Apodiformes										
	Серпокрилець чорний	Apus apus (Linnaeus, 1758)		+						
Ряд Сиворакшеподібні – Coraciiformes										
	Сиворакша	Coracias garrulus Linnaeus, 1758	+	+		+				+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Рибалочка	Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)		+						
	Бджолоїдка	Merops apiaster Linnaeus, 1758		+		+				
Ряд Одудоподібні – Upupiformes										
	Одуд	Upupa epops Linnaeus, 1758		+						
Ряд Дятлоподібні – Piciformes										
	Крутиголовка	Jynx torquilla Linnaeus, 1758		+						
	Жовна сива	Picus canus Gmelin, 1788		+						
	Жовна чорна	Dryocopus martius (Linnaeus, 1758)		+						
	Дятел звичайний	Dendrocopos major (Linnaeus, 1758)		+						
	Дятел сирійський	Dendrocopos syriacus (Hemprich et Ehrenberg, 1833)		+						
	Дятел середній	Dendrocopos medius (Linnaeus, 1758)		+						
	Дятел малий	Dendrocopos minor (Linnaeus, 1758)		+						
Ряд Горобцеподібні – Passeriformes										
	Ластівка берегова	Riparia riparia (Linnaeus, 1758)		+						
	Ластівка сільська	Hirundo rustica Linnaeus, 1758		+						
	Ластівка міська	Delichon urbica (Linnaeus, 1758)		+						
	Посмітюха	Galerida cristata (Linnaeus, 1758)		+						
	Жайворонок малий	Calandrella brachydactyla (Leisler, 1814)		+						
	Жайворонок степовий	Melanocorypha calandra (Linnaeus, 1766)		+						
	Жайворонок лісовий	Lullula arborea (Linnaeus, 1758)		+						
	Щеврик польовий	Anthus campestris (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Щеврик лісовий	Anthus trivialis (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Щеврик лучний	Anthus pratensis (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Щеврик червоногрудий	Anthus cervinus (Pallas, 1811)		+		+				
	Плиска жовта	Motacilla flava Linnaeus, 1758		+		+				
	Плиска жовтоголова	Motacilla citreola Pallas, 1776		+		+				
	Плиска біла	Motacilla alba Linnaeus, 1758		+		+				
	Сорокопуд терновий	Lanius collurio Linnaeus, 1758		+						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Сорокопуд чорнолобий	Lanius minor Gmelin, 1788		+		+				
	Сорокопуд сірий	Lanius excubitor Linnaeus, 1758	+	+		+				
	Вивільга	Oriolus oriolus (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Омелюх	Bombycilla garrulus (Linnaeus, 1758)		+						
	Волове очко	Troglodytes troglodytes (Linnaeus, 1758)		+						
	Тинівка лісова	Prunella modularis (Linnaeus, 1758)		+						
	Кобилочка солов'їна	Locustella luscinioides (Savi, 1824)		+		+				
	Кобилочка річкова	Locustella fluviatilis (Wolf, 1810)		+		+				
	Кобилочка-цвіркун	Locustella naevia (Boddaert, 1783)		+		+				
	Очеретянка лучна	Acrocephalus schoenobaenus (L.)		+		+				
	Очеретянка індійська	Acrocephalus agricola (Jerdon, 1845)		+		+				
	Очеретянка садова	Acrocephalus dumetorum Blyth, 1849		+		+				
	Очеретянка чагарникова	Acrocephalus palustris (Bechstein, 1798)		+		+				
	Очеретянка ставкова	Acrocephalus scirpaceus (Hermann, 1804)		+		+				
	Очеретянка велика	Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Берестянка звичайна	Hippolais icterina (Vieillot, 1817)		+		+				
	Кропив'янка рябогруда	Sylvia nisoria (Bechstein, 1795)		+		+				
	Кропив'янка чорноголова	Sylvia atricapilla (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Кропив'янка садова	Sylvia borin (Boddaert, 1783)		+		+				
	Кропив'янка сіра	Sylvia communis Latham, 1787		+		+				
	Вівчарик весняний	Phylloscopus trochilus (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Вівчарик-ковалик	Phylloscopus collybita (Vieillot, 1817)		+		+				
	Вівчарик жовтобровий	Phylloscopus sibilatrix (Bechstein, 1793)		+		+				
	Вівчарик зелений	Phylloscopus trochiloides (Sundevall, 1837)		+		+				
	Золотомушка жовточуба	Regulus regulus (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Мухоловка строката	Ficedula hypoleuca (Pallas, 1764)		+		+				
	Мухоловка-білошия	Ficedula albicollis (Temminck, 1815)		+		+				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Мухоловка мала	Ficedula parva (Bechstein, 1794)		+		+				
	Мухоловка сіра	Muscicapa striata (Pallas, 1764)		+		+				
	Трав'янка лучна	Saxicola rubetra (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Трав'янка чорноголова	Saxicola torquata (Linnaeus, 1766)		+		+				
	Кам'янка звичайна	Oenanthe oenanthe (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Кам'янка попеляста	Oenanthe isabellina (Temminck, 1829)		+		+				
	Горихвістка звичайна	Phoenicurus phoenicurus (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Горихвістка чорна	Phoenicurus ochruros (S. G. Gmelin, 1774)		+		+				
	Вільшанка	Erithacus rubecula (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Соловейко східний	Luscinia luscinia (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Синьошийка	Luscinia svecica (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Чикотень	Turdus pilaris Linnaeus, 1758		+		+				
	Дрізд чорний	Turdus merula Linnaeus, 1758		+		+				
	Дрізд білобровий	Turdus iliacus Linnaeus, 1766		+		+				
	Дрізд співочий	Turdus philomelos C. L. Brehm, 1831		+		+				
	Дрізд-омелюх	Turdus viscivorus Linnaeus, 1758		+		+				
	Синиця вусата	Panurus biarmicus (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Синиця довгохвоста	Aegithalos caudatus (Linnaeus, 1758)		+		+				
	Ремез	Remiz pendulinus (Linnaeus, 1758)		+						
	Гаїчка болотяна	Parus palustris Linnaeus, 1758		+						
	Синиця чубата	Parus cristatus Linnaeus, 1758		+						
	Синиця чорна	Parus ater Linnaeus, 1758		+						
	Синиця блакитна	Parus caeruleus Linnaeus, 1758		+						
	Синиця велика	Parus major Linnaeus, 1758		+						
	Повзик	Sitta europaea Linnaeus, 1758		+						
	Підкоришник звичайний	Certhia familiaris Linnaeus, 1758		+						
	Горобець польовий	Passer montanus (Linnaeus, 1758)		+						
	Зяблик	Fringilla coelebs Linnaeus, 1758		+						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Щедрик	<i>Serinus serinus</i> (Pallas, 1811)		+						
	Зеленяк	<i>Chloris chloris</i> (Linnaeus, 1758)		+						
	Чиж	<i>Spinus spinus</i> (Linnaeus, 1758)		+						
	Щиглик	<i>Carduelis carduelis</i> (Linnaeus, 1758)		+						
	Коноплянка	<i>Acanthis cannabina</i> (Linnaeus, 1758)		+						
	Чечітка звичайна	<i>Acanthis flammea</i> (Linnaeus, 1758)		+						
	Чечевиця	<i>Carpodacus erythrinus</i> (Pallas, 1770)		+						
	Шишкар ялиновий	<i>Loxia curvirostra</i> Linnaeus, 1758		+						
	Снігур	<i>Pyrrhula pyrrhula</i> (Linnaeus, 1758)		+						
	Костогриз	<i>Coccothraustes coccothraustes</i> (Linnaeus, 1758)		+						
	Просянка	<i>Emberiza calandra</i> Linnaeus, 1758		+						
	Вівсянка звичайна	<i>Emberiza citrinella</i> Linnaeus, 1758		+						
	Вівсянка очеретяна	<i>Emberiza schoeniclus</i> (Linnaeus, 1758)		+						
	Вівсянка садова	<i>Emberiza hortulana</i> Linnaeus, 1758		+						
Клас ССАВЦІ – MAMMALIA										
Ряд Комахоїдні – Insectivora										
	Їжак європейський	<i>Erinaceus europaeus</i> Linnaeus, 1758		+						
	Мідиця мала	<i>Sorex minutus</i> (Linnaeus, 1766)		+						
	Мідиця звичайна	<i>Sorex araneus</i> Linnaeus, 1758		+						
	Рясоніжка велика	<i>Neomys fodiens</i> (Pennant, 1771)		+						
	Рясоніжка велика	<i>Neomys fodiens</i> (Pennant, 1771)		+						
	Білозубка велика	<i>Crocidura leucodon</i> (Hermann, 1780)	+	+						
	Кутора мала	<i>Neomys anomalus</i> (Cabrera, 1907)	+	+						
Ряд Кажани – Chiroptera										
	Нічниця Наттерера	<i>Myotis nattereri</i> (Kuhl, 1817)	+	+		+		+		
	Нічниця ставкова	<i>Myotis dasycneme</i> (Boie, 1825)	+	+		+		+	+	+
	Нічниця Брандта	<i>Myotis brandtii</i> (Eversmann, 1845)	+	+		+		+		
	Нічниця водяна	<i>Myotis daubentonii</i> (Kuhl, 1817)	+	+		+		+		
	Вухань бурий	<i>Plecotus auritus</i>	+	+		+		+		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		(Linnaeus, 1758)								
	Вечірниця руда	Nyctalus noctula (Schreber, 1774)	+	+		+		+		
	Вечірниця мала	Nyctalus leisleri (Kuhl, 1817)	+	+		+		+		
	Вечірниця велетенська	Nyctalus lasiopterus (Schreber, 1780)	+	+		+		+	+	+
	Нетопир малий	Pipistrellus pipistrellus (Schreber, 1774)	+	+		+		+		
	Нетопир пігмей	Pipistrellus pygmaeus (Leach, 1825)	+	+		+		+		
	Нетопир білосмугий	Pipistrellus kuhli (Kuhl, 1817)	+	+		+		+		
	Нетопир Натузіуса	Pipistrellus nathusii (Keyserling et Blasius, 1839)	+	+		+		+		
	Лилик двоколірний	Vespertilio murinus Linnaeus, 1758	+	+		+		+		
	Кажан пізній	Eptesicus serotinus (Schreber, 1774)	+	+		+		+		
Ряд Зайцеподібні – Lagomorpha										
	Заєць сірий	Lepus europaeus Pallas, 1778		+						
	Заєць білий	Lepus timidus Linnaeus, 1758	+							
Ряд Гризуни – Rodentia										
	Бобер європейський	Castor fiber (Linnaeus, 1758)		+						
	Ховрах крапчастий	Spermophilus suslicus (Güldenstädt, 1770)	+	+					+	+
	Ховрах малий	Spermophilus pygmaeus (Pallas, 1779)	+							
	Бабак степовий	Marmota bobak (Muller, 1776)	+							
	Вивірка звичайна	Sciurus vulgaris Linnaeus, 1758		+						
	Вовчок сірий	Glis glis (Linnaeus, 1766)		+						
	Соня лісова	Dryomys nitedula Pallas, 1778		+						
	Тушканчик великий	Allactaga major (Kerr, 1792)	+						+	
	Мишівка темна	Sicista severtzovi (Ognev, 1935)	+	+						
	Хом'як звичайний	Cricetus cricetus (Linnaeus, 1758)	+	+						+
	Хом'ячок сірий	Nothocricetulus migratorius (Pallas, 1773)	+							
	Строкатка степова	Lagurus lagurus (Pallas, 1773)	+							
Ряд Хижі – Carnivora										
	Вовк	Canis lupus Linnaeus, 1758		+						
	Перегузня	Vormela peregusna	+	+					+	+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		(Güldenstädt, 1770)								
	Борсук європейський	Meles meles Linnaeus, 1758		+						
	Горностай	Mustela erminea (Linnaeus, 1758)	+	+						
	Ласка	Mustela nivalis Linnaeus, 1766		+						
	Норка європейська	Mustela lutreola Linnaeus, 1758	+	+					+	+
	Тхір степовий	Mustela eversmanii Lesson, 1827	+	+						
	Тхір лісовий	Mustela putorius Linnaeus, 1758	+	+	+					
	Куниця лісова	Martes martes Linnaeus, 1758		+						
	Куниця кам'яна	Martes foina (Erxleben, 1777)		+						
	Видра річкова	Lutra lutra Linnaeus, 1758	+	+	+				+	+
Ряд Парнокопитні – Artiodactyla										
	Олень шляхетний	Cervus elaphus Linnaeus, 1758		+						
	Сарна європейська	Capreolus capreolus (Linnaeus, 1758)		+						
	Лось європейський	Alces alces (Linnaeus, 1758)	+	+						
			176	311	25	171	93	14	44	33

Перелік видів тварин, які охороняються і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися			Зникли			Причина		
	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2			3			4		
Жовна чорна, або дятел чорний (Dryocopus martius)	+	--	--	--	--	--	розширення гніздового ареалу	--	--

Інформація про чужорідні види тварин

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська (наукова))	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
1	2
Дрейсена річкова (Тригранка річкова) <i>Dreissena polymorpha</i> (Pallas, 1771)	--
Амфіпода <i>Pontogammarus robustoides</i> (Sars, 1894)	--
Сосновий насіннєвий клоп <i>Leptoglossus occidentalis</i> Heidemann, 1910	--
Гармонія азійська, або далекосхідна, або сонечко-арлекін <i>Harmonia axyridis</i> (Pallas, 1773)	--
Колорадський жук <i>Leptinotarsa decemlineata</i> (Say, 1824)	--
В'язовий пильщик-зигзаг <i>Aproceros leucopoda</i> (Takeuchi, 1939)	--
Майхинський непарний короїд <i>Anisandrus maiche</i> (Kurenzov, 1941)	--
Трихоферус східний <i>Trichoferus campestris</i> (Faldermann, 1835)	--
Далекосхідний несправжній слоник <i>Exechesops 82ippon82s</i> Frieser, 1995	--
Дрейсена річкова (Тригранка річкова) <i>Dreissena polymorpha</i> (Pallas, 1771)	--
Американський білий метелик <i>Hyphantria cunea</i> Dru Drury, 1773	--
Мінуюча міль каштанова <i>Cameraria ohridella</i> Deschka & Dimic, 1986	--
Липовий мінер, або липова міль-строкатка <i>Phyllonorycter issikii</i> Kumata, 1963	--
Білоакацієвий мінер <i>Phyllonorycter robiniella</i> (Clemens, 1859).	--
Міль картопляна <i>Phthorimaea operculella</i> Zell.	--
Тюлька чорноморсько-азовська <i>Clupeonella cultriventris</i> (Nordmann, 1840)	--
Амур білий <i>Ctenopharyngodon idella</i> (Valenciennes, 1844)	--
Чебачок амурський <i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck et Schlegel, 1846)	--
Товстолобик строкатий <i>Aristichthys nobilis</i> (Richardson, 1845)	--
Товстолобик білий <i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	--
Буфало великоротий <i>Ictiobus cyprinellus</i> (Valenciennes, 1844)	--
Канальний сомик плямистий <i>Ictalurus punctatus</i> (Rafinesque, 1818)	--
Гамбузія хольбрукська <i>Gambusia holbrooki</i> Girard, 1859	--
Мала південна колючка <i>Pungitius platygaster</i> (Kessler, 1859)	--
Риба-голка пухлощока <i>Syngnathus abaster</i> Risso, 1827	--
Фазан звичайний <i>Phasianus colchicus</i> Linnaeus, 1758	--

1	2
Норка американська <i>Mustela vison</i> (Schreber, 1777)	--
Єнотоподібний (уссурійський) собака <i>Nyctereutes procyonoides</i> (Gray, 1834)	--
Миша хатня <i>Mus musculus</i> (Linnaeus, 1758)	--
Щур сірий, пацюк сірий <i>Rattus norvegicus</i> (Berkenhout, 1769)	--
Ондатра <i>Ondatra zibethicus</i> (Linnaeus, 1766)	--
Олень плямистий <i>Cervus nippon</i> (Temminck, 1838)	--
Лань <i>Dama dama</i> (Linnaeus, 1758)	--

Примітка: *- інформація щодо результатів досліджень та про заходи контролю чисельності чужорідних видів тварин відсутня, в період дії воєнного стану дослідження не проводились.

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4
Лось	39	39	39
Олень благ.	511	453	450
Олень плям.	487	479	431
Лань	34	40	14
Козуля	9093	8695	8421
Кабан	1566	1563	1630
Бобер	2776	2764	2599
Бабак	23419	23383	21253
Куниця лісова	949	864	807
Заєць-русак	86013	85706	82077
Вовк	127	122	141
Шакал	17	32	42
Лисиця	2763	3895	4429
Єнотовидна собака	1135	1287	1420

Примітка: *- чисельність тварин зазначена з урахуванням мисливських угідь державного мисливського резерву (запасу).

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2022	Олень благородний	0	0	0	0	Введення воєнного стану. Розпорядженням начальника ХОВА від 08.08.2022 № 114-В на період дії воєнного стану на території Харківської області заборонено проведення полювання на всі види мисливських тварин, селекційні, діагностичні та наукові відстріли.
	Олень плямистий	0	0	0	0	
	Козуля	0	0	0	0	
	Кабан	0	0	0	0	
	Бобер	0	0	0	0	
	Бабак	0	0	0	0	
	Куниця лісова	0	0	0	0	
2023	Олень благородний	0	0	0	0	
	Олень плямистий	0	0	0	0	
	Козуля	0	0	0	0	
	Кабан	0	0	0	0	
	Бобер	0	0	0	0	
	Бабак	0	0	0	0	
	Куниця лісова	0	0	0	0	
2024	Олень благородний	0	0	0	0	
	Олень плямистий	0	0	0	0	
	Козуля	0	0	0	0	
	Кабан	0	0	0	0	
	Бобер	0	0	0	0	
	Бабак	0	0	0	0	
	Куниця лісова	0	0	0	0	

Динаміка вилову риби

Таблиця 44

№	Назва водного об'єкта	Затверджений ліміт вилову у 2024 р., т/рік	Фактичний вилов, т/рік		
			2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6
1	Ставок на р. Бичок, розташований біля с. Василівка	48,000	0	0	0

1	2	3	4	5	6
2	Олександрівське водосховище	43,100	29,919*	0	0
3	Водосховища на річці Братениця в с. Івано-Шийчине	48,130	0	0	0
4	Ставок біля с. Куп'єваха	24,500	0	0	0
5	Ставок на р. Березівка басейн р. Ворскла	12,020	0,497*	0	0
6	Краснопавлівське водосховище**	30,430	-	10,9372	1,628
7	Першотравнева водойма	11,900	0	0	0
8	Ставок №1 в с. Черемушна	5,485	0	0	0
9	Ставок №2 біля с. Черемушна	9,030	0	0	0
10	Великобурлуцьке водосховище	49,840	3,22*	0	-
11	Став «Приколотнянське водосховище»	16,800	0,898*	0	0
12	Водойма-охолоджувач Зміївської ТЕС оз. Лиман**	176,000	136,004	92,040	137,256
13	Рогозянське водосховище	72,800	1,595*	0	0
14	Ставок № 1 біля с. Вірнопілля	31,900	0	0	0
15	Ставок № 4 біля с. Вірнопілля	15,000	0	0	0
16	Ставок № 6 біля с. Вірнопілля	10,000	0	0	0
17	Ставок біля с. Мала Комишуваха	13,000	0	0	0
18	Ставок біля с. Комарівка	30,000	0	0	0
19	Кам'янське водосховище	100,500	0	0	0
20	Ковалівське водосховище	40,130	5,000*	0	-
21	Бідилівське водосховище	26,350	0	0	0
22	Кобзівське водосховище	25,400	4,169*	0	-
23	Мирошниківське водосховище біля с. Мирошниківка	31,000	0	0	0
24	Старовірівське водосховище	41,300	0	0	0
25	Ставок № 1 біля с. Бахметівка	2,900	0	0	0
26	Ставок № 2 біля с. Бахметівка	3,140	0	0	0
27	Берекське водосховище	34,500	0	0	0
28	Ставок в с. Верхній Бишкін	12,000	0	0	0
29	Ставок на р. Орілька біля с. Кашпурівка	10,470	0	0	0
30	Ставок розташований в урочищі Ростиня	6,120	0	0	0

1	2	3	4	5	6
31	Ставок розташований біля с. Кутузівка.	8,000	0	0	0
32	Муромське водосховище	47,130	0	0	0
33	Трав'янське водосховище	63,760	2,431*	0	0
34	В'ялівське водосховище	62,660	2,535*	0	0
35	Ставок біля с. Стара Московка Коротичанської с/р	7,500	0	0	0
36	Кулиничівський ставок	7,850	0	0	0
37	Печенізьке водосховище**	341,000	14,052	169,8012	169,3
38	Водосховище в с. Іванівка	32,000	0	0	-
39	Ставок біля с. Старовірівка	9,170	0	0	0
40	Ставок «Полковницький»	5,970	0	0	0
41	Ставок «Полковницький-2»	6,260	0	0	0
42	Ставок «Полковницький-3»	11,930	0	0	0
43	Орільське водосховище	72,520	0	0	0
44	Старогниличанське водосховище	6,500	0	0	0
45	Ставок розташований біля с. Троїцьке	4,060	0	0	0
46	Ставок «Першотравневий»	4,430	0,068*	0	0
47	Лозовеньківське водосховище	27,770	0	0	-
48	Ставок №1 в с. Шийківка	3,020	0	0	0
49	Ставок №2 в с. Шийківка	2,120	0	0	0
50	Корбино-Іванівське водосховище	19,340	0	0	-
51	Ставок, розташований біля с. Петропавлівка	6,520	0,137*	0	0
52	Ставок, розташований на р. Гнилиця біля с. Стара Гнилиця	7,596	0	0	0
53	Ставок розташований у балці Вовчий Яр біля с.Пільна	3,750	0	0	0
54	Шевелівське водосховище	15,800	0	0	0
55	Матвіївське водосховище	38,800	0	0	0
56	Уплатнівське водосховище	18,200	0,676*	0	0
57	Ставок на р. Карамушина біля с. Шевченкове	7,100	0,268*	0	0
58	Ставок, роз. у лівобережній балці р. Мокрий Мерчик біля с. Війтейки	2,760	0,163*	0	0
59	Забродівське водосховище	27,640	1,055*	0	0

1	2	3	4	5	6
60	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Мокрий Мерчик біля с. Тетюшине	2,770	0	0	0
61	Ставок, розташований у балці В'язовий Яр	2,690	0	0	0
62	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Стариця	5,100	0	0	0
63	Ставок № 1, роз. на р. Мерла біля с. Писарівка	10,000	1,000*	0	0
64	Ставок, розташований на р. Мерла біля с. Рясне	3,490	0	0	0
65	Ставок № 2, розташований на р. Мерла біля с. Писарівка	6,110	0	0	0
66	Ставок № 5, розташований на р. Мерла біля с. Рясне	3,200	0	0	0
67	Ставок «Новий», розташований у с.Сінне	4,990	0	0	0
68	Вищесолоненське водоймище	9,540	0	0	0
69	Верхній Старолуботинський ставок, розташований біля м. Люботин	8,680	0	0	0
70	Ставок, розташований в урочищі Кульма біля с. Бугроватка	2,700	0,105*	0	0
71	Ставок, роз. на р. Мокрий Мерчик біля с. Новий Мерчик	13,130	0	0	-
72	Новомиколаївське водосховище	13,660	0	0	0
73	Став Певний, розташований на р. Мерефа біля м. Люботин на території Люботинської м/р	2,510	0	0	-
74	Ставок, розташований на правій притоці р. Мерчик у с. Хрущова Микитівка	2,400	0	0	0
75	Ставок, розташований у лівобережній балці р.Рябинка біля с. Дмитрівка	4,550	0,444*	0	0
76	Ставок, розташований на р. Теплянка біля с. Морозівка на території Морозівської с/р	8,360	0,379*	0	0
77	Ставок, розташований на правобережній балці р. Великий Бурлук біля с. Новоселівка на території Великобурлуцької с/р	7,576	0	0	0
78	Ставок, розташований на р.Березівка на території Полковомикиївської с/р Богодухівського р-ну	9,800	0	0	0
79	Авангардівське водосховище, розташоване на р. Гнилиця біля с.Нова Гнилиця	5,939	0,11*	0	0

1	2	3	4	5	6
80	Ставок, розташований у лівобережній балці р. Велика Бабка біля с.Перемога на території Тернівської сільської ради	2,860	0	0	0
81	Став площею 10,5 га на землях Богуславської сільської ради	1,030	0	0	0
82	Став площею 10,75 га на землях Вікторівської сільської ради	1,550	0,145*	0	0
83	Ставок, розташований на річці Грушева та балці Водяна (басейн р. Орчик) біля с. Водяна Балка	5,480	0	0	0
84	Воскресенівське водосховище Богодухівського району Харківської області	33,500	0	0	-
85	Ділянка акваторії Червонооскільського (Оскільського) водосховища	10,690	0	0	0
86	Частина Червонооскільського водосховища (с.Сенькове до РЛП «Червонооскілький»)	42,410	1,557*	0	0
87	Ставок на балці Бузова	14,000	0	0	0

Примітка * лов ВБР здійснювався до 24.02.2022 року

** лов водних біоресурсів дозволено рішенням Регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Харківської обласної військової адміністрації

*** лов водних біоресурсів заборонено рішенням Регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій Харківської обласної військової адміністрації від 24 червня 2022 року та до закінчення дії воєнного стану

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2022 рік	193
2023 рік	141
2024 рік	171

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень
щодо стану дикої фауни і заходів, вжитих щодо охорони тваринного світу,
у тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України
у галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Таблиця 46

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/ виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщено в Інтернеті, вказується посилання)
1	2	3	4
Дослідження щодо стану популяцій диких тварин			
Вивчення стану популяцій та середовища існування птахів водно-болотного комплексу	в межах кошторисних призначень	Національні природні парки (далі - НПП) «Слобожанський», «Дворічанський», «Гомільшанські ліси»	Проведено наукові дослідження стану популяцій рослин та тварин згідно із програмою «Літопис природи», систематично здійснюється моніторинг птахів водно-болотного комплексу (обліки чисельності, дослідження видового складу)
Заходи охорони та відновлення тваринного світу			
Моніторинг видового складу та чисельності фонових і рідкісних видів фауни	в межах кошторисних призначень	НПП «Слобожанський», «Дворічанський», «Гомільшанські ліси»	Проведено фенологічні дослідження тваринного світу, дослідження стану популяцій рослин та тварин згідно з програмою «Літопис природи»

10. Природно-заповідний фонд

Станом на 01.01.2025 природно-заповідний фонд Харківської області налічує 247 заповідних об'єктів, загальна площа заповідних територій становить 74,888 тис. га. Із загальної кількості – 13 об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення і 234 – місцевого значення. Питома вага площі природно-заповідного фонду у площі адміністративно-територіальної одиниці складає 2,4%.

В рамках виконання Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки та Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки проводилась робота щодо створення нових або розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду, але у зв'язку із окупацією окремих територій та веденням активних бойових дій робота йде повільними темпами.

Зокрема, рішенням сесії Харківської обласної ради від 27.06.2024 № 910-VIII змінено межі (розширено) територію ландшафтного заказника

місцевого значення «Малинівський» на території Чугуївського району Харківської області, виключено зі складу заказника 162 га з одночасним долученням ділянок загальною площею 173,1 га.

Вживались заходи щодо зміни меж (розширення) національного природного парку «Слобожанський» в частині погоджень даного питання із землевласниками та землекористувачами земельних ділянок, що запропоновано для включення до складу парку.

За інформацією Науково-дослідної установи «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» в окупації перебувало 103 об'єкти у Ізюмському, Куп'янському, Харківському, Чугуївському районах (41,7% до загальної кількості об'єктів ПЗФ), з них безпосередньо в зоні активних бойових дій – 58 об'єктів ПЗФ.

Значні пошкодження та знищення зазнали окремі території та об'єкти природно-заповідного фонду, такі як РЛП «Червонооскільський», «Фельдман-Екопарк». На сьогодні активні бойові дії ведуться на території Дворічанської селищної ради Куп'янського району, де розташований національний природний парк «Дворічанський».

Роботу щодо створення (розширення) території природно-заповідного фонду в області буде активізовано після скасування воєнного стану.

Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів ПЗФ

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник орнітологічний	328,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський) біля с. Вільхуватка,	--
	Заказник ґрунтовий	50,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський) біля с. Петрівське,	--
	Заказник палеонтологічний	96,6	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. М.Гаражівка	--
	Заказник ботанічний	256,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Гаврилівка	--
	Заказник ентомологічний	156,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Новобогданівка	--
	Заказник ботанічний	222,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) між с. Жовтневе, Данилівка і Мала Андріївка	--
	Заказник ботанічний	480,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Новодмитрівка, Гусарівка	--
	Заказник ботанічний	667,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Іллічівка і с.Барвінкове	--
	Заказник загально – геологічний	30,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) біля с. Велика Комишуваха	--

1	2	3	4	5
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Пам'ятка природи геологічна	2,0	Ізюмський район (колишній Барвінківський) між с.с. Велика Комишуваха та Гаражівка	--
	Заказник ботанічний	31,1	Лозівський район (колишній Близнюківський) урочище Дягівське	--
	Заказник ботанічний	16,4	Лозівський район (колишній Близнюківський) урочище Орлянське	--
	Заказник ботанічний	22,4	Лозівський район (колишній Близнюківський) урочище Широцьке	--
	Заказник ботанічний	670,0	Лозівський район (колишній Близнюківський) біля с.с. Самійлівка, Бубнове Перше, Широке	--
	Заказник ботанічний	226,0	Лозівський район (колишній Близнюківський) біля с.с. Григорівка, Дмитрівка	--
	Заказник ботанічний	475,0	Лозівський район (колишній Близнюківський) біля с. Криштопівка	--
	Заказник орнітологічний	64,0	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с. Підлиман	--
	Заказник ентомологічний	7,2	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с. Андріївка	--
	Заказник ботанічний	170,0	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с. Острівське	--
	Заказник ботанічний	100,0	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с.с. Дружелюбівка, Ольгівка	--
	Заказник ботанічний	215,0	Ізюмський район (колишній Борівський) біля с. Гаврилівка	--

1	2	3	4	5
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ентомологічний	22,0	Богодухівський район, біля с. Полкова Микитівка	--
	Заказник ґрунтовий	23,0	Богодухівський район, біля с. Полкова Микитівка	--
	Заказник загально – зоологічний	15,0	Богодухівський район, біля с. Крисине	--
	Заказник ботанічний	3,0	Богодухівський район, біля с. Крисине	--
	Заказник ботанічний	30,0	Богодухівський район, Мерчанське л-во, ур. Байрак,	--
	Заказник орнітологічний	8,6	Богодухівський район, Мерчанське л-во урочище Лоханя, кв. 132, діл. 1-6	--
	Заказник ботанічний	3,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Золочівське	--
	Заказник гідрологічний	37,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Старий Мерчик	--
	Заказник гідрологічний	110,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Іллюхівка	--
	Заказник ботанічний	30,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Кузьмівка, с.Іллюхівка	--
	Пам`ятка природи	50,0	Богодухівський район (колишній Валківський) біля с. Огульці	--
	Заказник ентомологічний	3,5	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Титаренків ліс	--
	Заказник ентомологічний	5,3	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля селища Литвинівка	--
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Гнилиця	--

1	2	3	4	5
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ентомологічний	6,6	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Малий Бурлук,	
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Караван	--
	Заказник ентомологічний	2,5	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Розбита гора	--
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Волкове	--
	Заказник ентомологічний	8,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Поягошино	--
	Заказник ентомологічний	3,9	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Зінькіне	--
	Заказник ентомологічний	100,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Манцівка	--
	Заказник ентомологічний	4,9	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Лисиця	--
	Заказник ентомологічний	6,4	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Лозове	--
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Вороне	--
	Заказник ентомологічний	4,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) урочище Кругле	--
	Заказник ентомологічний	2,4	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Сіроярське	--

1	2	3	4	5
	Заказник ботанічний	192,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля сел. Червона Хвиля та Зелений гай	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	365,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля сел Підсереднє, Гнилиця, Гнилиця I	--
	Заказник гідрологічний	270,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Гнилиця	--
	Заказник ботанічний	630,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с.с. Рублене, Березняки, Артільне	--
	Заказник ентомологічний	130,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Хатне	--
	Заказник ботанічний	156,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с.с. Амбарне, Григорівка	--
	Заказник ентомологічний	140,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с.с. Комсомольське, Красноярське	--
	Заказник ботанічний	220,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Мілове	--
	Заказник гідрологічний	50,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля с. Малий Бурлук	--
	Заказник ботанічний	441,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький) біля селища Дорошенкове	--
	Заказник ґрунтовий	45,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) біля с. Лошакове	--
	Заказник ґрунтовий	10,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) біля с. Нестерне	--

1	2	3	4	5
	Заказник ботанічний	101,7	Чугуївський район (колишній Вовчанський) Хоромлянське л-во, кв 95, 84, 94, 104, 105	--
	Заказник лісовий	900,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) Старосалтівське л-во	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	89,2	Чугуївський район (колишній Вовчанський) біля с. Жовтневе	--
	Міждержавний заказник ландшафтний	4766,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) між селами Огірцеве, Стариця, Жовтневе л-во кв. 1-102	--
	Заказник ботанічний	56,9	Куп'янський район (колишній Дворічанський)біля с. Петро – Іванівка, урочище Іванівка	--
	Заказник ботанічний	125,8	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Новомлинськ	--
	Заказник ботанічний	159,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Корішне	--
	Заказник ентомологічний	30,7	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Бульбівка	--
	Заказник ботанічний	23,8	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Хрущівка	--
	Заказник ботанічний	17,1	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Крючка	--
	Заказник ботанічний	139,7	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Красне – І	--
	Заказник ботанічний	32,8	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Приоскілля	--

1	2	3	4	5
	Заказник ентомологічний	35,1	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Парнянське	--
	Заказник ботанічний	199,9	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с.с. Тополі, Кам'янка	--
	Заказник ботанічний	36,2	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Кривеньке	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	78,9	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Кармаличене	--
	Заказник ботанічний	32,5	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с. Лозова	--
	Заказник ботанічний	8,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Коноплянівка	--
	Заказник ґрунтовий	190,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с. Кам'янка	--
	Заказник ботанічний	410,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с. Колодезне	--
	Заказник ботанічний	250,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля сел. Дворічна	--
	Заказник ландшафтний	1040,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с.с. Колодезне, Петро – Іванівка	--
	Заказник ґрунтовий	65,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля сел. Дворічна	--
	Заказник ґрунтовий	110,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) біля с. Колодезне	--

1	2	3	4	5
	Заказник ботанічний	266,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) урочище Угор	--
	Заказник ґрунтовий	70,0	Харківський район (колишній Дергачівський) біля с.с. Кудайка, Гоптівка	--
	Заказник ентомологічний	59,0	Харківський район (колишній Дергачівський) урочище Велика Яруга	--
	Заказник ґрунтовий	105,0	Харківський район (колишній Дергачівський) біля селища Слатине	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник гідрологічний	1070,0	Берестинський район (колишній Зачепилівський) біля с.с. Сомівка, Займанка, Лиманівка	--
	Заказник гідрологічний	5000,0	Берестинський район (колишній Зачепилівський) біля с.с. Нове – Пекельне, Можарове	--
	Загальнодержавний заказник гідрологічний	400,0	Берестинський район (колишній Зачепилівський) біля с. Залініне	--
	Заказник ботанічний	100,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) біля с. Шелудьківка	--
	Загальнодержавний заказник загально зоологічний	900,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) від с. Шелудьківка до сел. Комсомольське та Лиман	--
	Заказник ґрунтовий	120,0	Чугуївський район (колишній Зміївський)біля с. Зидьки	--
	Пам'ятка природи ботанічна	27,6	Чугуївський район (колишній Зміївський) Задонецьке л-во, кв 72, 73	--

1	2	3	4	5
	Загальнодержавний заказник ландшафтний	2250,0	Чугуївський район (колишній Зміївський)Мохначанське л-во, кв 21, 24-30, 36-41, 47-51, 57-59, Скрипайвське л-во, кв 1-3,10-15,23-29,37-46, біля с.с. Мохнач та Лісове	--
	Заказник ботанічний	1,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) біля с. Пролетарське	--
	Заказник лісовий	150,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) урочище Бірки, Рокитянське л-во,	--
	Загальнодержавний заказник гідрологічний	2000,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) від с. Тимченки до с. Чемужівка	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Пам'ятка природи ботанічна	0,2	Богодухівський район (колишній Золочівський) біля с. Сковородинівка	--
	Заказник орнітологічний	30,0	Богодухівський район (колишній Золочівський) біля с. Феськи	--
	Заказник гідрологічний	52,0	Богодухівський район (колишній Золочівський) біля с. Цупівка	--
	Заказник гідрологічний	170,0	Богодухівський район (колишній Золочівський) біля с. Рясне	--
	Загальнодержавний заказник ландшафтний	26000,0	Ізюмський ДЛГ	--
	Заказник загально геологічний	25,0	Ізюмський район, біля с. Кам'янка	--
	Заказник ботанічний	550,0	Ізюмський район, біля с. Бугаївка	--
	Заказник ботанічний	86,0	Ізюмський район, Придонецьке л-во, кв.466, 425-427	--

1	2	3	4	5
	Заказник загальногеологічний	10,0	Ізюмський район, біля с. Донецьке	--
	Заказник загальногеологічний	78,0	Ізюмський район, біля с. Кам`янка	--
	Заказник ентомологічний	57,5	Берестинський район (колишній Кегичівський) біля с. Шевченкове	--
	Заказник ентомологічний	17,1	Берестинський район (колишній Кегичівський) біля с. Медведівка	--
	Заказник ентомологічний	31,8	Берестинський район (колишній Кегичівський) урочище Водокачка	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник орнітологічний	88,0	Берестинський район (колишній Кегичівський) біля с. Власівка	--
	Заказник ботанічний	1126,0	Берестинський район (колишній Кегичівський) біля с.с. Парасковія, Комунарівка, Калюжине	--
	Заказник ботанічний	3,7	Богодухівський район (колишній Коломацький) біля с. Григорівка	--
	Пам`ятка природи комплексна	5,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) біля с.Городне	--
	Пам`ятка природи комплексна	2,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) Пархомівське лісництво	--
	Заказник загальнозоологічний	33,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) Володимирівське л-во кв.33	--
	Заказник ботанічний	20,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) урочище Лаврики	--

1	2	3	4	5
	Пам'ятка природи ботанічна	19,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) Шарівське л-во, кв.28	--
	Заказник ботанічний	308,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) с.Каплунівка	--
	Заказник ботанічний	164,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський) біля с. Пархомівка	--
	Заказник ботанічний	30,0	Куп'янський район, Біля с. Орлянка	--
	Заказник загально зоологічний	48,6	Куп'янський район, урочище Липове	--
	Заказник ботанічний	290,0	Куп'янський район, біля с. Осадькове	--
	Заказник ентомологічний	5,0	Куп'янський район, урочище Карпівський ліс	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	25,2	Куп'янський район, біля с. Калинове	--
	Заказник ентомологічний	14,3	Куп'янський район, біля с. Тищенківка	--
	Заказник загально зоологічний	25,5	Куп'янський район, біля с. Дорошівка	--
	Заказник ґрунтовий	68,0	Куп'янський район, біля с.Сеньок	--
	Заказник ботанічний	6,0	Куп'янський район, біля с. Нечволодівка	--
	Заказник ботанічний	30,0	Куп'янський район, біля с. Кислівка	--
	Заказник ботанічний	360,0	Куп'янський район, біля с. Миколаївка	--
	Заказник ентомологічний	160,0	Куп'янський район, біля с. Цибівка	--
	Заказник ботанічний	150,0	Куп'янський район, біля с. Кругляківка до кордону з Луганською обл.	--

1	2	3	4	5
	Заказник ентомологічний	7,0	Лозівський район, біля с. Миколаївка, балка Благовіщенська	--
	Заказник загальногеологічний	10,0	Лозівський район, біля с. Смирнівка	--
	Заказник орнітологічний	420,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Старовірівка	--
	Заказник загальнозоологічний	55,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Вільхуватка, Ватутіне	--
	Заказник ботанічний	40,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Федорівка	--
	Заказник орнітологічний	156,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Парасковія	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	103,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Охоче	--
	Заказник ботанічний	163,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) біля с. Ліпкуватівка	--
	Заказник ентомологічний	4,0	Лозівський район (колишній Первомайський) урочище «Горіле»	--
	Заказник ентомологічний	8,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с.с.Отрадове, Петрівка, балка Заяча	--
	Заказник ботанічний	100,0	Лозівський район (колишній Первомайський) околиці с. Берека	--
	Заказник ботанічний	330,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с. Верхній Бишкін	--

1	2	3	4	5
	Заказник загальногеологічний	95,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с. Верхній Бишкін	--
	Заказник ботанічний	643,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с.с. Єфремівка, Верхня Орілька	--
	Заказник ботанічний	89,0	Лозівський район (колишній Первомайський) біля с. Берека – 1	--
	Заказник гідрологічний	1400,0	Берестинський район (колишній Сахновщинський) біля с.с. Вел.Чернещина, Мал.Бучки	--
	Заказник ботанічний	34,8	Харківський район, Мерефянське л-во, кв.78, 101	--
	Заказник ботанічний	30,0	Харківський район, біля с.с. Тимченки, Миргород	--
	Заказник ботанічний	31,5	Харківський район, біля с. Буди, урочище Муховате	--
	Заказник ботанічний	150,0	Харківський район, біля с. Бездлюдівка	--
	Заказник ботанічний	300,0	Харківський район, Бабаївське л-во, кв.16, 17, 18, 20	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	150,0	Харківський район, Бабаївське л-во, кв.49, 50	--
	Заказник ботанічний	300,0	Харківський район, Мерефянське л-во, кв.49, 50, 55, 56, 57, 62, 63	--
	Заказник ботанічний	61,0	Харківський район, Мерефянське л-во, кв .72, 73, 74	--
	Загальнодержавний заказник гідрологічний	400,0	Харківський район, біля с. Мерефа	--
	Заказник загально-геологічний	70,0	Харківський район, між с.с. Липці і Руські Тишки	--
	Заказник ботанічний	65,0	Чугуївський район, біля с. Кицівка	--
	Заказник ботанічний	71,6	Чугуївський район, Кочетоцьке л-во, кв.209, 210, 211, 229	--

1	2	3	4	5
	Заказник ботанічний	214,5	Чугуївський район, Печенізьке л-во, кв. 44, 45, 46	--
	Заказник загально-геологічний	40,0	Чугуївський район, біля с. Кам'яна Яруга	--
	Пам'ятка природи ботанічна	20,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський) біля с. Шишківка	--
	Заказник ентомологічний	13,4	Куп'янський район (колишній Шевченківський) біля с. Крейдянка	--
	Заказник ботанічний	5,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський) біля с. Василенкове	--
	Пам'ятка природи ботанічна	4,6	Куп'янський район (колишній Шевченківський) біля с. Одрядне	--
	Заказник ботанічний	5,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський) біля с. Старовірівка	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Заказник ботанічний	4,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський) біля с. Безмятежне	--
	Заказник ботанічний	7,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський) біля с. Раївка	--
	Заказник ботанічний	430,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський) біля с.с. Сподобівка, Дуванка, Федорівка	--
	Заказник ботанічний	360,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський) між с. Новий Бурлук, Аркадівка	--
	Ботанічний сад	60,0	м. Харків, Павлово Поле, Саржин Яр, нова територія ботанічного саду	--
	Заказник лісовий	76,0	м. Харків, Сосновий бір (Григорівський бір)	--

1	2	3	4	5
	Гідрологічний заказник «Леб'яжі озера»	500,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський), с. Мілове, Балаклійський лісгосп, Високобірне лісництво, кв.111-119	--
	Загальнозоологічний заказник «Норцівський»	20,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський) с. Норцівка, Балаклійський лісгосп, Норцівське лісництво, кв. 53	--
	Орнітологічний заказник «Бригадирівський»	300,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський), с. Бригадирівка	--
	Гідрологічний заказник «Новопавлівський»	180,0	Лозівський район (колишній Близнюківський) с. Новопавлівка	--
	Гідрологічний заказник «Волохівський»	87,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) с. Волохівка	--
	Гідрологічний заказник «Ізбицький»	50,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) с. Ізбицьке	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Ботанічний заказник «Петрівський»	310,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський) с. Петрівське	--
	Ботанічний заказник «Хотімлянський»	200,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський), с. Хотімля	--
	Гідрологічний заказник «Довгий»	782,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський) між сел. Красне Перше та Новомлинське	--
	Гідрологічний заказник «Дворічний Кут»	115,0	Харківський район (колишній Дергачівський) с. Дворічний Кут	--
	Орнітологічний заказник «Вільховий»	20,0	Харківський район (колишній Дергачівський Данилівський лісгосп, Липецьке лісництво, кв. 67-74	--
	Орнітологічний заказник «Скалонівський»	400,0	Берестинський район (колишній Зачепилівський) с. Скалонівка	--

1	2	3	4	5
	Орнітологічний заказник «Зачепилівський»	500,0	Берестинський район (колишній Зачепилівський) між сел. Зачепилівка та Леб'яже	--
	Орнітологічний заказник «Рунівщинський»	330,0	Берестинський район (колишній Зачепилівський) с. Рунівщина	--
	Орнітологічний заказник «Сухий Лиман»	200,0	Чугуївський район (колишній Зміївський) с. Лиман	--
	Гідрологічний заказник «Снігівський»	60,0	Богодухівський район (колишній Золочівський) с. Сніги	--
	Ландшафтний заказник «Яремівський»	900,0	Ізюмський район, с. Яремівка, Студенецьке лісництво, кв. 135,136,142-144,148-152	--
	Іхтіологічний заказник «Студенецький»	10,0	Ізюмський район, с. Студенок	--
	Ботанічний заказник «Шляховий»	60,0	Богодухівський район (колишній Коломацький) с. Шляхове	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Ботанічний заказник «Петрівський»	500,0	Берестинський район, с. Петрівка	--
	Гідрологічний заказник «Пристін»	1000,0	Куп'янський район, між с. Петрівка та Пристін	--
	Гідрологічний заказник «Сеньківський»	200,0	Куп'янський район, с. Сенькове	--
	Орнітологічний заказник «Миролюбівський»	608,0	Лозівський район, с. Миролюбівка	--
	Гідрологічний заказник «Староводолазький»	40,0	Харківський район (колишній Нововодолазький) с. С.Водолага	--
	Гідрологічний заказник «Красивий»	400,0	Лозівський район (колишній Первомайський) між с. Михайлівка та с. Красиве	--

1	2	3	4	5
	Ботанічний заказник «Булацелівський»	25,0	Лозівський район (колишній Первомайський) с. Булацелівка	--
	Ботанічний заказник «Олексіївський»	15,0	Лозівський район (колишній Первомайський) с. Олексіївський	--
	Гідрологічний заказник «Андріївський»	180,0	Берестинський район (колишній Сахновщинський) с. Андріївка	--
	Ботанічний заказник «Тернівський»	52,0	Харківський район, с. Тернова	--
	Ботанічний заказник «Борщівський»	86,0	Харківський район, с. Борщова	--
	Орнітологічний заказник «Бригадирівський»	75,3	Чугуївський район, с. Бригадирівка	--
	Ботанічний заказник «Леб`яже»	355,0	Чугуївський район, с. Леб`яже	--
Рішення Харківської обласної ради XIV сесії XXII скликання від 20.11.1997 «Про резервування для наступного заповідання природних територій та об'єктів»	Ландшафтний заказник «Пісковий»	800,0	Чугуївський район, в\ч А 2280	--
	Орнітологічний заказник «Гетьманівський»	230,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський) с. Гетьманівка	--
	Ботанічний заказник «Великобурлуцька заплава»	30,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський), с. Аркадівка	--
	Ботанічний заказник «Безмятежний»	25,0	Куп'янський район (колишній Шевченківський), с. Безмятежне	--

Примітка: *- актуальна інформація відсутня через постійні зміни користувачів земельних ділянок.

Динаміка структури природно-заповідного фонду Харківської області

(назва адміністративно-територіальної одиниці)

Таблиця 48

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2024 (попередній рік)		На 01.01.2025 (поточний рік)	
	Кількість, шт.	Площа, га	Кількість, шт.	Площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	--	--	--	--
Біосферні заповідники	--	--	--	--
Національні природні парки	3	22690,0	3	22690,0
Регіональні ландшафтні парки	7	20544,3	7	20544,3
Заказники загальнодержавного значення	3	1038,0	3	1038,0
Заказники місцевого значення	171	37647,3	171	37658,4
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	--	--	--	--
Пам'ятки природи місцевого значення	44	645,9	44	645,9
Заповідні урочища	9	2537,2	9	2537,2
Ботанічні сади загальнодержавного значення	1	41,9	1	41,9
Ботанічні сади місцевого значення	1	13,3	1	13,3
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	22,8	1	22,8
Дендрологічні парки місцевого значення	1	51,5	1	51,5
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1	22,0	1	22,0
Зоологічні парки місцевого значення	--	--	--	--
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	4	169,9	4	169,9
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	1	10,8	1	10,8
РАЗОМ:	247	85434,9	247	85446,0
в тому числі:	13	23984,6	13	23984,6
місцевого значення	234	61450,3	234	61461,4
Фактична площа ПЗФ	247	74877,1	247	74888,2
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці	--	2,4	--	2,4

Звіт про зміни складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в 2024 році, розташованих на території Харківської області

(назва адміністративно-територіальної одиниці)

Таблиця 49

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документу, яким було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено (оголошено)						
--	--	--	--	--	--	--
Ліквідовано статус						
--	--	--	--	--	--	--
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
--	--	--	--	--	--	--

Примітка: - В таблицю вносяться відомості про:

- створені (оголошені) території та об'єкти ПЗФ;
- території та об'єкти ПЗФ, статус яких було ліквідовано (викласти обґрунтування причини ліквідації статусу: втрата природоохоронної, наукової, естетичної, рекреаційної цінності, ліквідація у зв'язку з входженням об'єкта ПЗФ до складу іншого об'єкта ПЗФ тощо);
- об'єкти ПЗФ, щодо яких відповідним документом були прийняті зміни, що стосуються таких показників: категорії, типу, значення, назви, площі тощо (привести значення відповідних показників до внесення змін і після внесення змін).

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, території яких входять до складу територій інших об'єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.2025

Харківська область

(назва адміністративно-територіальної одиниці)

Таблиця 50

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
1. Національний природний парк «Гомільшанські ліси»	1. Заказник місцевого значення «Гомільшанська лісова дача», ландшафтний	7962
Разом в межах національного природного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	7962
2. Національний природний парк «Дворічанський»	1. Заказник місцевого значення «Конопляне», ботанічний	315,9
	2. Заказник місцевого значення «Червоний», ботанічний	49,8
Разом в межах національного природного парку	Кількість об'єктів, 2 шт.:	365,7
3. Національний природний парк «Слобожанський»	1. Заказник місцевого значення «Володимирівська дача», лісовий	699
Разом в межах національного природного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	699
4. Регіональний ландшафтний парк «Печенізьке поле»	1. Заказник місцевого значення «Печенізький», ландшафтний.	365,7
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	365,7
5. Регіональний ландшафтний парк «Великобурлуцький степ»	1. Заказник загальнодержавного значення «Катеринівський», загальнозоологічний	527
	2. Заказник загальнодержавного значення «Бурлуцький», загальнозоологічний	326
	3. Заповідне урочище місцевого значення «Божкове», лісове	79
	4. Заповідне урочище місцевого значення «Дегтярне», лісове	95
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, 4 шт.:	1027,0
6. Регіональний ландшафтний парк «Червонооскільський»	Заказник місцевого значення «Борівський», ботанічний	18
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	18

1	2	3
7. Регіональний ландшафтний парк «Сокольники-Помірки»	Пам'ятка природи місцевого значення «Помірки», ботанічна	120,4
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, 1 шт.:	120,4
ВСЬОГО	Кількість об'єктів, 11 шт.:	10557,8

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення,
розташованих у Харківській області станом на 01.01.2025 року
(назва адміністративно-територіальної одиниці)

Таблиця 51

№ з/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип	Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ (в тому числі квартали та виділи)	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у віданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його, площу тощо	Наявність Форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
-------	-------------------	-----	-----------	--	--	---	---	-----------------

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення								
Національні природні парки								
1.	«Гомільшанські ліси»		14314,8	с. Коробів Хутір, с. Задонецьке, с. Гомольша Чугуївського району (колишній Зміївський район), Зміївська міська територіальна громада; с. Нижній Бишкін, с. Гайдари Лозівського району (колишній Первомайський район), Слобожанська селищна територіальна громада	Дирекція НПП «Гомільшанські ліси», землекористувачі та землевласники, підпорядкований Міндовкілля	Указ Президента України від 06.09.2004 №1047/2004	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	«Дворічанський»		3131,2	с. Кам'янка, с. Тополі Куп'янського району (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дирекція НПП «Дворічанський», землекористувачі та землевласники, підпорядкований Міндовкілля	Указ Президента України від 11.12.2009 №1044/2009	2015	так
3.	«Слобожанський»		5244,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Дирекція НПП «Слобожанський» (згідно з охоронним зобов'язанням до передачі земель у постійне користування парку ДП «Гутянське лісове господарство» - на цей час реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»), підпорядкований Міндовкілля	Указ Президента України від 11.12.2009 №1047/2009	2015	так
	Разом: 3		22690,0	х	х	х	х	х
Заказники								
	Загальнозоологічні							
1.	«Катеринівський»	загально зоологічний	527,0	с.с. Катеринівка, Андріївка Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	ТОВ «Катеринівка»-318 га; ПСП «Малинівка» - 209 га	Постанова РМ УРСР від 19.04.1977 №198	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	«Бурлуцький»	загально зоологічний	326,0	сел. Великий Бурлук, с.с. Горяне, Катеринівка (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	Великобурлуцька селищна рада -66,2 га; ТОВ «Катеринівка» - 107га; ПСП «Маяк» - 152,8 га	Постанова РМ УРСР від 19.04.1977 №198	2015	так
	Разом: 2		853,0	х	х	х	х	х
	Ботанічні							
1.	«Вовчанський»	ботанічний	184,9951	с.с. Мала Вовча, II Жовтневе, Волохівка, Землянки, Нестерне, Охрімівка Чугуївського району (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада	Вовчанська районна державна адміністрація (реорганізовано, входить до Чугуївської РДА)	Указ Президента України від 10.12.1994 №750/94	2015	так
	Разом: 1		184,9951					
Пам'ятки природи								
	Садово-паркового мистецтва							
1.	«Шарівський парк»		39,3	Обласний туберкульозний санаторій «Шарівка», сел. Шарівка-1 Богодухівського району, Богодухівська міська територіальна громада	Обласний туберкульозний санаторій «Шарівка»	Постанова Ради Міністрів від 29.01.1960 №105	2015	так
2.	«Старомерчанський парк»		69,0	сел. Старий Мерчик Богодухівського району (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	Департамент містобудування та архітектури Харківської обласної державної адміністрації	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 №18	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	«Краснокутський парк»		13,6	сел. Краснокутськ Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Краснокутський науково-дослідний центр садівництва інституту садівництва ААНУ	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 №18	2015	так
4.	«Наталіївський парк»		48,0	с. Володимирівка Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Обласний туберкульозний санаторій «Володимирівський» (на цей час - Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласний туберкульозний санаторій «Володимирський»)	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 №18	2015	так
	Разом: 4		169,9	х	х	х	х	х
Зоологічні парки								
1.	Харківський зоопарк		22,0	Харківська міська територіальна громада, м. Харків вул.Сумська,35	Харківський міськвиконком, дирекція Комунальної організації «Харківський зоологічний парк»	Постанова РМ УРСР від 22.07.1983 №311	2015	так
	Разом: 1	х	22,0	х	х	х	х	х
Дендрологічні парки								
1.	Дендрологічний парк Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва		22,8	Роганська селищна територіальна громада, сел Рогань Харківського району	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва (зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Постанова РМ УРСР від 22.02.1991 №33	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Разом: 1		22,8	х	х	х	х	х
Ботанічні сади								
1.	Ботанічний сад Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна		41,9	Харківська міська територіальна громада, м. Харків вул.Клочківська,52 , вул. Отакара Яроша,24	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98	2015	так
	Разом: 1		41,9	х	х	х	х	х
	Всього ПЗФ загальнодержавного значення: 13		23984,6	х	х	х	х	х
Території та об'єкти ПЗФ місцевого значення								
Регіональні ландшафтні парки								
1.	«Печенізьке поле»		5166,13	с.с. Мартова, Артемівка, Борщова Чугуївського району (колишній Печенізький район), Печенізька селищна територіальна громада, Печенізьке лівсництво ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» кв.146, 149, 150 вид.41,42	Еко-Агрофірма «Фауна», ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999; змінено межі РЛП рішенням Харківської обласної ради від 19.12.2013 №919-VI	2015	так
2.	«Великобурлуцький степ»		2042,6	сел.Великий Бурлук, с.с.Катеринівка, Червона хвиля, Шипувате, Андріївка, Горяне, Плоске Куп'янського району (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада; ДП «Куп'янське лісове господарство», Великобурлуцьке	Шипуватська сільська рада-77га; Великобурлуцька селищна рада- 81,1га; ПСП «Маяк» -137,9 га; ТОВ «Катеринівка» - 590,5 га; ПСП «Нива» - 160 га; ДПДГ «Червона хвиля» - 192,9 га; ПСП «Малинівка» - 403,8 га;	Рішення Харківської обласної ради від 27.06.2000	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
				лісництво кв.кв.79-82, 89 (вид.1-12), 130-132, 138, 159	ДП «Купянське лісове господарство»-399,4 га			
3.	«Ізюмська лука»		5002,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський район): Петрівське лісництво кв.кв.140-143, 148-152, 164, 165, 169, 186-188, 213-215, 242, 273, 274; Завгороднівське лісництво кв.кв. 323, 324, 365, 366, 406, 407, 449, 604-623; Ізюмський район: Завгороднівське лісництво кв.624-632; Піщанське лісництво кв.582-587; Придонецьке лісництво кв.554-561, 574-576, 581; Петрівське лісництво кв.144-147, 153-157, 170, 171; Ізюмське лісництво кв.158-163	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003; змінено межі РЛП рішенням Харківської обласної ради від 23.12.2005	2015	так
4.	«Парк дикої природи «Ольхова балка»		465,5	Харківський район (колишній Дергачівський район) (в т.ч. землі Новомосковського військового лісгоспу 156 га - кв.1-69 га, кв. 2-65 га, кв. 5 - 15 га, кв.6 - 7 га)	Квартирно-експлуатаційний відділ м.Харкова Збройних сил України	Рішення Харківської обласної ради від 29.01.2009 №1098-V	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	«Сокольники-Помірки»		1104,6	м.Харків, Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Лісопаркове господарство (776,4 га) кв.1, 2, 4, 5, 8-10, 11 (вид.1, 2 част., 4-6 част., 7, 9), 16, 17, 18 (вид.1, 5-13), 23, 24, 25 (вид.1-3, 10-13, 15), 29, 30, 31 (вид.1-4, 9-12), 35-37, 42-45, 48-51; ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» Українського ордена «Знак пошани» науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького Дергачівське лісництво (328,2 га) кв. 364 (вид.1, 3-5), 365-366, 367 (вид. 2, 3), 368-375.	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради, ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» Українського ордена «Знак пошани» науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького	Рішення Харківської обласної ради від 30.08.2012 №518-VI	2015	так
6.	«Червонооскільський»		6623,0	Ізюмський район (колишній Борівський район), Червонооскільське водосховище-4000,0га, ДП «Куп'янське лісове господарство» Борівське лісництво (2623га) кв.8, 9, 12, 18-20, 22, 23, 26, 27, 32-35, 37, 50, 51, 55, 56, 60-62, 66-68, 71-73, 75-88, 90, 91, 95-97, 100, 101, 130-132, 137.	Ізюмська (раніше Борівська) районна державна адміністрація, ДП «Куп'янське лісове господарство»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2010 №56-VI	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	«Фельдман-Екопарк»		140,5	Харківський район (колишній Дергачівський район), Малоданилівська селищна територіальна громада, поблизу с. Лісне, Південне лісництво кв.95 (крім вид.6), та частково кв.85 (вид.8, 11-20, 23), 86 (вид.4), 103 (вид.2-4), 104 (крім вид.2,5), 105 (крім вид. 7), 106 (вид.11, 12, 16), 116 (вид. 2,3), 117 (вид.1,7,9), з вилученням Південне лісництво кв.152, 104 (вид.2), кв.95 (вид.6), кв 105 (вид.2)	Державне підприємство «Харківська лісова науково-дослідна станція»; Товариство з обмеженою діяльністю «Лісова Галявина»; Товариство з обмеженою відповідальністю «Оздоровчий комплекс «Сонячна галявина»	Рішення Харківської обласної ради від 20.06.2013 №762-VI та від 29.08.2013 №826-VI	2015	так
	Разом: 7		20544,33	х	х	х	х	х
Заказники								
	Ландшафтні							
1.	«Синичинський»	ландшафтний	285,6	Ізюмський район, Оскільська селищна територіальна громада, Студеноцьке лісництво кв.130 (вид. 22, 25, 26, 27, 30), кв. 131 (вид. 24, 25, 27, 28, 29), кв. 132 (вид. 21, 22), кв. 135, 136, 137 (вид. 4, 7, 8), кв. 142, 143, 144, 185.	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення Харківської обласної ради XIII сесії VII скликання від 07.12.2017 № 606-VII	2017	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	«Савинська лісова дача»	ландшафтний	1711,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська та Савинська селищна територіальні громади, Савинське лісництво, кв.кв. 31-40, 42-63	ДП «Балаклійське лісове господарство» (у зв'язку з реформуванням галузі увійшло до складу ДП «Ізюмське лісове господарство»)	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	2015	так
3.	«Крейдянська лісова дача»	ландшафтний	1477,7	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Балаклійське лісництво кв. 18-21, 24-30, 32-38, 45-50, 52-67, кв.51 (без виділу 5)	Балаклійська міська рада, ДП «Балаклійське лісове господарство» (у зв'язку з реформуванням галузі увійшло до складу ДП «Ізюмське лісове господарство»)	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	2015	так
4.	«Новодмитрівський»	ландшафтний	209,2	с. Нова Дмитрівка, Ізюмський район, Барвінківська міська територіальна громада	Барвінківська міська рада Ізюмського району Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
5.	«Новодонівський»	ландшафтний	203,1	Чугуївський район (колишній Вовчанський район) Старосалтівське лісництво кв.115 (вид.8-12, 14-16, 20-22), кв.116 (вид.12-14, 16, 17, 22, 23, 28, 29), кв. 117 (вид.3, 4, 7-9), 118 (вид.1-3), 119, 121, 123 (вид. 4, 5, 9-11), 124 (вид.1, 8, 10, 11, 15)	ТОВ «Фортуна-Сервіс»	Рішення Харківської обласної ради від 10.12.2002, Рішеннями Харківської обласної ради від 23.12.2003, 08.02.2007 № 172-V, 28.02.2008 № 611-V змінено межі заказника	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	«Соколята»	ландшафтний	501,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Старосалтівська селищна територіальна громада, Хотімлянське лісництво, кв. кв. 1-15; Старосалтівське лісництво, кв.кв. 73, 74, 79	ДП «Вовчанське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	2015	так
7.	«Сіверськодонецький»	ландшафтний	2531,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада, Чайківське лісництво, кв.кв. 1-39, 43-46,	ДП «Вовчанське лісове господарство»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	2015	так
8.	«Гомільшанська лісова дача»	ландшафтний	9092,0	Чугуївський район (колишній Зміївський район) Гомільшанське лісництво кв. 1-125; Задонецьке лісництво, кв. 173 – 207, 215; Таранівське лісництво кв.105-115	ДП «Зміївське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
9.	«Павлівський»	ландшафтний	108,5	с.Павлівка, Берестинський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада	ТОВ «Промінь»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
10.	«Піщаний»	ландшафтний	124,77	біля с.Піщане, Чугуївський район, Чугуївська міська територіальна громада	Великобачанська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	«Печенізька лісова дача»	ландшафтний	5298,8	Чугуївський район Печенізьке лісництво №1 кв.1-10, 12-22, 26 (вид. 9-20), 27 (вид.6- 10), 28-35, 41-48, 55-60, 68-71, 81-83; Печенізьке лісництво №2 кв.11, 23-25, 36-40, 49-54, 61-67, 72-80, 84-88, 125	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562, межі змінено рішенням обласної ради від 23.12.2003	2015	так
12.	«Малинівський»	ландшафтний	2268,2	Чугуївський район, Малинівська, Новопокровська та Слобожанська селищні територіальні громади, Малинівське лісництво в кварталах 14, 15, 16 (вид. 1-4), 17 (вид 1-11, 17, 19, 24), 18 (вид. 1-9, 17-20), 19 (вид. 2-5, 9-11, 13-16, 18-29), 20-25, 26 (вид. 1, 4, 6-9), 27 (вид. 9-16), 28-30, 31-46, 48-55, 59-88, 92-96, 98, 101, 102, 105, 106	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562. Межі змінені рішенням облвиконкому від 02.12.1991 №332, розпорядженням Харківської обласної державної адміністрації від 21.01.1997 №44, рішенням Харківської обласної ради від 29.01.2009 №1097-V, рішенням Ххарківської обласної ради від 27.06.2024 №910-VIII.	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	«Кочетоцька лісова дача»	ландшафтний	2163,3	Чугуївський район Тетлізьке лісництво кв.109 (вид.2); Кочетоцьке лісництво №2 кв. 120 (вид. 1-3, 5), 121 (вид. 1-4), 130 (вид.2), 142- 152, 164-175, 187-199, 209-220, 229-238, 246 (вид. 1-5), 247-253, 262, 263, 270, 271; Малинівське лісництво кв.290-292	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення виконавчого комітету Харківської обласної ради народних депутатів від 03.12.1984 № 562, межі змінено рішенням облвиконкома від 02.12.1991 № 332 та рішенням Харківської обласної ради від 23.12.2005	2015	так
14.	«Печенізький»	ландшафтний	365,7	с.Мартова, Чугуївський район (колишній Печенізький район), Печенізька селищна територіальна громада	ЗАТ Еко-Агрофірма «Фауна»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	2015	так
	Разом: 14	х	26339,87	х	х	х	х	х
	Лісові							
1.	«Великий Ліс»	лісовий	58,0	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада, Старицьке лісництво, кв.16	ДП «Вовчанське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	«Старосалтівський»	лісовий	347,4	с.Старий Салтів, Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Старосалтівське лісництво: кв.43-52, 35 (вид.17-20,25), 42 (вид.3-6, 10, 12-16, 22-23)	ДП «Вовчанське лісове господарство»	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	«Лозовеньківський»	лісовий	50,5	с. Мала Данилівка, Харківський район (колишній Дергачівський район), Малоданилівська селищна територіальна громада	Харківська державна зооветеринарна академія (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	2015	так
4.	«Скрипаївський»	лісовий	27,3	біля с.Лісне, Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада, Скрипаївське лісництво, кв. 90 (вид.3, 12, 13), кв.106 (вид.2)	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структурний підрозділ (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
5.	«Мохначанський»	лісовий	104,9	біля с.Мохнач,Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна рада, Мохначанське лісництво кв.48 (вид.3-6), кв.49 (вид.1-8)	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структурний підрозділ (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	«Середньодонецький»	лісовий	1389,0	с. Лісне, Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада, Мохначанське лісництво кв.11, 20-22, 30, 40, 41, 50, 51, 58, 59; Скрипаївське лісництво кв. 1-7, 10-19, 22-33	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структурний підрозділ (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	2015	так
7.	«Володимирівська дача»	лісовий	699,0	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Володимирівське лісництво кв. 15, 16, 26-29, 38-43, 52-55, 57, 58	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003	2015	так
8.	«Кулаківський»	лісовий	455,0	Чугуївський район, Печенізьке лісництво №3 кв. 139-142, 162, 163 (діл. 1-10)	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 21.01.1997 № 44	2015	так
9.	«Григоровський бір»	лісовий	76,0	м. Харків, Новобаварський район (колишній Жовтневий район), Харківська міська територіальна громада, Лісопаркове господарство кв.74-76	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
	Разом: 9	х	3207,1	х	х	х	х	х
	Ботанічні							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	«Сербівський»	ботанічний	2,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Донецька селищна територіальна громада, Андріївське лісництво кв.24 (вид.21), 25 (вид.14)	ДП «Балаклійське лісове господарство» (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП «Ізюмське лісове господарство»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	«Борисоглібський бір»	ботанічний	2,9	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Високобірське лісництво кв.129 (вид.19, 21)	ДП «Балаклійське лісове господарство» (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП «Ізюмське лісове господарство»)	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
3.	«Байрак»	ботанічний	1,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Балаклійське лісництво кв.92 (вид.8)	ДП «Балаклійське лісове господарство» (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП «Ізюмське лісове господарство»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
4.	«Ковиловий»	ботанічний	3,0	с. Петрівське, Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада	Петрівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 20.05.1991 №144	2015	так
5.	«Нурівський»	ботанічний	36,6	біля с. Нурове, Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Савинська селищна територіальна громада	ДП «Дослідне господарство «Аграрне» Інституту рослинництва ім.В.Я. Юр'єва НААНУ (раніше-УААН ДГ «Червоний Жовтень»)	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	«Данилівський»	ботанічний	20,5	околиці с.Данилівна, Ізюмський район, Барвінківська міська територіальна громада	Барвінківська міська рада Ізюмського району Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
7.	«Мар'ївський»	ботанічний	8,8	околиці с. Мар'ївка, Ізюмський район, Барвінківська міська територіальна громада	Барвінківська міська рада Ізюмського району Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 №1423-V	2015	так
8.	«Бурбулатівський»	ботанічний	99,1	с.Бурбулатове, Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада	Близнюківська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
9.	«Гутянський»	ботанічний	134,0	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, Гутянське лісництво кв. 136, 140; Володимирівське лісництво кв. 138, 148	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
10.	«Шарівський»	ботанічний	146,0	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, Шарівське лісництво кв.17-19	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
11.	«Борівський»	ботанічний	18,0	Ізюмський район (колишній Борівський район), Борівська селищна територіальна громада, Борівське лісництво кв.85, 137	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	«Артільницький»	ботанічний	167,8	околиці с.Артільне, Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Вільхуватська сільська рада	Рубленська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
13.	«Міловський»	ботанічний	38,7	околиці с.Мілове, Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Вільхуватська сільська територіальна громада	ПСП «Восход»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	015	так
14.	«Зелений гай»	ботанічний	20,0	с. Зелений гай, Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	ДП «ДГ «Пантелеймонівське» Інституту рослин. ім.В.Я. Юр'єва НАНУ (раніше- ДП ДГ «Червона хвиля»)	Рішення Харківської обласної ради від 26.03.2009 №1165-V	2015	так
15.	«Крейдяний»	ботанічний	36,9	біля сел.Дворічна, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
16.	«Червоний»	ботанічний	49,8	с. Нижнє Червоне, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
17.	«Коробочкине»	ботанічний	29,1	біля сел. Дворічне, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
18.	«Колодязнянський»	ботанічний	94,5	біля с.Колодязне, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Колодязненська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
19.	«Коновалове»	ботанічний	25,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, Дворічанське лісництво кв.5	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
20.	«Озерний»	ботанічний	44,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, Кам'янське лісництво кв.16 (вид.5-10, 16, 17, 19, 24, 25), 17 (вид.5-10, 13-18)	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
21.	«Дворубчине»	ботанічний	68,0	Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада, Кам'янське лісництво кв.34 (вид.17, 18, 29, 30-35)	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
22.	«Конопляне»	ботанічний	315,9	с. Кам'янка, с.Тополі, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
23.	«Личане»	ботанічний	36	с. Кам'янка, с.Тополі, с.Личане, Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада	Дергачівська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Харківської РДА)	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 №581	2015	так
24.	«Слатінський»	ботанічний	18,9	с. Слатино, Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада	ТОВ «Слобожанщина»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	2015	так
25.	«Кудіївський»	ботанічний	16,4	с. Кудіївка, Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада	Токарська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	2015	так
26.	«Цикалове»	ботанічний	10	с. Скрипаї, Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада	ПСП «Скрипаї»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
27.	«Озеро Борове»	ботанічний	35,39	Чугуївський район, Слобожанська селищна територіальна громада, Задонецьке лісництво кв.168 (вид.7-17, 30)	Філія «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 №1422-V	2015	так
28.	«Бугаївський»	ботанічний	47,0	с. Бугаївка, Ізюмський район, Куньєвська сільська територіальна громада	Бугаївська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
29.	«Караван»	ботанічний	308	Ізюмський район, Оскільська сільська територіальна громада, Придонецьке лісництво кв.594-599	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562, рішення	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
						облвиконкому від 28.01.1991 №18 (зміна меж)		
30.	«Мурафський»	ботанічний	223	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Володимирівське лісництво кв.1, 3, 9, 19, 20	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562, зміни внесено розпорядженням Харківської облдерж- адміністрації від 18.10.2013 №416	2015	так
31.	«Гришкове»	ботанічний	30,0	с. Гришкове, Богодухівський район, Коломацька селищна територіальна громада	Коломацька селищна рада Богодухівського району Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
32.	«Ковиловий»	ботанічний	136,4	с. Власівське, с.Петрівське, Берестинський район, Кегичівська селищна територіальна громада	Кегичівська селищна рада Берестинського району Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	2015	так
33.	«Олександрівський»	ботанічний	170,0	с. Олександрівка, с.Андріївка, Берестинський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада	Кегичівська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
34.	«Капранський»	ботанічний	74,9	с. Капранське, Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Краснокутська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Богодухівської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 №1274-V	2015	так
35.	«Куп'янський»	ботанічний	57,00	с. Затиштя, Куп'янський район, Петропавлівська сільська територіальна громада	ТОВ «Сільськогосподарське об'єднання «Ягідне»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
36.	«Миколаївський»	ботанічний	17,6	с. Миколаївка Перша, Куп'янський район, Кіндрашівська сільська територіальна громада	ЗАТ Агрофірма «8 березня»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
37.	«Цибівський»	ботанічний	68,0	с. Цибівка, Куп'янський район, Кіндрашівська сільська територіальна громада	ЗАТ Агрофірма «8 березня»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	2015	так
38.	«Мальцівський»	ботанічний	8,3	с. Мальцівка, Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада	Новоіванівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	2015	так
39.	«Балка Михайлівська»	ботанічний	42,0	с. Михайлівка, Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада	Катеринівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
40.	«Гора Городовище»	ботанічний	7,0	с. Смирнівка, Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада	Смирнівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
41.	«Верхньобишкінський»	ботанічний	138,8	с. Верхній Бишкін, Лозівський район (колишній Первомайський район), Олексіївська сільська територіальна громада	Олексіївська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
42.	«Берецький»	ботанічний	74,7	с. Берека, Лозівський район (колишній Первомайський район), Олексіївська сільська територіальна громада	Олексіївська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
43.	«Кицівський»	ботанічний	65	с. Кицівка, Чугуївський район (колишній Печенізький район), Печенізька селищна територіальна громада	Печенізька селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
44.	«Родничок»	ботанічний	15,3	с. Чернолозка, Берестинський район (колишній Сахновщинський район), Сахновщинська селищна територіальна громада	Сахновщинське каналізаційне дочірнє водопровідно-каналізаційне підприємство-11,3 га; Сахновщинська селищна рада-4,0 га.	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
45.	«Савичів яр»	ботанічний	31,5	сел. Буди, Харківський район, Південна міська територіальна громада	Будянська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
46.	«Дроб'янське»	ботанічний	12,6	Харківський район, Люботинська міська територіальна громада, Люботинське лісництво кв.6 (вид.2,3)	Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
47.	«Рязанова балка»	ботанічний	10	с. Рогань, Харківський район, Роганська селищна територіальна громада	Харківський національний аграрний університет ім.В.В.Докучаєва (у зв'язку з реорганізацією приєднано до	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					Державного біотехнологічного університету)			
48.	«Альошкина балка»	ботанічний	6	с. Бобрівка, Харківський район, Вільхівська сільська територіальна громада	ДГ «Кутузівка» УкрНДІ тваринництва ААНУ	Рішення облвиконкому від 20.05.1991 №144	2015	так
49.	«Ковиловий степ»	ботанічний	78	біля с. Зелений колодязь, Чугуївський район, Новопокровська селищна територіальна громада; Харківський район	СТОВ «Колос»-56,4га; ДП Харківський національний аграрний університет ім.В.В.Докучаєва-21,6га (у зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення Харківської обласної ради від 20.05.1993	2015	так
50.	«Новомиколаївський »	ботанічний	47,7	с. Новомиколаївка, м.Куп'янськ, Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Кіндрашівська сільська територіальна громада	ФГ «Клепки»-24,7 га; Новомиколаївська сільська рада Куп'янського району – 23 га.	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
51.	«Аркадівський»	ботанічний	22,9	с. Аркадівка, Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Шевченківська селищна територіальна громада	ТОВ «Харківагро-2000»	Рішення Харківської обласної ради від 08.02.2007 № 172-V	2015	так
	Разом: 51	х	3169,99	х	х	х	х	х

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Загальнозоологічні							
1.	«Лиман»	загально зоологічний	131,2	біля м. Балаклія, Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада	Балаклійська міська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	2015	так
2.	«Джерельне»	загально зоологічний	21,0	с. Ульянівка, Богодухівській район, Богодухівська міська територіальна громада	ВАТ «Ульянівське»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
3.	«Орчицький»	загально зоологічний	1006,0	с. Заріччя, Берестинський район, Зачепилівське лісництво кв.47-53	Філії «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України»- 413 га; Зачепилівська сільська рада Берестинського району Харківської області -593 га.	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562, зі змінами, внесеними рішення Харківської обласної ради від 23.12.2023 № 774-VIII «Про перейменування об'єкта природно-заповідного фонду місцевого значення в Харківський області»	2015	
4.	«Оберіг»	загально зоологічний	84,2	с. Чернечина, Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Краснокутська дослідна станція садівництва-18,4 га; СВК «Краснокутський» - 16,3 га; ФГ: «Овен» - 3 га; «Ромашка» - 5 га; «Росинка» - 6 га; «Дунай» - 14,1 га; «Марія» - 8,8 га; «Мрія» -12,6 га	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	«Лозівський»	загально зоологічний	50	с. Кінне, Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада	Лозівський кінний завод №124	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
	Разом: 5	х	1292,4	х	х	х	х	х
	Ентомологічні							
1.	«Бойневе»	ентомологічний	17,3	с. Залиман, Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Савинська селищна територіальна громада	Залиманська сільська рада (реорганізована, в складі Савинської селищної ради)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	«Рибчине»	ентомологічний	9,4	с. Чепиль, Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада	Чепільська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
3.	«Красногірський»	ентомологічний	2,5	біля с. Мар'ївка, Ізюмський район, Барвінківська міська територіальна громада	Барвінківська міська рада Ізюмського району Харківської області	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
4.	«Чабанне»	ентомологічний	5,0	с. Нова Дмитрівка, Ізюмський район, Барвінківська міська територіальна громада	Барвінківська міська рада Ізюмського району Харківської області	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
5.	«Варварівський»	ентомологічний	3,0	с. Варварівка, Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада	Близнюківська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	«Добровільський»	ентомологічний	5,0	с. Новоукраїнка, Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада	Близнюківська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
7.	«Острівцанський»	ентомологічний	5,0	в околицях с. Серафимівка, Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада	Близнюківська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
8.	«Тернівський»	ентомологічний	62,8	с. Криштопівка, Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада	Близнюківська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 16.06.2011 № 184-V	2015	так
9.	«Шейчина балка»	ентомологічний	4,0	с. Сінне, Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада	Сіннянська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
10.	«Степовий»	ентомологічний	5,0	с. Степне, Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада	Степнянська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
11.	«Нижнє-Журавський»	ентомологічний	3,0	с. Нижня Журавка, Ізюмський район (колишній Борівський район), Богодухівська міська територіальна громада	Підлиманська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
12.	«Ново-Платонівський»	ентомологічний	4,0	с. Нова Платонівка, Ізюмський район (колишній Борівський район), Борівська селищна територіальна громада	Борівська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	«Ханделіївський»	ентомологічний	5	с. Миколаївка, Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	Сніжківська сільська рада (було-СТОВ «Сніжків»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
14.	«Савранський»	ентомологічний	5	с. Благодатне, Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	СВК «Дружба»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
15.	«Каніцевський»	ентомологічний	5	с. Сидоренкове, Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	Сидоренківська сільська рада (було-СВК «Надія»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
16.	«Вовчий яр»	ентомологічний	5,0	с. Шипувате, Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	ТОВ СВФ «Шипувате»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
17.	«Мерешкувата дача»	ентомологічний	2,0	с. Червона хвиля, Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	ДП «ДГ «Пантелеймонівське» Інституту рослин. ім.В.Я.Юр'єва НААНУ (раніше-ДП ДГ «Червона хвиля»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
18.	«Василівський»	ентомологічний	5,5	с. Іванівка, Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада	Іванівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	«Осоківський»	ентомологічний	25,0	с. Миколаївка, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
20.	«Піщаний»	ентомологічний	15,0	с. Піщанка, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
21.	«Строївський»	ентомологічний	28,0	с. Строївка, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
22.	«Криничанський»	ентомологічний	18,0	с. Криничне, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
23.	«Осинник»	ентомологічний	20,0	с. Осинник (с.Бологівка), Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
24.	«Кущувате»	ентомологічний	5,6	с. Ветеринарне, Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада	Козачолопанська селищна рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
25.	«Старий сад»	ентомологічний	5	с. Козача Лопань, Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада	Дергачівська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Харківської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
26.	«Великоярузький»	ентомологічний	56	с. Алісівка, Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада	Дергачівська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Харківської РДА)	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
27.	«Шевченків яр»	ентомологічний	10,1	с. Олянівка, Берестинський район (колишній Зачепилівський район), Зачепилівська селищна територіальна громада	Новомажарська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	2015	так
28.	«Ульянівський»	ентомологічний	8,4	с. Олянівка, Берестинський район (колишній Зачепилівський район), Зачепилівська селищна територіальна громада	Новомажарська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
29.	«Чорноглазівський»	ентомологічний	2,9	с. Чорноглазівка, Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада	Жовтнева сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
30.	«Удянський»	ентомологічний	3,0	с. Уди, Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада	Удянська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
31.	«Прогін»	ентомологічний	6	с. Нижній Бишкін, Чугуївський район (колишній Зміївський район), Слобожанська селищна територіальна громада	Нижньобишкінська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
32.	«Роздольний»	ентомологічний	5	с. Роздольне. Чугуївський район (колишній Зміївський район), Зміївська міська територіальна громада	Таранівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
33.	«Кукилівський»	ентомологічний	5	с. Кукилівка, Чугуївський район (колишній Зміївський район), Зміївська міська територіальна громада	Селекційний, технологічний і комерційний центр, держплемзавод «Червоний велетень»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
34.	«Круглий»	ентомологічний	3,7	с. Копанки, Ізюмський район, Ізюмська міська територіальна громада	Бугаївська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
35.	«Запилювач»	ентомологічний	5,0	с. Мала Камишуваха, Ізюмський район, Оскільська сільська територіальна громада	Малокамишувахська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
36.	«Вшивий»	ентомологічний	5,8	сел. Кегичівка, Берестинський район, Кегичівська селищна територіальна громада	Кегичівська селищна рада Берестинського району Харківської області	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
37.	«Бесарабівський»	ентомологічний	5,6	с. Бесарабівка, Берестинський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада	Кегичівська селищна рада Берестинського району Харківської області	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
38.	«Зорянський»	ентомологічний	2,00	с. Зоряне, Берестинський район, Берестинська міська територіальна громада	Берестинська міська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
39.	«Мокрянський»	ентомологічний	3,0	с. Миколо-Комишувата, Берестинський район, Берестинська міська територіальна громада	Берестинська міська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
40.	«Гірчаківський»	ентомологічний	5,0	с. Гірчаківка, Берестинський район, Берестинська міська територіальна громада	Берестинська міська рада	Рішення Харківської обласної ради від 20.05.1993	2015	так
41.	«Краснокутський»	ентомологічний	4,0	сел. Краснокутськ, Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	СВК «Маяк»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
42.	«В'язівський»	ентомологічний	20,6	с. Михайлівка, Богодухівський район , Краснокутська селищна територіальна громада	Краснокутська селищна рада Богодухівського району Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 №1274-V	2015	так
43.	«Гаркавецький»	ентомологічний	8,9	Богодухівський район , Краснокутська селищна територіальна громада, с. Гаркавець	Краснокутська селищна рада Богодухівського району Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 №1274-V	2015	так
44.	«Стінки»	ентомологічний	7,0	с. Петропавлівка, Куп'янський район, Петропавлівська сільська територіальна громада	Фермерське господарство «Ромашка»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
45.	«Берестовий»	ентомологічний	3,0	с. Надєждівка, Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада	Надєждівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
46.	«Михайлівський»	ентомологічний	3,0	с. Катеринівка, Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада	Катеринівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
47.	«Вінники»	ентомологічний	7,5	с. Власівка, Берестинський район, Старовірівська селищна територіальна громада	Старовірівська сільська рада Берестинського району Харківської області	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
48.	«Балки»	ентомологічний	5	с. Федорівка, Харківський район (колишній Нововодолазький район), Нововодолазька селищна територіальна громада	ПОСП «Федорівське»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
49.	«Пересіл»	ентомологічний	12,2	с. Знам'янка, Харківський район (колишній Нововодолазький район), Нововодолазька селищна територіальна громада	Знам'янська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
50.	«Мирчакова балка»	ентомологічний	6,1	с. Просяне, Харківський район (колишній Нововодолазький район), Нововодолазька селищна територіальна громада	Просянська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
51.	«Парижанський»	ентомологічний	5,0	с. Парижанське, Лозівський район (колишній Первомайський район), Біляївська сільська територіальна громада	Біляївська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
52.	«Орільський»	ентомологічний	5,0	с. Шульське, Лозівський район (колишній Первомайський район), Біляївська сільська територіальна громада	Первомайська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєднано до Лозівської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
53.	«Бджолиний №2»	ентомологічний	3,0	с. Зелений Клин, Берестинський район (колишній Сахновщинський район), Сахновщинська селищна територіальна громада	Новоалександрівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
54.	«Лаптеве»	ентомологічний	5,0	с. Сороківка, Харківський район, Вільхівська сільська територіальна громада	ДГ «Українка» УкрНДІ тваринництва ААНУ	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
55.	«Попова дача»	ентомологічний	1,5	с. Зернове, Харківський район, Вільхівська сільська територіальна громада	ДГ «Елітне»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
56.	«Смородський»	ентомологічний	3,0	с. Смородське, Харківський район, Люботинська міська територіальна громада	ДГ «Комунар» УкрНДІ ґрунтознавства та агрохімії ім. Соколовського	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
57.	«Моспанівський»	ентомологічний	5	с. Моспанове, Чугуївський район, Малинівська селищна територіальна громада	ЗАСТ «Україна»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
58.	«Михайлівський»	ентомологічний	5,6	с. Михайлівка, Чугуївський район, Чкаловська селищна територіальна громада	ТОВ «Агросервіс ЛТД»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
59.	«Студенок»	ентомологічний	4,9	с. Студенок, Чугуївський район, Чкаловська селищна територіальна громада	СВК «Іванівський лан»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
60.	«Кочетоцький»	ентомологічний	50	сел. Кочеток, Чугуївський район, Чугуївська міська територіальна громада	ВУВГ «Дінець»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	2015	так
61.	«Мерехнянський»	ентомологічний	7,0	с. Федоровка, Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Шевченківська селищна територіальна громада	Сподобівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
62.	«Веселий»	ентомологічний	3,9	с. Петропілля, Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Шевченківська селищна територіальна громада	Петропільська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
63.	«Кравцівський»	ентомологічний	22	с. Кравцівка, Куп'янський район, Шевченківська селищна територіальна громада	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України» - 6,4 га; Шевченківська селищна військова адміністрація Куп'янського району Харківської області-15,6 га	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	2015	так
64.	«Малорогозянський»	ентомологічний	14,1004	с. Мала Рогозянка, Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада	Золочівська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 886-VII	2018	так
65.	«Гаврилівський»	ентомологічний	43,5591	с. Гаврилівка, Ізюмський район (колишній Борівський район), Борівська селищна територіальна громада	Борівська районна державна адміністрація (реорганізовано,	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 887-VII	2018	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
					приєднано до Ізюмської РДА)			
	Разом: 65	х	652,4595	х	х	х	х	х
	Орнітологічні							
1.	«Бритаї»	орнітологічний	158,0	с. Новомиколаївка, Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада	Новомиколаївська сільська рада	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	2015	так
2.	«Куплеватське»	орнітологічний	40,0	с. Мечебілове, Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада	Мечебілівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	2015	так
3.	«Займанський»	орнітологічний	157,1	с. Займанка, Берестинський район (колишній Зачепилівський район), Зачепилівська селищна територіальна громада	Зачепилівська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
4.	«Мартинівський»	орнітологічний	160,0	с. Мартинівка, Берестинський район, Наталинська сільська територіальна громада	Наталинська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
5.	«Чаплі»	орнітологічний	142,2	с. Прасковія, Харківський район (колишній Нововодолазький район), Старовірівська сільська територіальна громада	Мелихівська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	«Іванья»	орнітологічний	128,6	с. Знам'янка, Харківський район (колишній Нововодолазький район), Нововодолазька селищна територіальна громада	Знам'янська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	2015	так
7.	«Пташиний»	орнітологічний	2	сел. Орілька, Лозівський район, Лозівська міська територіальна громада	Орільське відділення управління каналу Дніпро-Донбас	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	2015	так
	Разом: 7	х	787,90	х	х	х	х	х
	Гідрологічні							
1.	«Семенівський»	гідрологічний	185,6	с. Іванівка, Ізюмський район (колишній Барвінківський район), Барвінківська міська територіальна громада; с.Семенівка, Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада	Семенівська сільська рада - 150 га, Гаврилівська сільська рада -35,6 га	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
2.	«Дмитрівський»	гідрологічний	39,7	с. Дмитрівка, Ізюмський район , Барвінківська міська територіальна громада	Барвінківська міська рада Ізюмського району Харківської області	рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 №1423-V	2015	так
3.	«Надеждинський»	гідрологічний	96,1	с. Надеждине, Лозівський район (колишній Близнюківський район), Близнюківська селищна територіальна громада	Близнюківська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 16.06.2011 № 184-VI	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	«Підлиманський»	гідрологічний	43,1	с. Підлиман, Ізюмський район (колишній Борівський район), Борівська селищна територіальна громада	Підлиманська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
5.	«Іллюхівський»	гідрологічний	110	с. Іллюхівка, Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	СТОВ «Агроном»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
6.	«Мерчицький»	гідрологічний	37	сел. Старий Мерчик, Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	Підсобне сільське господарство «Восток» ГПУ «Шебелинкагазвидобування» ДК «Укргазвидобування» НАК «Нафтогаз України»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
7.	«Коломачки»	гідрологічний	68,7	с. Високопілля, Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	Високопільська сільська рада Валківського району - 68,7 га	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	2015	так
8.	«Малобурлуцький»	гідрологічний	50,0	с.с. Вільхуватка, Малий Бурлук, Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	ТОВ «Вільхуватка» - 29,2 га; ПСП «Україна» - 20,8 га	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
9.	«Гнилицький»	гідрологічний	175,8	с. Гнилиця-1, Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада	ПСП «Марс»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.	«Графський»	гідрологічний	497,3	між сел. Огірцеве та Графське, Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада	ТОВ ПП «Ізбицьке»	Рішення Харківської обласної ради від 27.08.2009 №1354-V	2015	так
11.	«Орільський»	гідрологічний	196,0	с. Залініне, Берестинський район (колишній Зачепилівський район), Зачепилівська селищна територіальна громада	Зачепилівська селищна рада	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	2015	так
12.	«Рогозянський»	гідрологічний	40,0	с. Цапівка, Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада	ВАТ «Промінь» - 27,18 га; Іванова Т.О.-12,82 га	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
13.	«Берестовий»	гідрологічний	87,5	Чугуївський район (колишній Зміївський район), ДП «Зміївське лісове господарство» Таранівське лісництво кв.97 (вид.5 ,6); Таранівська сільська рада Чугуївського району (колишнього Зміївського району), Зміївська міська територіальна громада; Охоченська сільська рада Харківського району (колишній Нововодолазький район), Старовірівська селищна територіальна громада	ДП «Зміївське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Зміївське лісове господарство» ДП «Ліси України») -17,5 га; Таранівська сільська рада -26,6 га; Охоченська сільська рада-43,4 га	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	«Чернєщинський»	гідрологічний	6,9	с. Чернєщина, Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада	Краснокутський науково-дослідний центр садівництва інституту садівництва УААН	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 №1274-V	2015	так
15.	«Коханівський»	гідрологічний	110,6	с. Коханівка, Берестинський район (колишній Кегичівський район), Кегичівська селищна територіальна громада	ТОВ «Аграрний дім ім.Горького»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	так
16.	«Єфремівський»	гідрологічний	28	с. Єфремівка, Лозівський район (колишній Первомайський район), Олексіївська сільська територіальна громада	Олексіївська сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
17.	«Крюківський»	гідрологічний	39,3	м. Харків, Основнянський район, Харківська міська територіальна громада	Харківською міською радою вирішується питання передачі об'єкта під охорону	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2005	2015	так
18.	«Вітрівський»	гідрологічний	349,0	с.с. Чепіль, Вітрівка, Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Норцівське лісництво кв. 49, 50, 51,53,54,74	ДП «Балаклійське лісове господарство» (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП «Ізюмське лісове господарство»)	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 №887-VII	2018	так
19.	«Руськолозівський»	гідрологічний	33,5	с. Руська Лозова, Харківський район (колишній Дергачівський район), Дергачівська міська територіальна громада	Дергачівська міська рада	Рішення Харківської обласної ради від 10.06.2021 № 158-VIII	2021	так
	Разом: 19	х	2194,1	х	х	х	х	х

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Загальногеологічні							
1.	«Протопопівський»	загально геологічний	14,6	с. Протопопівка, Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада	Протопопівська сільська рада (було-СТОВ «Протопопівське»)	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
	Разом: 1	х	14,6	х	х	х	х	х
	Пам'ятки природи							
	Комплексні							
1.	«Гора Крем'янець»	комплексна	176	Ізюмський район, Оскільська сільська та Ізюмська міська територіальні громади, Піщанське лісництво кв.13, Артемівське лісництво кв.117, 118	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	«Юннатівська»	комплексна	0,3	м. Балаклія, Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада	Балаклійська станція юних натуралістів Балаклійської районної ради Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	2015	так
	Разом: 2		176,3					
	Ботанічні							
1.	«Гутянський дуб-велетень»	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, Володимирівське лісництво кв. 161 (вид .22) (колишнє-Гутянське лісництво кв.77 (вид.22))	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	«Полянський дуб-велетень»	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Богодухівська міська територіальна громада, Володимирське лісництво кв.172 (вид.13) (колишнє-Гутянське лісництво кв.88 (вид.13))	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
3.	«Дуб-велетень №1»	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
4.	«Дуб-велетень №2»	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.51 (вид.2)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
5.	«Дуб-велетень №3»	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Валківська міська територіальна громада. Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
6.	«Дуб-велетень №4»	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	«Дуб-велетень №5»	ботанічна	0,1	Богодухівський район, Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.81 (вид.1)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
8.	«Неруб»	ботанічна	6,2	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, Великобурлуцьке лісництво кв.44 (вид.4, 5)	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
9.	«Новоєгорівська»	ботанічна	2,5	с.Новоєгорівка, Куп'янський район (колишній Дворічанський район), Дворічанська селищна територіальна громада	Дворічанська районна державна адміністрація (реорганізовано, приєдано до Куп'янської РДА)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
10.	«Пересічанський дуб»	ботанічна	0,1	Харківський район (колишній Дергачівський район) Дергачівська міська територіальна громада, Дергачівське лісництво кв.59 (вид.9)	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» Українського ордена «Знак пошани» науково-дослідного- інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	«Південне»	ботанічна	14,7	Харківський район (колишній Дергачівський район), Малоданилівська селищна територіальна громада, ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» кв.137 (вид.2), кв.138 (вид.1)	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» Українського ордена «Знак пошани» науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	2015	так
12.	«П'ять братів»	ботанічна	0,15	Богодухівський район, Золочівська селищна територіальна громада, Золочівське лісництво кв.62 (вид.7)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
13.	«Скорики»	ботанічна	5,0	с.Одноробівка, Богодухівський район (колишній Золочівський район), Золочівська селищна територіальна громада	Олександрівська сільська рада	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
14.	«Петрівський дуб-велетень»	ботанічна	0,1	Ізюмський район, Ізюмська міська територіальна громада, Петрівське лісництво кв.153 (вид.20)	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
15.	«Пісківська»	ботанічна	0,1	Ізюмський район, Оскільська сільська територіальна громада, Пісківське лісництво кв. 356 (вид.16)	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
16.	«Ізюмська дача»	ботанічна	30,0	Ізюмський район, Ізюмська міська територіальна громада, Ізюмське лісництво кв. 270 (вид.11), кв.301 (вид.1)	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.	«Красношахтарська»	ботанічна	71,9	Ізюмський район, Оскільська сільська територіальна громада, Придонецьке лісництво кв.426 (вид.9-13), кв.427 (вид.24-28), кв.466 (вид.1)	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
18.	«Гуртовівка»	ботанічна	2,0	поблизу с.Гуртовівка, Богодухівський район, Коломацька селищна територіальна громада	Коломацька селищна рада Богодухівського району Харківської області	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	2015	так
19.	«Мурафська дача»	ботанічна	5,2	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Володимирівське лісництво кв.121 (вид.2)	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
20.	«Козіївська №1»	ботанічна	4,2	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Краснокутське лісництво кв.164 (вид.5, 8) (колишнє-Пархомівське лісництво кв.56 (вид.5,8))	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
21.	«Козіївська №2»	ботанічна	3,9	Краснокутський район, Краснокутська селищна територіальна громада, Краснокутське лісництво кв.165 (вид. 8, 16) (було-Пархомівське лісництво кв.57 (вид.8,16))	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.	«Дуб Петра 1»	ботанічна	0,1	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Краснокутське лісництво кв.27 (вид.9)	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
23.	«Лісосмуга №65»	ботанічна	0,4	с. Рогань, Харківський район, Роганська селищна територіальна громада,	Харківський національний аграрний університет ім.В.В.Докучаєва (зв'язку з реорганізацією приєднано до Державного біотехнологічного університету)	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
24.	«Просіки»	ботанічна	4,2	Харківський район, Височанська селищна територіальна громада, Бабаївське лісництво кв.14 (вид.5, 12)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
25.	«Великий ліс»	ботанічна	0,1	Харківський район, Люботинська міська територіальна громада, Люботинське лісництво кв.14 (вид.21)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
26.	«Два дуби-велетні»	ботанічна	0,2	м. Люботин, Харківський район, Люботинська міська територіальна громада, Люботинське лісництво кв.21 (вид.23)	Філія «Жовтнєве лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
27.	«Шишківська»	ботанічна	15,0	с. Шишківка, Куп'янський район (колишній Шевченківський район), Шевченківська селищна територіальна громада	Нижньобурлуцька сільська рада	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	2015	так
28.	«Сокольники-Помірки»	ботанічна	163,1	м. Харків Лісопаркове лісництво кв.52-54, 60, 61, 65, 68 (вид. 1-3, частина вид.4, вид.5-9, вид.13, вид. 15-24)	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради - 161,92 га, Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова - 1,1806 га	Рішення облвиконкому від 17.07.1972 №377	2015	так
29.	«Помірки»	ботанічна	120,4	м. Харків, Харківська міська територіальна громада, Помірки Лісопаркове лісництво кв.8, 9, 16, 23, 29	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради	Рішення облвиконкому від 17.07.1972 №377	2015	так
30.	«Дерева гінкго»	ботанічна	0,1	вул. Сокольники,12, м. Харків, Харківська міська територіальна громада	Фельдман О.О.	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
31.	«Пушкінська»	ботанічна	0,2	вул.Пушкінська,39, м. Харків, Харківська міська територіальна громада	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
32.	«Будинок вчених»	ботанічна	0,1	вул. Жон Мироносиць,10, м. Харків, Харківська міська територіальна громада	Центр культури, науки та мистецтва «Харківський Будинок вчених»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
33.	«Черноглазівські дуби»	ботанічна	0,15	вул. Маршала Бажанова,11, м. Харків, Харківська міська територіальна громада	Товариство з обмеженою відповідальністю «Енергопромзв'язок»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
34.	«Дуб Бабушкін»	ботанічна	0,1	вул.Бабушкіна, 16, м. Харків, Харківська міська територіальна громада	Станція переливання крові Південної залізниці	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
35.	«Інститутська»	ботанічна	0,35	вул.Григорія Сковороди (колишня – Пушкінська), 86, м.Харків, Харківська міська територіальна громада	Українського ордена «Знак пошани» науково- дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
36.	«Сад ім. Т.Г.Шавченка»	ботанічна	0,75	вул. Сумська,29, м. Харків, Харківська міська територіальна громада	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
37.	«Черноглазівська»	ботанічна	0,2	вул.Маршала Бажанова,5, м. Харків, Харківська міська територіальна громада	Комунальне житлово- експлуатаційне підприємство №4 Київського району	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	37.
38.	«Залютинська»	ботанічна	3	м. Харків, Харківська міська територіальна громада	У зв'язку із скасуванням охоронного зобов'язання, Харківською облдержадміністрацією листом від 21.12.2015 № 01-74/93-18 запропоновано Харківський міській раді забезпечити режим охорони та збереження пам'ятки природи.	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	2015	38.
	Разом: 38	х	455,2	х	х	х	х	х
	Гідрологічні							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	«Мохувате болото»	гідрологічна	1,7	Харківський район (колишній Дергачівський район), Солоницівська селищна територіальна громада, Дергачівське лісництво кв.176 (вид.4)	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція» Українського ордена «Знак пошани» науково-дослідного-інституту лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	«Мурафа»	гідрологічна	0,6	с.Мурафа, Богодухівський район, Краснокутська селищна територіальна громада	Краснокутська селищна рада Богодухівського району Харківської області	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
3.	«Любівська»	гідрологічна	5,8	Богодухівський район (колишній Краснокутський район), Краснокутська селищна територіальна громада, Краснокутське лісництво кв.113 (вид.1)	ДП «Гутянське лісове господарство» (реорганізовано в Філію «Гутянське лісове господарство» ДП «Ліси України»)	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003	2015	так
4.	«Джерело ім. Г.С. Сковороди»	гідрологічна	6,3	Харківський район, Височанська селищна територіальна громада, Бабаївське лісництво кв.18 (вид.5-9, 18)	Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
	Разом: 4	х	14,4	х	х	х	х	х
	Заповідні урочища							
	Лісові							

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	«Бір»	лісове	734,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Балаклійська міська територіальна громада, Завгороднівське лісництво кв.635-648	ДП «Ізюмське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
2.	«Тюндик»	лісове	988,0	Ізюмський район (колишній Балаклійський район), Донецька селищна територіальна громада, Андріївське лісництво кв.45-49, 50-56, 57-63	ДП «Балаклійське лісове господарство» (у зв'язку з реформуванням галузі входить до складу ДП «Ізюмське лісове господарство»)	Рішення Харківської обласної ради від 08.02.2007 № 172-V	2015	так
3.	«Холодноярське»	лісове	10	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Вовчанська міська територіальна громада, Старицьке лісництво, кв.12 (вид.9)	ДП «Вовчанське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
4.	«Довжик»	лісове	27,5	Богодухівський район, Валківська міська територіальна громада, Мерчицьке лісництво кв.140 (вид.17-23)	Філія «Жовтневе лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
5.	«Дегтярне»	лісове	179,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, Великобурлуцьке лісництво кв.79, 80, 89	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	«Божкове»	лісове	79,0	Куп'янський район (колишній Великобурлуцький район), Великобурлуцька селищна територіальна громада, Великобурлуцьке лісництво кв.132	ДП «Куп'янське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
7.	«Пивне»	лісове	142	Чугуївський район (колишній Вовчанський район), Старосалтівська селищна територіальна громада, Старосалтівське лісництво кв. 4, 5	ДП «Вовчанське лісове господарство»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
8.	«Дубові гряди»	лісове	129,7	с. Дубові гряди, Берестинський район (колишній Сахновщинський район), Сахновщинська селищна територіальна громада	Сахновщинська селищна рада	Рішення облради від 24.09.2002	2015	так
9.	«Миколаївські насадження»	лісове	248,0	Чугуївський район, Чкалівська селищна територіальна громада, Печенізьке лісництво №4 кв.120-124	Філія «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» ДП «Ліси України»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	2015	так
	Разом: 9	х	2537,2	х	х	х	х	х
	Дендрологічні парки							
1.	«Дружба»	дендрологічний	51,5	м. Лозова, Лозівська міська територіальна громада	Управління житлово-комунального господарства та будівництва міської ради м.Лозова	Рішення Харківської обласної ради від 27.06.2000	2015	так
	Разом: 1		51,5					

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Парки пам'ятки садово-паркового мистецтва							
1.	«Литвинівка»	садово-паркового мистецтва	10,8	між с. Литвинівка та с. Черемушне, Богодухівський район (колишній Валківський район), Валківська міська територіальна громада	ДГ «Мерефа» УкрНДІ овочівництва і бахчівництва	Рішення облвиконкому від 20.02.1984 №93	2015	так
	Разом: 1		10,8					
	Ботанічні сади							
1	«Кулиничі»	ботанічний	13,25	сел. Кулиничі, Харківський район, Харківська міська територіальна громада	Фермерське господарство «Кегичівське»	Рішення Харківської обласної ради від 26.12.2007 №568-V	2015	так
	Разом: 1	х	13,25	х	х	х	х	х
Всього ПЗФ місцевого значення: 234			61461,40	х	х	х	х	х
Всього територій та об'єктів ПЗФ: 247			74888,2	х	х	х	х	х

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Таблиця 52

Кількість, од.	Усього, тис.га	% від загальної площі території
--	--	--

Примітка: * – на території Харківської області відсутні водно-болотні угіддя міжнародного значення.

11. Формування екологічної мережі

Природні ландшафти спостерігаються майже на 30,4% території Харківщини. У найменш зміненому вигляді вони збереглися на землях, зайнятих лісами, чагарниками, болотами, на відкритих землях, площа яких становить лише 14,6% території області. Таким чином, стан, близький до притаманного природного, мають тільки ці території, і вони можуть бути віднесені до регіональної системи екомережі.

Формування екомережі на Харківщині проводилось згідно з Програмою формування національної екологічної мережі в області на 2002-2015 роки, яка затверджена рішенням Харківської обласної ради від 21.05.2002 (зі змінами). В рамках зазначеної Програми науково-дослідною установою «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (далі – НДУ «УкрНДІЕП») розроблено проєкт схеми регіональної екомережі Харківської області.

До складу регіональної екомережі Харківської області, за інформацією НДУ «УкрНДІЕП», належать територіальні структури загальнодержавного та місцевого значення, які є складовими місцевих схем формування екомережі.

Територіальні структури загальнодержавного значення:

- Екорегіон – Придонецький, розташований у долині р. Сіверський Донець.

- Екокоридори:

- широтний: Галицько-Слобожанський (лісостеповий) проходить долинами рр. Мерла, Мерчик, Черемушна, Мжа, Сіверський Донець, Великий Бурлук, Нижня Дворічна та Оскіл;

- меридіональний: Сіверсько-Донецький – включає заплавні луки, чагарники, сіножаті, схиліві землі з незначним рослинним покривом, ліси, водні об'єкти.

Територіальні структури місцевого значення:

- Екокоридори:

Природного походження:

Орільський – долина р. Оріль;

Оскільський – долина р. Оскіл;

Берестовий – долина р. Берестова;

Самарський – долина р. Самара;

Берецький – долина р. Берека;

Балаклійсько-Синихінський – долини рр. Волоська Балаклійка та Синиха;

Удянський – долина р. Уди.

Штучного походження: лісосмуги вздовж залізниць.

Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі адміністративно-територіальних одиниць регіону

Таблиця 53

№ з/п	Адміністративно-територіальні одиниці регіону	Загальна площа, тис. га	Загальна площа екомережі, тис. га	Складові елементи екомережі, тис. га										
				території та об'єкти природно-заповідного фонду	землі водного фонду	водно-болотні угіддя	водоохоронні зони	землі лісового фонду	полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду	землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами	землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних	пасовища, сіножаті	радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом	інші природні території, об'єкти, землі
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Богодухівський район	450,979	15,4666	6,533	8,9336			--	--	--	--	--	--	--
2	Ізюмський район	577,973	59,5311	18,467	40,8881			--	--	--	--	--	--	--
3	Берестинський район	373,15	17,7926	2,233	15,5596			--	--	--	--	--	--	--
4	Куп'янський район	459,087	29,3807	6,397	22,9837			--	--	--	--	--	--	--
5	Лозівський район	397,807	16,9771	2,779	14,1461			--	--	--	--	--	--	--
6	Харківський район	348,622	7,5329	1,3255	4,7554			--	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	Чугуївський район	486,935	72,9974	35,474	37,5234			--	--	--	--	--	--	--
8	м. Ізюм	4,074	--	0,176	--			--	--	--	--	--	--	--
9	м. Куп'янськ	3,343	--	--	--			--	--	--	--	--	--	--
10	м. Лозова	1,806	--	0,052	--			--	--	--	--	--	--	--
11	м. Златопіль	3,083	--	--	--			--	--	--	--	--	--	--
12	м. Харків	30,604	0,5	1,452	--			--	--	--	--	--	--	--
13	м. Чугуїв	1,277	--	--	--			--	--	--	--	--	--	--
14	м. Люботин	3,113	--	--	--			--	--	--	--	--	--	--
	Харківська область	3 141,85	220,178	74,888	145,290									

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 53.1

№ з/п	Серійний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення території та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Загальнодержавного значення							
Ключові							
1.	б/н	Національний природний парк «Гомільшанські ліси»	Указ Президента України від 06.09.2004 № 1047/2004	с. Коробів Хутір, с. Задонецьке, с. Гомольша Чугуївського району (колишній Зміївський район); с. Нижній Бишкін, с. Гайдари Лозівського району (колишній Первомайський район) Харківської області	14314,8	--	Державне агентство лісового господарства України, Харківське обласне управління лісового господарства, дирекція НПП «Гомільшанські ліси», землекористувачі та землевласники
2.	б/н	Національний природний парк «Слобожанський»	Указ Президента України від 11.12.2009 № 1047/2009	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Харківської області	5244	--	Дирекція НПП «Слобожанський» (згідно з охоронним зобов'язанням до передачі земель у постійне користування парку ДП «Гутянське лісове господарство»)
3.	б/н	Національний природний парк «Дворічанський»	Указ Президента України від 11.12.2009 № 1044/2009	с. Кам'янка, с. Тополі, Куп'янський (колишній Дворічанський) район Харківської області	3131,2	--	Дирекція НПП «Дворічанський», землекористувачі та землевласники

1	2	3	4	5	6	7	8
4.	б/н	Загально зоологічний заказник «Катеринівський»	Постанова РМ УРСР від 19.04.1977 № 198	с. с. Катеринівка, Андріївка, Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район	527	--	ТОВ «Катеринівка»-318 га ПСП «Малинівка»-209 га
5.	б/н	Загально зоологічний заказник «Бурлуцький»	Постанова РМ УРСР від 19.04.1977 № 198	сел. Великий Бурлук с. с. Горяне, Катеринівка Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район	326	--	Великобурлуцька селищна рада – 66,2 га; ТОВ «Катеринівка» - 107 га; ПСП «Маяк» - 152,8 га
6.	б/н	Ботанічний заказник «Вовчанський»	Указ Президента України від 10.12.1994 № 750/94	с. с. Мала Вовча, П Жовтневе, Волохівка, Землянки, Нестерне, Охрімівка, Чугуївський (колишній Вовчанський) район	185	--	Вовчанська районна державна адміністрація
7.	б/н	Парк Пам'ятка природи Садово-паркового мистецтва «Шарівський парк»	Постанова Ради Міністрів від 29.01.1960 № 105	Обласний туберкульозний санаторій «Шарівка», сел. Шарівка-1, Богодухівський район	39,3	--	Обласний туберкульозний санаторій «Шарівка»
8.	б/н	Парк Пам'ятка природи садово-паркового мистецтва «Старомерчанський парк»	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 № 18	сел. Старий Мерчик, Богодухівський (колишній Валківський) район	69	--	Департамент (раніше Управління) містобудування та архітектури Харківської обласної державної адміністрації
9.	б/н	Парк Пам'ятка природи садово-паркового мистецтва «Краснокутський парк»	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 № 18	сел. Краснокутськ, Богодухівський (колишній Краснокутський) район	13,6	--	Краснокутський науково-дослідний центр садівництва інституту садівництва ААНУ

1	2	3	4	5	6	7	8
10.	б/н	Парк Пам'ятка природи Садово-паркового мистецтва «Наталіївський парк»	Постанова Держкомекології від 30.08.1990 № 18	с. Володимирівка, Богодухівський (колишній Краснокутський) район	48	--	Комунальне некомерційне підприємство «Обласний туберкульозний санаторій «Володимирівський»
11.	б/н	Харківський зоопарк	Постанова РМ УРСР від 22.07.1983 №311	м. Харків вул. Сумська, 35	22	--	КО «Харківський зоологічний парк» Харківської міської ради
12.	б/н	Дендрологічний парк Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва	Постанова РМ УРСР від 22.02.1991 № 33	с. Рогань, Харківський район	22,8	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
13.	б/н	Ботанічний сад Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна	Указ Президента України від 09.12.1998 № 1341/98	м. Харків вул. Клочківська, 52, вул. Отакара Яроша, 24	41,9	--	Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Буферні							
--	--	--	--	--	--	--	--
Сполучні							
--	--	--	--	--	--	--	--
Відновлювальні							
--	--	--	--	--	--	--	--
II. Місцевого значення							
--	--	--	--	--	--	--	--
Ключові							

1	2	3	4	5	6	7	8
1.	б/н	Регіональний ландшафтний парк «Печенізьке поле»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999; Рішення Харківської обласної ради від 19.12.2013 № 919-VI змінені межі РЛП	с. с. Мартова, Артемівка, Борщова Чугуївського (колишній Печенізький) району; Печенізьке лісництво ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» кв. 146, 149, 150 (вид.41,42)	5166,13	--	Еко-Агрофірма «Фауна»
2.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Великобурлуцький степ»	Рішення Харківської обласної ради від 27.06.2000	сел. Великий Бурлук, с. Катеринівка, Червона хвиля, Шипувате, Андріївка, Горяне, Плоске Куп'янського (колишній Великобурлуцький) району; Великобурлуцьке лісництво кв.кв 79-82, 89 (вид. 1-12), 130-132, 138, 159	2042,6	--	Шипуватська сільська рада-77га; Великобурлуцька селищна рада 81,1га; ПСП «Маяк»-137,9 га; ТОВ «Катеринівка» - 590,5 га; ПСП «Нива» -160 га; ДП ДГ «Червона хвиля» - 192,9 га; ПСП «Малинівка» - 403,8 га; ДП «Куп'янське лісове господарство»-399,4 га
3.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Ізюмська лука»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003; Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2005 змінені межі РЛП	Ізюмський (колишній Балаклійський) район: Петрівське лісництво кв.кв.140-143, 148-152, 164, 165, 169, 186, 188, 213-215, 242, 273, 274; Завгороднівське лісництво кв.кв. 323, 324, 365, 366, 406, 407, 449, 604-623;	5002	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
				Ізюмський район: Завгороднівське лісництво кв.624-632; Піщанське лісництво кв.582-587; Придонецьке лісництво кв.554-561, 574-576, 581; Петрівське лісництво кв.144-147, 153-157, 170, 171; Ізюмське ліс-цтво кв.158-163			
4.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Парк дикої природи «Ольхова балка»	Рішення Харківської обласної ради від 29.01.2009 № 1098-V	Харківський (колишній Дергачівський) район	465,5	--	Квартирно- експлуатаційний відділ м. Харкова Збройних сил України

1	2	3	4	5	6	7	8
5.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Сокольники-Помірки»	Рішення Харківської обласної ради від 30.08.2012 № 518-VI	м. Харків, СКП «Харківзеленбуд» Лісопаркове господарство (776,4 га) кв.1, 2, 4, 5, 8- 10, 11 (вид.1, 2 частина, 4-6 частина, 7, 9), 16, 17, 18 (вид.1, 5-13), 23, 24, 25 (вид.1-3, 10-13, 15), 29, 30, 31 (вид.1-4, 9-12), 35- 37, 42-45, 48-51; Данилівський дослідний держлісгосп УкрНДІЛГА ім. Г.М. Висоцького Дергачівське лісництво (328,2 га) кв. 364 (вид.1, 3-5), 365-366, 367 (вид.2, 3), 368-375	1104.6	--	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» Харківської міської ради, ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»
6.	б/н	Регіональний ландшафтний парк «Червонооскільський»	Рішення обласної ради від 23.12.2010 № 56-VI	Ізюмський (колишній Борівський) район, Червонооскільське водосховище - 4000,0га, ДП «Куп'янське лісове господарство» Борівське лісництво (2623га)	6623	--	Ізюмська (раніше Борівська) районна державна адміністрація, ДП «Куп'янське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
7.	б/н	Регіонально ландшафтний парк «Фельдман-Екопарк»	Рішення Харківської обласної ради від 20.06.2013 № 762-VI та від 29.08.2013 № 826-VI	Харківський (колишній Дергачівський) район, поблизу с. Лісне, Південне лісництво кв.95 (крім вид.6), та частково кв.85 (вид.8, 11-20, 23), 86 (вид.4), 103 (вид.2,-4), 104 (крім вид.2,5), 105 (крім вид. 7), 106 (вид.11, 12, 16), 116 (вид. 2,3), 117 (вид.1,7,9), з вилученням Південне лісництво кв.152, 104 (вид.2), кв.95 (вид.6), кв 105 (вид.2)	140,5	--	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція», табір відпочинку «Юність», ТОВ «Оздоровчий комплекс «Сонячна галявина», ТОВ «Лісова Галявина»
8.	б/н	Ландшафтний заказник «Синичинський»	Рішення Харківської обласної XIII сесії VII скликання від 07.12.2017 № 606-VII	Ізюмський район Студеноцьке лісництво кв.130 (вид. 22, 25, 26, 27, 30), кв. 131 (вид. 24, 25, 27, 28, 29), кв. 132 (вид. 21, 22), кв. 135, 136, 137 (вид. 4, 7, 8), кв. 142, 143, 144, 185	285,6	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
9.	б/н	Ландшафтний заказник «Савинська лісова дача»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Савинське лісництво, кв.кв. 31-40, 42-63	1711	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
10.	б/н	Ландшафтний заказник «Крейдянська лісова дача»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Балаклійське лісництво кв. 18-21, 24-30, 30, 32- 38, 52-67 частина кв. 51	1477,7	--	ДП «Балаклійське лісове господарство, Балаклійська міська рада
11.	б/н	Ландшафтний заказник «Новодмитрівський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Нова Дмитрівка	209,2	--	Іллічівська сільська рада
12.	б/н	Ландшафтний заказник «Новодонівський»	Рішення Харківської обласної ради від 10.12.2002, Рішеннями Харківської обласної ради від 23.12.2003, 08.02.2007 №172-V, 28.02.2008 №611-V змінено межі заказника	Чугуївський (колишній Вовчанський) район, ДП «Вовчанське лісове господарство» Старосалтівське лісництво кв. 115 (вид. 8-12, 14-16, 20-2), кв.116 (вид.12-14, 16, 17, 22, 23, 28, 29), кв. 117 (вид.3,4,7-9), 119, 121, 123 (вид. 4-5, 9-11), 124 (вид.1,8,10,11,15)	203,1	--	ТОВ «Фортуна-Сервіс»
13.	б/н	Ландшафтний заказник «Соколята»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Хотімлянське лісництво, кв. кв. 1-15; Старосалтівське лісництво, кв.кв. 73,74,79	501	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»
14.	б/н	Ландшафтний заказник «Сіверськодонецький»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Чайківське лісництво, кв. кв. 1-39, 43-46	2531	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
15.	б/н	Ландшафтний заказник «Гомільшанська лісова дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район Гомільшанське лісництво кв. 1-125; Задонецьке лісництво, кв. 173 – 207, 215; Таранівське лісництво кв.105-115	9092	--	ДП «Зміївське лісове господарство»
16.	б/н	Ландшафтний заказник «Павлівський»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Берестинський (колишній Кегичівський) район с. Павлівка	108,5	--	Павлівська сільська рада
17.	б/н	Ландшафтний заказник «Піщаний»	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	Чугуївський район біля с. Піщане	124,77	--	Великобачанська сільська рада
18.	б/н	Ландшафтний заказник «Печенізька лісова дача»	Рішення облвиконкому від 03. 12.1984 № 562, межі змінено рішенням обласної ради від 23.12.2003	Чугуївський (колишній Печенізький) район Печенізьке лісництво, 1- 25, 26 (вид.9- 20), 27 (вид. 6- 8), 28-88, 125	5298,8	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
19.	б/н	Ландшафтний заказник «Малинівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562, межі змінені рішенням облвиконкому від 02.12.1991 № 332	Чугуївський район, Малинівська, Новопокровська та Слобожанська селищні територіальні громади, Малинівське лісництво в кварталах 14, 15, 16 (вид. 1-4), 17 (вид 1-11, 17, 19, 24), 18 (вид. 1-9, 17-20), 19 (вид. 2-5, 9-11, 13-16, 18-29), 20-25, 26 (вид. 1, 4, 6-9), 27 (вид. 9-16), 28- 30, 31-46, 48-55, 59-88, 92-96, 98, 101, 102, 105, 106	2268,2	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»
20.	б/н	Ландшафтний заказник «Кочетоцька лісова дача»	Рішення облвиконкома від 02.12.1991 № 332 Рішенням Харківської обласної ради від 23.12.2005 змінені межі заказника	Чугуївський район Кочетоцьке лісництво: кв. кв. 109,(діл.2), 120 (діл. 1-3, 5), 121 (діл. 1-4), 130 (діл.2),142- 152, 164- 175, 187-199, 209-220, 229-238, 246 (діл. 1-5), 247-253, 262, 263, 270, 271, 290-292	2163,3	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»
21.	б/н	Ландшафтний заказник «Печенізький»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	Чугуївський (колишній Печенізький) район с. Мартова	365,7	--	ЗАТ Еко-Агрофірма «Фауна»
22.	б/н	Лісовий заказник «Великий Ліс»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Старицьке лісництво, кв.16	58	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
23.	б/н	Лісовий заказник «Старосалтівський»	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	Чугуївський (колишній Вовчанський) район, с.Старий Салтів, Старосалтівське лісництво: кв.43-52; кв. 35,вид.17-20; кв.42, вид. 3-6,10,12-16	347,4	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»
24.	б/н	Лісовий заказник «Лозовеньківський»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	Харківський (колишній Дергачівський) район, с. Мала Данилівка	50,5	--	Харківська державна зооветеринарна академія
25.	б/н	Лісовий заказник «Скрипаївський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район Скрипаївське лісництво, кв.кв. 90 (вид.1) 106 (вид.2), біля с. Лісне	27,3	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структуриний підрозділ - ДП «Скрипаївське навчально-дослідне лісове господарство»
26.	б/н	Лісовий заказник «Мохначанський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район біля с. Мохнач Мохначанське лісництво кв.48 (вид. 3-6), 49 (вид.1-8)	104,9	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структуриний підрозділ - ДП «Скрипаївське навчально-дослідне лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
27.	б/н	Лісовий заказник «Середньодонецький»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	Чугуївський (колишній Зміївський) район, с. Лісне, Мохначанське лісництво кв.11, 20-22, 30, 40, 41, 50, 51, 58, 59; Скрипаївське лісництво кв. 1-7, 10-19, 22-33	1389	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, структурний підрозділ - ДП «Скрипаївське навчально-дослідне лісове господарство»
28.	б/н	Лісовий заказник «Володимирівська дача»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Володимирівське лісництво кв. 15, 16, 26- 29, 38-43, 52-55, 57, 58	699	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
29.	б/н	Лісовий заказник «Кулаківський»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 21.01.1997 № 44	Чугуївський (колишній Печенізький) район Печенізьке лісництво № 3, кв.139-142, 162, 163	455	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»
30.	б/н	Лісовий заказник «Григоровський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	м. Харків, Новобаварський район, Лісопаркове господарство кв. 74-76	76	--	Спеціалізоване комунальне підприємство «Харківзеленбуд» ХМР
31.	б/н	Ботанічний заказник «Сербівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Андріївське лісництво кв.24 (вид.21), 25 (вид.14)	2	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»
32.	б/н	Ботанічний заказник «Борисоглібський бір»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Високобірське лісництво кв.129 (вид.19, 21)	2,9	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
33.	б/н	Ботанічний заказник «Байрак»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Балаклійське лісництво кв.92 (вид. 8)	1	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»
34.	б/н	Ботанічний заказник «Ковиловий»	Рішення облвиконкому від 20.05.1991 № 144	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Петрівське	3	--	Петрівська сільська рада
35.	б/н	Ботанічний заказник «Нурівський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Ізюмський (колишній Балаклійський) район біля с. Нурове	36,6	--	ДП «Дослідне господарство «Аграрне» Інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААНУ (раніше УААН ДГ «Червоний Жовтень»)
36.	б/н	Ботанічний заказник «Данилівський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Ізюмський (колишній Барвінківський) район околиці с. Данилівка	20,5	--	Ізюмська (раніше Барвінківська) районна державна адміністрація
37.	б/н	Ботанічний заказник «Мар'ївський»	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 №1423-V	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Мар'ївка	8,8	--	Ізюмська (раніше Барвінківська) районна державна адміністрація
38.	б/н	Ботанічний заказник «Бурбулатівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Бурбулатове	99,1	--	Бурбулатівська сільська рада
39.	б/н	Ботанічний заказник «Гутянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Богодухівський район Гутянське лісництво кв.136, 140, Володимирівське лісництво кв. 138, 148	134	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
40.	б/н	Ботанічний заказник «Шарівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район Шарівське лісництво кв.17-19	146	--	ДП «Гутянське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
41.	б/н	Ботанічний заказник «Борівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Ізюмський (колишній Борівський) район, Борівське лісництво кв. 85, 137	18	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
42.	б/н	Ботанічний заказник «Артільнецький»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район околиці с. Артільне	167,8	--	Рубленська сільська рада
43.	б/н	Ботанічний заказник «Міловський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район околиці с. Мілове	38,7	--	ПСП «Восход»
44.	б/н	Ботанічний заказник «Зелений гай»	Рішення Харківської обласної ради від 26.03.2009 № 1165-V	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с. Зелений гай	20	--	ДП ДГ «Пантелеймонівське» інституту рослинництва ім.В.Я.Юр'єва НААН (раніше – ДП ДГ «Червона хвиля»)
45.	б/н	Ботанічний заказник «Крейдяний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район біля сел. Дворічна	36,9	--	Дворічанська селищна рада
46.	б/н	Ботанічний заказник «Червоний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Нижнє Червоне	49,8	--	Куп'янська (раніше Дворічанська) районна державна адміністрація
47.	б/н	Ботанічний заказник «Коробочкине»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 526	Куп'янський (колишній Дворічанський) район біля сел. Дворічне	29,1	--	Дворічанська селищна рада
48.	б/н	Ботанічний заказник «Колодязнянський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський (колишній Дворічанський) район біля с. Колодязне	94,5	--	Колодязненська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
49.	б/н	Ботанічний заказник «Коновалове»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район Дворічанське лісництво кв. 5	25	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
50.	б/н	Ботанічний заказник «Озерний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район Кам'янське лісництво кв.16 (вид.5-10, 16, 17, 19, 24, 25), 17 (вид.5-10, 13-18)	44	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
51.	б/н	Ботанічний заказник «Дворубчине»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район Кам'янське лісництво кв.34 (вид.17, 18, 29, 30 - 35)	68	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
52.	б/н	Ботанічний заказник «Конопляне»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Кам'янка, с. Тополі	315,9	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
53.	б/н	Ботанічний заказник «Личане»	Розпорядження Харківської обласної державної адміністрації від 29.05.1996 № 581	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Личане	36	--	Дергачівська районна державна адміністрація (приєднано до Харківської РДА)
54.	б/н	Ботанічний заказник «Слатівський»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Слатино	18,9	--	ТОВ «Слобожанщина»
55.	б/н	Ботанічний заказник «Кудіївський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Кудіївка	16,4	--	Токарська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
56.	б/н	Ботанічний заказник «Цикалове»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район с. Скрипаї	10	--	ПСП «Скрипаї»
57.	б/н	Ботанічний заказник «Озеро Борове»	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 № 1422-V	Чугуївський (колишній Зміївський) район Задонецьке лісництво кв.168 (вид.7-17, 30)	35, 39	--	ДП «Зміївське лісове господарство»
58.	б/н	Ботанічний заказник «Бугаївський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район с. Бугаївка	47	--	Бугаївська сільська рада
59.	б/н	Ботанічний заказник «Караван»	Рішення облвиконкому від 28.01.1991 № 18	Ізюмський район Придонецьке лісництво кв.594-599	308	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
60.	б/н	Ботанічний заказник «Мурафський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Володимирівське лісництво кв. 1,3,9,19,20	223	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
61.	б/н	Ботанічний заказник «Гришкове»	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Богодухівський (колишній Коломацький) район с. Різуненкове	30	--	Різуненківська сільська рада
62.	б/н	Ботанічний заказник «Ковиловий»	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	Берестинський (колишній Кегичівський) район с.с. Власівське, Петрівське	136,4	--	Власівська сільська рада
63.	б/н	Ботанічний заказник «Олександрівський»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Берестинський (колишній Кегичівський район с.с. Олександрівка, Андріївка	170	--	Кегичівська селищна рада

1	2	3	4	5	6	7	8
64.	б/н	Ботанічний заказник «Капранський»	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 № 1274-V	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Капранське	74,9	--	Краснокутська районна державна адміністрація (приєднано до Богодухівської РДА)
65.	б/н	Ботанічний заказник «Куп'янський»	Рішення облвиконком від 03.12.1984 № 562	Куп'янський район с. Затиштя	57	--	ТОВ «Сільськогосподарське об'єднання «Ягідне»
66.	б/н	Ботанічний заказник «Миколаївський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський район с. Миколаївка Перша	17,6	--	ЗАТ Агрофірма «8 березня»
67.	б/н	Ботанічний заказник «Цибівський»	Рішення Харківської обласної ради від 24.09.2002	Куп'янський район с. Цибівка	68	--	ЗАТ Агрофірма «8 березня»
68.	б/н	Ботанічний заказник «Мальцівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	Лозівський район с. Мальцівка	8,3	--	Мальцівська сільська рада
69.	б/н	Ботанічний заказник «Балка Михайлівська»	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Лозівський район с. Михайлівка	42	--	Катеринівська сільська рада
70.	б/н	Ботанічний заказник «Гора Городовище»	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Лозівський район с. Смирнівка	7	--	Смирнівська сільська рада
71.	б/н	Ботанічний заказник «Верхньобишкінський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Верхній Бишкін	138,8	--	Олексіївська сільська рада
72.	б/н	Ботанічний заказник «Берецький»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Берека	74,7	--	Олексіївська сільська рада
73.	б/н	Ботанічний заказник «Кицівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Чугуївський (колишній Печенізький) район с. Кицівка	65	--	Печенізька селищна рада

1	2	3	4	5	6	7	8
74.	б/н	Ботанічний заказник «Родничок»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Берестинський район с. Чернолозка	15,3	--	Сахновщинське каналізаційне дочірнє водопровідно- каналізаційне підприємство-11,3 га; Сахновщинська селищна рада-4,0 га.
75.	б/н	Ботанічний заказник «Савичів яр»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Харківський район сел. Буди	31,5	--	Будянська селищна рада Харківського району
76.	б/н	Ботанічний заказник «Дроб'янське»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район Люботинське лісництво кв.6 (вид.2,3)	12,6	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
77.	б/н	Ботанічний заказник «Рязанова балка»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район с. Рогань	10	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
78.	б/н	Ботанічний заказник «Альошкіна балка»	Рішення облвиконкому від 20.05.1991 № 144	Харківський район с. Бобрівка	6	--	ДГ «Кутузівка» УкрНДІ тваринництва ААНУ
79.	б/н	Ботанічний заказник «Ковиловий степ»	Рішення Харківської обласної ради від 20.05.1993	Харківський район с. Зелений колодязь; Чугуївський район с. Тернова	78	--	СТОВ «Колос» - 56,4 га; Харківський національний аграрний університет ім.В.В.Докучаєва - 21.6 га
80.	б/н	Ботанічний заказник «Новомиколаївський	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Куп'янський (колишній Шевченківський) район, м. Куп'янськ с. Новомиколаївка	47,7	--	ФГ «Клепки»-24,7 га; Новомиколаївська сільська рада - 23 га.
81.	б/н	Ботанічний заказник «Аркадівський»	Рішення Харківської обласної ради від 08.02.2007 № 172-V	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Аркадівка	22,9	--	ТОВ «Харківагро-2000»

1	2	3	4	5	6	7	8
82.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Лиман»	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Морозівка	131,2	--	Балаклійська міська рада
83.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Джерельне»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1980	Богодухівський район с. Ульянівка	21	--	ВАТ «Ульянівське»
84.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Орчицький»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Берестинський (колишній Зачепилівський) район с. Заріччя, Зачепилівське лісництво кв.47-63	1006	--	Берестинський лісгосп-413 га; Малоорчицька сільська рада -593 га.
85.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Оберіг»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с.Чернещина	84,2	--	Краснокутська дослідна станція садівництва - 18,4га; СВК «Краснокутський» -16,3 га; Фермерські господарства: «Овен»- 3 га; «Ромашка» -5 га; «Росинка» - 6 га; «Дунай» - 14,1 га; «Марія» - 8,8га; «Мрія» -12,6 га
86.	б/н	Загальнозоологічний заказник «Лозівський»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Лозівський район с. Кінне	50	--	Лозівський кінний завод № 124
87.	б/н	Ентомологічний заказник «Бойнєве»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Залиман	17,3	--	Залиманська сільська рада
88.	б/н	Ентомологічний заказник «Рибчине»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Чепиль	9,4	--	Чепільська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
89.	б/н	Ентомологічний заказник «Красногірський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Мар'ївка	2,5	--	Барвінківська районна державна адміністрація (приєднано до Ізюмської РДА)
90.	б/н	Ентомологічний заказник «Чабанне»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Ново-Дмитрівка	5	--	Барвінківська районна державна адміністрація (приєднано до Ізюмської РДА)
91.	б/н	Ентомологічний заказник «Варварівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Варварівка	3	--	Верхньосамарська сільська рада
92.	б/н	Ентомологічний заказник «Добровільський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Новоукраїнка	5	--	Новоукраїнська сільська рада
93.	б/н	Ентомологічний заказник «Острівчанський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Близнюківський) район сел. Близнюки	5	--	Острівчанська сільська рада
94.	б/н	Ентомологічний заказник «Тернівський»	Рішення Харківської обласної ради від 16.06.2011 № 184-V	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Криштопівка	62,8	--	Приватне сільсько-господарське підприємство «ТЕРНІВКА»
95.	б/н	Ентомологічний заказник «Шейчина балка»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район с. Сінне	4	--	Сіннянська сільська рада
96.	б/н	Ентомологічний заказник «Степовий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район с. Степне	5	--	Степнянська сільська рада
97.	б/н	Ентомологічний заказник «Нижне-Журавський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Борівський) район с. Нижня Журавка	3	--	Підлиманська сільська рада
98.	б/н	Ентомологічний заказник «Ново-Платонівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Борівський) район с. Нова Платонівка	4	--	Борівська селищна рада

1	2	3	4	5	6	7	8
99.	б/н	Ентомологічний заказник «Ханделівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Миколаївка	5	--	Сніжківська сільська рада
100.	б/н	Ентомологічний заказник «Савранський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Благодатне	5	--	СВК «Дружба»
101.	б/н	Ентомологічний заказник «Каніцевський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Сидоренкове	5	--	Сидоренківська сільська рада
102.	б/н	Ентомологічний заказник «Вовчий яр»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с. Шипувате	5	--	ТОВ СВФ «Шипувате»
103.	б/н	Ентомологічний заказник «Мерешкувата дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с. Червона хвиля	2	--	ДП ДГ «Пантелеймонівське» інституту рослинництва ім. В.Я. Юр'єва
104.	б/н	Ентомологічний заказник «Василівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Вовчанський) район с. Іванівка	5,5	--	Іванівська сільська рада
105.	б/н	Ентомологічний заказник «Осоківський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Миколаївка	25	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
106.	б/н	Ентомологічний заказник «Піщаний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Піщанка	15	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
107.	б/н	Ентомологічний заказник «Строївський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Строївка	28	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)

1	2	3	4	5	6	7	8
108.	б/н	Ентомологічний заказник «Криничанський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Криничине	18	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
109.	б/н	Ентомологічний заказник «Осинник»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Осинник	20	--	Дворічанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
110.	б/н	Ентомологічний заказник «Кущувате»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Ветеринарне	5,6	--	Козачолопанська селищна рада
111.	б/н	Ентомологічний заказник «Старий сад»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Козача Лопань	5	--	Дергачівська районна державна адміністрація (приєднано до Харківської РДА)
112.	б/н	Ентомологічний заказник «Великоярузький»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Харківський (колишній Дергачівський) район с. Алісівка	56	--	Дергачівська районна державна адміністрація (приєднано до Харківської РДА)
113.	б/н	Ентомологічний заказник «Шевченків яр»	Рішення Харківської обласної ради від 17.12.1993	Берестинський (колишній Зачепилівський) район с. Олянівка	10,1	--	Новомажарська сільська рада
114.	б/н	Ентомологічний заказник «Ульянівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Берестинський (колишній Зачепилівський) район с. Олянівка	8,4	--	Новомажарська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
115.	б/н	Ентомологічний заказник «Черноглазівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Золочівський) район с. Черноглазівка	2,9	--	Жовтнева сільська рада
116.	б/н	Ентомологічний заказник «Удянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Золочівський) район с. Уди	3	--	Удянська сільська рада
117.	б/н	Ентомологічний заказник «Прогін»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район с. Нижній Бишкін	6	--	Нижньобишкінська сільська рада
118.	б/н	Ентомологічний заказник «Роздольний»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район с. Роздольне	5	--	Таранівська сільська рада
119.	б/н	Ентомологічний заказник «Кукилівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Зміївський) район с. Кукилівка	5	--	Селекційний, технологічний і комерційний центр, держплемзавод «Червоний велетень»
120.	б/н	Ентомологічний заказник «Круглий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Ізюмський район с. Копанки	3,7	--	Бугаївська сільська рада Ізюмського району
121.	б/н	Ентомологічний заказник «Запилювач»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район с. Мала Камишуваха	5	--	Малокамишувахська сільська рада
122.	б/н	Ентомологічний заказник «Вшивий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Берестинський (колишній Кегичівський) район сел. Кегичівка	5,8	--	ПП «Агропрогрес»
123.	б/н	Ентомологічний заказник «Бесарабівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Берестинський (колишній Кегичівський) район с. Бесарабівка	5,6	--	Кегичівська селищна рада

1	2	3	4	5	6	7	8
124.	б/н	Ентомологічний заказник «Зорянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Берестинський район с. Зоряне	2	--	Берестинська міська рада
125.	б/н	Ентомологічний заказник «Мокрянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Берестинський район с. Миколо-Комишувата	3	--	Берестинська міська рада
126.	б/н	Ентомологічний заказник «Гірчаківський»	Рішення Харківської обласної ради від 20.05.1993	Берестинський район с. Гірчаківка	5	--	Берестинська міська рада
127.	б/н	Ентомологічний заказник «Краснокутський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район сел. Краснокутськ	4	--	СВК «Маяк»
128.	б/н	Ентомологічний заказник «В'язівський»	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 № 1274-V	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Михайлівка	20,6	--	Краснокутська районна державна адміністрація (приєднано до Богодухівської РДА)
129.	б/н	Ентомологічний заказник «Гаркавецький»	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 № 1274-V	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Гаркавець	8,9	--	Краснокутська районна державна адміністрація (приєднано до Богодухівської РДА)
130.	б/н	Ентомологічний заказник «Стінки»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський район с. Петропавлівка	7	--	Фермерське господарство «Ромашка»
131.	б/н	Ентомологічний заказник «Берестовий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський район с. Надєждівка	3	--	Надеждінська сільська рада Лозівського району
132.	б/н	Ентомологічний заказник «Михайлівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський район с. Катеринівка	3	--	Катеринівська сільська рада Лозівського району
133.	б/н	Ентомологічний заказник «Вінники»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Берестинський район с. Власівка	7,5	--	ЧАСП «Комінтерн»

1	2	3	4	5	6	7	8
134.	б/н	Ентомологічний заказник «Балки»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Харківський (колишній Нововодолазький) район с. Федорівка	5	--	ПОСП «Федорівське»
135.	б/н	Ентомологічний заказник «Пересіл»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Харківський (колишній Нововодолазький) район с. Знам'янка	12,2	--	Знам'янська сільська рада
136.	б/н	Ентомологічний заказник «Мирчакова балка»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Харківський (колишній Нововодолазький) район с. Просяне	6,1	--	Просянська сільська рада
137.	б/н	Ентомологічний заказник «Парижанський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Парижанський	5	--	Біляївська сільська рада
138.	б/н	Ентомологічний заказник «Орільський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Шульське	5	--	Первомайська районна державна адміністрація (приєднано до Лозівської РДА)
139.	б/н	Ентомологічний заказник «Бджолиний № 2»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Берестинський (колишній Сахновщинський) район с. Зелений Клин	3	--	Новоолександрівська сільська рада
140.	б/н	Ентомологічний заказник «Лаптеве»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Харківський район с. Сороківка	5	--	ДГ «Українка» УкрНДІ тваринництва ААНУ
141.	б/н	Ентомологічний заказник «Попова дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 №562	Харківський район с. Зернове	1,5	--	ДГ «Елітне»
142.	б/н	Ентомологічний заказник «Смородський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район с.Смородське	3	--	ДГ «Комунар» УкрНДІ ґрунтознавства та агрохімії ім. Соколовського
143.	б/н	Ентомологічний заказник «Моспанівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський район с. Моспанове	5	--	ЗАСТ «Україна»

1	2	3	4	5	6	7	8
144.	б/н	Ентомологічний заказник «Михайлівський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський район с. Михайлівка	5,6	--	ТОВ «Агросервіс ЛТД»
145.	б/н	Ентомологічний заказник «Студенок»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський район с. Студенок	4,9	--	СВК «Іванівський лан»
146.	б/н	Ентомологічний заказник «Кочетоцький»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	Чугуївський район сел. Кочеток	50	--	ВУВГ «Дінець»
147.	б/н	Ентомологічний заказник «Мерехнянський»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Федоровка	7	--	Сподобівська сільська рада
148.	б/н	Ентомологічний заказник «Веселий»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Петропілля	3,9	--	Петропільська сільська рада
149.	б/н	Ентомологічний заказник «Кравцівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Кравцівка	22	--	Безмятеженська сільська рада -15,6 га; ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство» - 6,4 га.
150.	б/н	Ентомологічний заказник «Малорогозянський»	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 887-VII	Богодухівський (колишній Золочівський) район, околиці с. Мала Рогозянка	14,1004	--	Золочівська селищна рада
151.	б/н	Ентомологічний заказник «Гаврилівський»	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 887-VII	Ізюмський (колишній Борівський) район, с. Гаврилівка	43,5591	--	Ізюмська (раніше Борівська) районна державна адміністрація
152.	б/н	Орнітологічний заказник «Бритаї»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Новомиколаївка	158	--	Новомиколаївська сільська рада

1	2	3	4	5	6	7	8
153.	б/н	Орнітологічний заказник «Куплеватське»	Рішення облвиконкому від 07.02.1992 № 35	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Мечебілове	40	--	Мечебілівська сільська рада
154.	б/н	Орнітологічний заказник «Займанський»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Берестинський (колишній Зачепилівський) район с.Займанка	157,1	--	Зачепилівська сільська рада
155.	б/н	Орнітологічний заказник «Мартинівський»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Берестинський район с. Мартинівка	160	--	Наталинська сільська рада
156.	б/н	Орнітологічний заказник «Чаплі»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Берестинський район с. Прасковія	142,2	--	Мелихівська сільська рада
157.	б/н	Орнітологічний заказник «Іванья»	Рішення Харківської обласної ради від 21.05.1993	Харківський (колишній Нововодолазький) район с. Знам'янка	128,6	--	Знам'янська сільська рада
158.	б/н	Орнітологічний заказник «Пташиний»	Рішення Харківської обласної ради від 27.01.2005	Лозівський район сел. Орілька	2	--	Орільське відділення управління каналу Дніпро-Донбас
159.	б/н	Гідрологічний заказник «Семенівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с.Іванівка; Близнюківський район с. Семенівка	185,6	--	Гаврилівська сільська рада -35,6 га; Семенівська сільська рада -150га
160.	б/н	Гідрологічний заказник «Дмитрівський»	Рішення Харківської обласної ради від 29.11.2009 № 1423	Ізюмський (колишній Барвінківський) район с. Дмитрівка	39,7	--	Барвінківська районна державна адміністрація (приєднано до Ізюмської РДА)

1	2	3	4	5	6	7	8
161.	б/н	Гідрологічний заказник «Наеждинський»	Рішення Харківської обласної ради від 16.06.2012 № 184-VI	Лозівський (колишній Близнюківський) район с. Наеждине	96,1	--	Близнюківська районна державна адміністрація (приєднано до Лозівської РДА)
162.	б/н	Гідрологічний заказник «Підлиманський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	Ізюмський (колишній Борівський) район с. Підлиман	43,1	--	Підлиманська сільська рада
163.	б/н	Гідрологічний заказник «Іллюхівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Іллюхівка	110	--	СТОВ «Агроном»
164.	б/н	Гідрологічний заказник «Мерчицький»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Богодухівський (колишній Валківський) район сел. Старий Мерчик	37	--	Підсобне сільське господарство «Восток» ГПУ «Шебелинкагазвидобуванн я» ДК «Укргазвидобування» НАК «Нафтогаз України»
165.	б/н	Гідрологічний заказник «Коломачки»	Рішення Харківської обласної ради від 25.09.2001	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Високопілля	68,7	--	Високопільська сільська рада – 68,7га
166.	б/н	Гідрологічний заказник «Малобурлуцький»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с.с. Вільхуватка, Малий Бурлук	50	--	ТОВ «Вільхуватка» - 29,2 га; ПСП «Україна» - 20,8 га
167.	б/н	Гідрологічний заказник «Гнилицький»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район с. Гнилиця-1	175,8	--	ПСП «Марс»
168.	б/н	Гідрологічний заказник «Графський»	Рішення Харківської обласної ради від 27.08.2009 № 1354-V	Чугувський (колишній Вовчанський) район між села Огірцеве та Графське	497,3	--	ТОВ ПП «Ізбицьке»

1	2	3	4	5	6	7	8
169.	б/н	Гідрологічний заказник «Орільський»	Рішення Харківської обласної ради від 30.10.2001	Берестинський (колишній Зачепилівський) район с. Залінійне	196	--	Зачепилівська селищна рада
170.	б/н	Гідрологічний заказник «Рогозянський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	Богодухівський (колишній Золочівський) район с. Цапівка	40	--	ВАТ «Промінь»-27,18 га; Іванова Т.О.-12,82 га
171.	б/н	Гідрологічний заказник «Берестовий»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Чугуївський (колишній Зміївський) район, ДП «Зміївське лісове господарство», Таранівське лісництво кв. 97 (вид. 5 ,6); Таранівська сільська рада Чугуївського (колишнього Зміївського) району, Охоченська сільська рада Харківського (колишній Нововодолазький) району	87,5	--	ДП «Зміївське лісове господарство»- 17,5 га; Таранівська сільська рада - 26,6 га; Охоченська сільська рада - 43,4 га
172.	б/н	Гідрологічний заказник «Чернечинський»	Рішення Харківської обласної ради від 25.06.2009 № 1274-V	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Чернечина	6,9	--	Краснокутський науково- дослідний центр садівництва інституту садівництва ААНУ
173.	б/н	Гідрологічний заказник «Коханівський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	Берестинський (колишній Кегичівський) район с. Коханівка	110,6	--	ТОВ «Аграрний дім ім. Горького»

1	2	3	4	5	6	7	8
174.	б/н	Гідрологічний заказник «Єфремівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Лозівський (колишній Первомайський) район с. Єфремівка	28	--	Олексіївська сільська рада
175.	б/н	Гідрологічний заказник «Крюківський»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2005	м. Харків Основ'янський район	39,3	--	Харківська міська рада
176.	б/н	Гідрологічний заказник «Вітрівський»	Рішення Харківської обласної ради від 06.12.2018 № 887-VII	Ізюмський (колишній Балаклійський) район, с.с.Чепіль, Вітрівка, Норцівське лісництво кв. кв. 49,50,51,53,54,74	349	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»
177.		Гідрологічний заказник «Руськолозівський»	Рішення Харківської обласної ради від 10.06.2021 № 158-III	Харківський (колишній Дергачівський) район, с. Руська Лозова		--	Дергачівська міська рада
178.	б/н	Загально зоологічний заказник «Протопопівський»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Ізюмський (колишній Балаклійський) район с. Протопопівка	14,6	--	Протопопівська сільська рада
179.	б/н	Комплексна Пам'ятка природи «Гора Крем'янець»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Піщанське лісництво кв. 13, Артемівське лісництво кв. кв.117, 118	176	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
180.	б/н	Комплексна пам'ятка природи «Юннатівська»	Рішення Харківської обласної ради від 17.11.1998	Ізюмський (колишній Балаклійський) район м. Балаклія	0,3	--	Балаклійська станція юних натуралістів
181.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Гутянський дуб-велетень»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район Володимирівське лісництво кв.77 (вид.22), кв.161(вид.22)	0,1	--	ДП «Гутянське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
182.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Полянський дуб-велетень»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський район Володимирівське лісництво кв.88 (вид.13), кв. 172 (вид.13)	0,1	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
183.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №1»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв. 56 (вид.1)	0,1	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
184.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №2»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.51 (вид.2)	0,1	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
185.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №3»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	0,1	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
186.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №4»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.56 (вид.1)	0,1	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
187.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб-велетень №5»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.81 (вид.1)	0,1	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
188.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Неруб»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район Великобурлуцьке лісництво кв.44 (вид.4,5)	6,2	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
189.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Новоєгорівська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Дворічанський) район с. Новоєгорівка	2,5	--	Дворчанська районна державна адміністрація (приєднано до Куп'янської РДА)
190.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Пересічанський дуб»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський (колишній Дергачівський) район Дергачівське лісництво кв. 59 (вид. 9)	0,1	--	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»
191.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Південне»	Рішення Харківської обласної ради від 20.03.2001	Харківський (колишній Дергачівський) район, ДП «Харківська лісові науково-дослідна станція» кв.137 (вид.2), кв.138 (вид.1)	14,7	--	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»
192.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «П'ять братів»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Золочівський) район Золочівське лісництво, кв.62 (вид.7)	0,15	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
193.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Скорики»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Золочівський) район с. Одноробівка	5	--	Олександрівська сільська рада
194.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Петрівський дуб-велетень»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Петрівське лісництво кв.153 (вид.20)	0,1	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
195.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Пісківська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Петрівське лісництво кв. 356 (вид.16)	0,1	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
196.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Ізюмська дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Ізюмське лісництво кв. 270 (вид.11), кв.301 (вид.1)	30	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
197.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Красношахтарська	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський район Придонецьке лісництво кв.426 (вид.9-13), кв.427 (вид.24-28), кв.466 (вид.1)	71,9	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
198.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Гуртовівка»	Рішення Харківської обласної ради від 21.03.1995	Богодухівський (колишній Коломацький) район с. Гуртовівка	2	--	Різуненківська сільська рада
199.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Мурафська дача»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Володимирівське лісництво кв.121 (вид.2)	5,2	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
200.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Козіївка №1»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Краснокутське лісництво кв.164 (вид.5,8)	4,2	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
201.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Козіївка №2»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Краснокутське лісництво кв. 165 (вид.8, 16)	3,9	--	ДП «Гутянське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
202.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб Петра 1»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Краснокутське лісництво кв. 27 (вид. 9)	0,1	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
203.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Лісосмуга №65»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район с. Рогань	0,4	--	Харківський національний аграрний університет ім. В.В.Докучаєва
204.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Просіки»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район Бабаївське лісництво кв.14 (вид. 5, 12)	4,2	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
205.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Великий ліс»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район Люботинське лісництво кв.14 (вид. 21), м.Люботин	0,1	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
206.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Два дуби-велетні»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район Люботинське лісництво кв.21 (вид.23), м. Люботин	0,2	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
207.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Шишківська»	Рішення Харківської обласної ради від 17.04.2008 № 699-V	Куп'янський (колишній Шевченківський) район с. Шишківка	15	--	Нижньобурлуцька сільська рада
208.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Сокольники-Помірки»	Рішення облвиконкому від 17.07.1972 № 377	м. Харків, Лісопаркове лісництво, кв. 52-54, 60, 61, 65, 68 (вид. 1-3, частина вид. 4, вид. 5-9, вид.13, вид. 15-24)	163,1	--	СКП «Харківзеленбуд» ХМР
209.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Помірки»	Рішення облвиконкому від 17.07.1972 № 377	м. Харків, Помірки, Лісопаркове лісництво кв. кв. 8, 9, 16, 23, 29	120,4	--	СКП «Харківзеленбуд» ХМР

1	2	3	4	5	6	7	8
210.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дерева гінкго»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Сокольники, 12	0,1	--	Фельдман О.О.
211.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Пушкінська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Григорія Сковороди (колишня – Пушкінська), 39	0,2	--	Житлово-виробниче ремонтно-експлуатаційне підприємство №1
212.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Будинок вчених»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Жон Мироносиць, 10	0,1	--	Центр культури, науки та мистецтва «Харківський Будинок вчених»
213.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Черноглазівські дуби»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 11	0,15	--	ДКУ «Протитуберкульозний диспансер №1»
214.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Дуб Бабушкін»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, Новобаварський район, вул. Бабушкіна, 16	0,1	--	Станція переливання крові Південної залізниці
215.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Інститутська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Григорія Сковороди (колишня – Пушкінська), 86	0,35	--	НДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького
216.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Сад ім. Т.Г.Шевченка»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Сумська, 29	0,75	--	СКП «Харківзеленбуд» ХМР
217.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Черноглазівська»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	м. Харків, вул. Маршала Бажанова, 5	0,2	--	Комунальне житлово-експлуатаційне підприємство №4 Київського району

1	2	3	4	5	6	7	8
218.	б/н	Ботанічна Пам'ятка природи «Залютинська»	Рішення Харківської обласної ради від 23.02.1999	м. Харків, Холодногірський район, Залютине	3	--	ХМР (запропоновано забезпечити режим охорони та збереження листом ХОДА від 21.12.2015 № 01-74/93-18)
219.	б/н	Гідрологічна Пам'ятка природи «Моховате болото»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський (колишній Дергачівський) район Дергачівське лісництво кв.176 (вид.4)	1,7	--	ДП «Харківська лісова науково-дослідна станція»
220.	б/н	Гідрологічна Пам'ятка природи «Мурафа»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Краснокутський) район с. Мурафа	0,6	--	Мурафська сільська рада
221.	б/н	Гідрологічна Пам'ятка природи «Любівська»	Рішення Харківської обласної ради від 23.12.2003	Богодухівський (колишній Краснокутський) район Краснокутське лісництво кв.113 (вид.1)	5,8	--	ДП «Гутянське лісове господарство»
222.	б/н	Гідрологічна Пам'ятка природи «Джерело ім. Г. С. Сковороди»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Харківський район Бабаївське лісництво кв.18 (вид.5-9, 18)	6,3	--	ДП «Жовтнєве лісове господарство»
223.	б/н	Лісове заповідне урочище «Бір»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Завгороднівське лісництво кв.635-648	734	--	ДП «Ізюмське лісове господарство»
224.	б/н	Лісове заповідне урочище «Тюндик»	Рішення Харківської обласної ради від 08.02.2007 № 172-V	Ізюмський (колишній Балаклійський) район Андріївське лісництво кв.45-49, 50-63	988	--	ДП «Балаклійське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
225.	б/н	Лісове заповідне урочище «Холодноярське»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Старицьке лісництво, кв.12 (вид.9)	10	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»
226.	б/н	Лісове заповідне урочище «Довжик»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Богодухівський (колишній Валківський) район Мерчицьке лісництво кв.140 (вид.17-23)	27,5	--	ДП «Жовтневе лісове господарство»
227.	б/н	Лісове заповідне урочище «Дегтярне»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район Великобурлуцьке лісництво кв.79, 80, 89	179	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
228.	б/н	Лісове заповідне урочище «Божкове»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Куп'янський (колишній Великобурлуцький) район Великобурлуцьке лісництво кв.132	79	--	ДП «Куп'янське лісове господарство»
229.	б/н	Лісове заповідне урочище «Пивне»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський (колишній Вовчанський) район Старосалтівське лісництво кв. 4, 5	142	--	ДП «Вовчанське лісове господарство»
230.	б/н	Лісове заповідне урочище «Дубові гряди»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Берестинський (колишній Чугуївський (колишній Сахновщинський) район с. Дубові гряди	129,7	--	Дубовогрядська сільська рада
231.	б/н	Лісове заповідне урочище «Миколаївські насадження»	Рішення облвиконкому від 03.12.1984 № 562	Чугуївський район Печенізьке лісництво №4 кв.120-124	248	--	ДП «Чугуєво-Бабчанське лісове господарство»

1	2	3	4	5	6	7	8
232.	б/н	Дендрологічний парк «Дружба»	Рішення Харківської обласної ради від 27.06.2000	м. Лозова	51,5	--	Відділ житлово- комунального господарства та будівництва міської ради м. Лозова
233.	б/н	Парк пам'ятка садово- паркового мистецтва «Литвинівка»	Рішення облвиконкому від 20.02.1984 № 93	Богодухівський (колишній Валківський) район с. Литвинівка, с. Черемушне	10,8	--	ДГ «Мерефа» УкрНДІ овочівництва і бахчівництва
234.	б/н	Ботанічний сад «Кулиничі»	Рішення Харківської обласної ради від 26.12.2007 № 568-V	Харківський район сел. Кулиничі	13,25	--	Фермерське господарство «Кегичівське»

Примітка: * – пропозиції щодо включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екомережі у 2024 році до Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації не надходили. Регіональну схему екологічної мережі Харківської області не затверджено, кошти для доопрацювання проекту схеми регіональної екологічної мережі Харківської області НДУ «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» у 2024 році не виділялися.

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

За попередніми даними Головного управління статистики у Харківській області протягом 2024 року в області утворилося 733,460 тис. тонн відходів, з них відновлено – 242,076 тис. тонн відходів, що складає 33% від загальної кількості утворених.

У зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України, згідно з пунктом 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення мають право не подавати статистичну та фінансову звітність. Частина респондентів скористалась цим правом і не подали протягом 2022-2024 роки статистичну звітність. Інформація в подальшому може бути уточнена з урахуванням надходження нових даних від респондентів.

На території Харківської області розташовано 79 організованих місць видалення твердих побутових відходів. Також, в наявності 7 полігонів промислових відходів: золошлаковідвал Зміївської ТЕС ПАТ «Центренерго», колишній шлаковідвал ВАТ «Куп'янський ливарний завод», полігон промислових відходів Обласного комунального спеціалізованого підприємства з виконання норм екологічної безпеки, полігон промислових відходів і золошлаковідвал ПрАТ «Харківський тракторний завод», полігон промислових відходів ПрАТ «Харківський підшипниковий завод», який у 2021 році передано на баланс Чугуївської міської ради, золошлаковідвал ТОВ «ДВ Нафтогазовидобувна компанія» філія «Теплоелектроцентрально».

Одним з основних напрямків роботи у сфері управління відходами залишається вирішення питання забезпечення повного збирання небезпечних відходів з метою передачі їх для подальшої обробки (переробки) на спеціалізовані підприємства. Відповідно до інформації, розміщеної на офіційному вебсайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України на території Харківської області обліковуються суб'єкти господарювання, що мають право на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами: ТОВ «ХАДО-ТЕХНОЛОГІЯ», ТОВ «ХАРКІВ-ЕКО», ТОВ НВП «НОВІНТЕХ».

На території Харківської області за рахунок коштів Державного та обласного фондів охорони навколишнього природного середовища у 2011-2012 роках проведено роботу з перезатарювання та вивезення на знешкодження непридатних до використання пестицидів та відходів виробництва хімічних засобів захисту рослин. За результатами проведених робіт, вказані небезпечні речовини на території Харківської області не обліковуються.

У зв'язку з військовими діями до цього часу не завершено реалізацію проєкту будівництва комплексу з переробки твердих побутових відходів з системою збору, утилізації полігонного газу та виробництва електричної енергії в м. Дергачі Харківської області, замовником якого є комунальне підприємство

«Муніципальна компанія поводження з відходами» Харківської міської ради. Будівництво зазначеного комплексу завершено на 97%.

Через наслідки для регіону військової агресії російської федерації, кардинальні зміни до чинного законодавства у сфері управління з відходами, критичний брак коштів та необхідність врахування вимог європейських директив та стандартів в області планується впровадити іншу модель поводження з відходами. Зокрема, це поділ області на кластери, з визначенням раціональних та економічно обґрунтованих місць розташування підприємств з обробки і видалення побутових відходів, сміттесортувальних пунктів. Необхідним також є поетапна ліквідація (рекультивация) існуючих невеликих місць видалення ТПВ, які вичерпали свої можливості та не відповідають екологічним вимогам та норм. Для реалізації такого проєкту очевидною є потреба в залученні донорських коштів до реалізації ефективної схеми управління відходами у регіоні, оскільки вжиті заходи «власними фінансовими силами» будуть мати виключно локальний ефект та не змінять загальної ситуації в області.

У 2024 році в області було організовано та проведено всеукраїнську акцію «За чисте довкілля», з дотриманням заходів безпеки в умовах воєнного стану. Всього протягом акції в області ліквідовано 719 несанкціонованих сміттєзвалищ загальним обсягом 13,553 тис.м³. Висаджено 6,120 тис. дерев, 6,237 тис. кущів, 25,010 тис.м² квітників, приведено в належний стан 1330,210 тис.м² газонів. Приведено до належного стану 351 парк та сквер, впорядковано 817 кладовищ, 460 братських могил, меморіальних комплексів та місць почесних поховань.

Департаментом захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації упродовж 2024 року здійснювався постійний моніторинг екологічного стану територіальних громад області, контроль дотримання вимог природоохоронного законодавства. Департаментом здійснювався постійний контроль стосовно місць тимчасового зберігання та визначення об'ємів відходів руйнації в межах територіальних громад області. Забезпечено своєчасне інформування відповідних центральних органів виконавчої влади.

Загальні показники поводження з відходами за звітний період

Динаміка основних показників поводження з відходами I–IV класів небезпеки,
тис.т

Таблиця 54

№ з/п	Показники	2021 рік (попередні дані станом на 08.05.2024*)	2022 рік (попередні дані станом на 08.05.2024*)	2023 рік (попередні дані станом на 12.07.2024*)
1	2	3	4	5
1	Утворено ¹	1249,098	635,822	750,015
2	Одержано від інших підприємств	1757,748	855,969	967,779
3	Спалено	28,351	13,876	7,033
3.1	у тому числі з метою отримання енергії	27,869	13,875	7,033
4	Використано (утилізовано)	52,867	27,209	8,325
5	Направлено в сховища організованого складування (поховання)	893,995	277,748	463,223
6	Передано іншим підприємствам	396,051	647,464	622,302
7	Наявність на кінець звітного року у сховищах організованого складування та на території підприємств	2682,010	70,313	49,860

Примітка: 1 – з урахуванням відходів, утворених у домогосподарствах.

*- згідно з інформацією Головного управління статистики у Харківській області вказано попередні статистичні дані.

№ з/п	Показники	2024 рік, тис. тонн
1	2	3
1	Утворено відходів	733,460
2	Спалено відходів з метою	6,666
2.1	у тому числі з метою отримання енергії (код операції R1)	6,475
2.2	термічного оброблення (код операції D10)	0,191
3	Відновлено відходів (код операції R)	242,076
4	Видалено відходів (код операції D)	369,004
5	Передано іншим підприємствам, усього	555,703

5.1	для відновлення	45,062
5.2	для видалення	510,641
6	Обсяг наявних відходів на зберіганні на кінець року	86,343

Примітка: (з 09 липня 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами» від 20 червня 2022 року №2320-IX. Відповідно до вказаного Закону відходи поділяються на два класи: небезпечні відходи та відходи, що не є небезпечними)

Підприємства – основні накопичувачі промислових відходів

Таблиця 55

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Зміївська ТЕС ПАТ «Центренерго»	10 01 01 Донна зола, шлак і котловий пил (за винятком котлового пилу зазначеного в 10 01 04) Золошлак 10 01 01	що не є небезпечні	35 034 530,015	44 875,176	35 072 472,966	Золошлаковідвал
		Шлами від оброблення міських стічних вод 19 08 05	що не є небезпечні	90,00	180,000	270,000	Мулові та піскові карти
		Шлами від очищення (освітлення) води 19 09 02	що не є небезпечні	6 758,301	370,730	7 129,031	Золошлаковідвал
		15 02 02* Абсорбенти, фільтрувальні матеріали (включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральне ганчір'я захисний одяг, забрудненні небезпечними речовинами Силікагель 15 02 02*	небезпечні	0	0	0	-
		15 02 02* Абсорбенти, фільтрувальні матеріали	небезпечні	0,009	0,022	0,008	Тимчасово на складському

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		(включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральне ганчір'я та захисний одяг, забруднені небезпечними речовинами Відходи обслуговування транспортних засобів Фільтри масляні, паливні 15 02 02*					господарстві, до передачі іншому суб'єкту господарювання
		15 02 02* Абсорбенти, фільтрувальні матеріали (включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральне ганчір'я та захисний одяг, забруднені небезпечними речовинами Відходи обслуговування технологічного обладнання Рукав нафтосорбуючий, інші подібні відходи 15 02 02*	небезпечні	0	0,650	0	Тимчасово на складському господарстві, до передачі іншому суб'єкту господарювання
		16 01 03 Відпрацьовані	що не є	1,586	2,133	1,179	Тимчасово на

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		шини засобів Автошини 16 01 03	небезпечні				складському господарстві, до передачі іншому суб'єкту господарювання
		16 06 01* Свинцеві батареї Свинцеві АКБ 16 06 01*	що не є небезпечні	9,057	0,800	9,857	Тимчасово на складському господарстві, до передачі іншому суб'єкту господарювання
		16 06 01* Нікелево-кадмієві батареї Нікелево-кадмієві АКБ 16 06 02*	небезпечний	1,096	0	1,096	Тимчасово на складському господарстві, до передачі іншому суб'єкту господарювання
		16 12 01 Бетон Уламки бетону з відходів від руйнувань 16 12 01	що не є небезпечні	75,247	384,460	91,279	Територія підприємства

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		16 12 05 Суміш або окремі фракції бетону, цегли, облицювальної плитки та кераміки інші ніж зазначені за кодом 16 12 04 Суміш відходів від руйнувань 16 12 05	що не є небезпечні	0	5 839,060	0	Полігони ТПВ
		17 01 07 Суміш або окремі фракції бетону цегли, облицювальної плитки та кераміки інші ніж зазначені за кодом 17 01 06 Суміш відходів від будівництва та знесення 17 01 07	що не є небезпечні	0	455,160	0	Полігони ТПВ
		Люмінесцентні лампи та інші ртутьвмісні відходи 20 01 21*	небезпечні	0,077	0,213	0,004	Тимчасово на складському господарстві, до передачі на утилізацію
		20 01 36 Списане електричне та електронне обладнання інше, ніж зазначено у 20	що не є небезпечні	0,869	0,265	0,020	Тимчасово на складському господарстві, до передачі на

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		01 21, 20 01 23 та 20 01 35 Лампи та світильники (розжарювання, ЛЕД, світлодіодні, Тесла та інші) 20 01 36					утилізацію
		20 01 36 списане електричне та електронне обладнання інше, ніж зазначено у 20 01 21, 20 01 23 та 20 01 35 Відпрацьована офісна техніка 20 01 36	що не є небезпечні	0	0,001	0,001	Тимчасово на складському господарстві, до передачі на утилізацію
		20 01 37* Деревина, що містить небезпечні речовини Шпали та брус 20 01 37*	небезпечні	1,190	1,320	2,510	Тимчасово на складському господарстві, до передачі на утилізацію
		20 01 99 Інші відходи цієї підгрупи Вироби та матеріали гумові зіпсовані 20 01 99	що не є небезпечні	3,634	1,218	1,622	Тимчасово на складському господарстві, до передачі на утилізацію
		Змішані побутові відходи 20 03 01	що не є небезпечні	0	224,512	0	Полігони ТПВ

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
2	ОБЛАСНЕ КОМУНАЛЬНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ПІДПРИЄМСТВО З ВИКОРИСТАННЯ НОРМ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	Відходи виробництва, приготування, постачання та використання пластмас, синтетичного каучуку, та штучних волокон. Інші відходи цієї підгрупи	помірно небезпечні	1,959	10,192	12,151	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи виробництва скла та скловиробів. Дрібні залишки та пил	помірно небезпечні	5,716	0	5,716	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи виробництва скла та скловиробів. Відходи волокнистих матеріалів на основі скла.	помірно небезпечні	273,723	0	273,723	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи від формування та фізичного і механічного оброблення поверхні металів та пластмас.	помірно небезпечні	1,994	0	1,994	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну,

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відпрацьовані шліфувальні тіла і шліфувальні матеріали інші, ніж зазначені в 12 01 20					Харківської обл..
		Відходи термічних процесів металургії інших кольорових металів. Дрібні залишки та пил	помірно небезпечні	3,000	0	3,000	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи не ціанідні, які містять хром, відпрацьовані у процесі оброблення металів та несення покриттів на метали.	помірно небезпечні	943,696	0	943,696	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи процесу лиття виробів з чорних металів. Шлак процесу лиття	помірно небезпечні	0,500	0	0,500	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Осад очисних споруд гальванічного виробництва, що містить	помірно небезпечні	102,014	0	102,014	Полігон промислових відходів,

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		кольорових та важкі метали					с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Смоли синтетичні (полімерні) зіпсовані, забруднені або неідентифіковані	помірно небезпечні	245,184	0	245,184	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи виробництва, приготування, постачання та використання пластмас, синтетичного каучуку, та штучних волокон. Відходи пластмас	помірно небезпечні	57,166	2,080	59,246	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Залишки очищення резервуарів нафтопродукти	помірно небезпечні	740,500	0	740,500	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відходи, які утворились під час експлуатації транспортних засобів	помірно небезпечні	819,077	0	819,077	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Упаковка (включаючи роздільно зібрану упаковку з побутових відходів). Змішана упаковка	помірно небезпечні	361,817	3,654	365,471	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Фарби, емалі, лаки, чорнила, речовини для склеювання зіпсовані, відпрацьовані	помірно небезпечні	546,696	0	546,696	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Матеріали обтиральне зіпсовані, відпрацьоване чи забруднене	помірно небезпечні	498,174	0	498,174	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Ґрунти, забрудненні нафтопродуктами,	помірно небезпечні	534,782	0	534,782	Полігон промислових

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		хімічними та біоречовинами, що підлягають збиранню, обробленню та видаленню					відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Матеріали деревенні зіпсовані	помірно небезпечні	20,055	0	20,055	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Шлам гідроксидів металів та шлам інший	помірно небезпечні	1408,992	0	1408,992	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи, які утворюються під час здійснення буріння свердловин для видобування нафти та газу	що не є небезпечні	2845,157	0	2845,157	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01)	що не є небезпечні	296,053	2,590	298,643	Полігон промислових відходів,

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Метал					с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Шлам буровий та відходи буріння	що не є небезпечні	0	0	0	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Сировина та матеріали допоміжні інші зіпсовані, забруднені, забруднені або не ідентифіковані, їх залишки, які не можуть бути використані за призначенням	що не є небезпечні	199,973	0	199,973	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва та обробки м'яса, риби та інших харчових продуктів тваринного походження. Відходи тканин тваринного походження	що не є небезпечні	36, 854	0,200	37,054	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відходи шкіряної та хутрової промисловості. Інші відходи цієї підгрупи	що не є небезпечні	2,904	5,000	7,904	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи оброблення деревини та виробництва панелей і меблів. Тирса, стружка, обрізки, деревина, ДСП і шпон, інші ніж зазначені в 03 01 04	що не є небезпечні	20,055	0,688	20,743	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи оброблення деревини та виробництва панелей і меблів. Відходи кори та корка	що не є небезпечні	26,881	0	26,881	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відходи інших процесів неорганічної хімії. Сажові відходи	що не є небезпечні	11,973	0	11,973	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи інших процесів неорганічної хімії. Інші відходи цієї групи	що не є небезпечні	10,182	0	10,182	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва скла та скловиробів Відходи волокнистих матеріалів на основі скла та скловиробів Відходи волокнистих матеріалів на основі скла	що не є небезпечні	343,563	0	343,563	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Таблетки фільтрувальні, абсорбенти інші відпрацьовані	що не є небезпечні	11,976	0	11,976	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну,

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
							Харківської обл.
		Напівфабрикати власного виробництва, препаратів фармацевтичних або залишки незакінченого виробництва препаратів фармацевтичних, не придатні для використання за призначенням	що не є небезпечні	0,697	0	0,697	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва цементу, вапна і гіпсу та товарів і виробів з них. Відходи азбестоцементного виробництва інші, ніж зазначені в 10 13 09	що не є небезпечні	40,178	0	40,178	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва цементу, вапна і гіпсу та товарів і виробів з них. Інші відходи цієї підгрупи	що не є небезпечні	429,555	0	429,555	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи термічних	що не є	32,606	0	32,606	Полігон

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		процесів металургії інших кольорових металів Інші відходи цієї групи	небезпечні				промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва чавуну та сталі. Прокатна окалина-пресового виробництва	що не є небезпечні	13,420	0	13,420	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи процесу лиття виробів з чорних металів. Інші відходи цієї підгрупи	що не є небезпечні	233,416	0	233,416	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Транспортні засоби різних видів транспорту (включаючи машини поза дорожнього призначення), зняті з експлуатації, відходи від демонтажу зношених транспортних засобів і обслуговування транспортних засобів (за винятком 13,14,16 06 і 16 08)	що не є небезпечні	5,305	3,300	8,605	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи процесу лиття виробів з чорних металів. Пил димових газів інший, ніж зазначений в 10 09 10	що не є небезпечні	84,829	0	84,829	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи термічних процесів металургії інших кольорових металів. Шлами і фільтрувальні кеки від очищення димових газів інші, ніж зазначені в 10 08 17	що не є небезпечні	3,470	0	3,470	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відходи від формування та фізичного і механічного оброблення поверхні металів та пластмас. Відходи процесів зварювання (огарки електродів)	що не є небезпечні	35,235	0,002	35,237	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи термічних процесів металургії інших кольорових металів. Шлами і фільтрувальні кеки від очищення димових газів інші, ніж зазначені в 10 08 17	що не є небезпечні	4,201	0	4,201	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи від формування та фізичного і механічного оброблення поверхні металів та пластмас. Відходи процесів зварювання (мулкабрідний)	що не є небезпечні	0,319	0	0,319	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відходи від формування та фізичного і механічного оброблення поверхні металів та пластмас. Відходи процесів зварювання (флюси)	що не є небезпечні	15,366	0,166	15,532	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи від формування та фізичного і механічного оброблення поверхні металів та пластмас. Відходи абразивних матеріалів для дробоструминного оброблення, інші, ніж зазначені в 12 01 16	що не є небезпечні	27,133	0,300	27,433	Полігон промислових відходів с. Смирнівка, Лозівського р-ну., Харківської обл.
		Відходи від формування та фізичного і механічного оброблення поверхні металів та пластмас. Відпрацьовані шліфувальні тіла і	що не є небезпечні	92,261	1,995	94,256	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		шліфувальні матеріали інші, ніж зазначені в 12 01 20, (кола абразивні)					
		Відходи видобування корисних копалин. Відходи видобування неметалічних корисних копалин (нерудні)	що не є небезпечні	43,040	0	43,040	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва цементу, вапна і гіпсу та товарів і виробів з них. Відходи азбестоцементного виробництва інші, ніж зазначені в 10 13 09	що не є небезпечні	187,954	0	187,954	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва, приготування, постачання та використання пластмас, синтетичного каучуку, та штучних	що не є небезпечні	2,074	0	2,074	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну,

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		волокон.					Харківської обл.
		Відходи виробництва, приготування, постачання та використання пластмас, синтетичного каучуку, та штучних волокон. Інші відходи цієї підгрупи	що не є небезпечні	18,872	0	18,872	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл..
		Відходи виробництва, приготування, постачання та використання, а також видалення фарб і лаків. Відходи фарб та лаків інші, ніж зазначені в 08 01 11	що не є небезпечні	0,448	0	0,448	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відходи, що утворились у зв'язку з пошкодженням (руйнуванням) будівель та споруд внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків. Ізоляційні матеріали інші, ніж зазначені в 16 12 27 та 16 12 28	що не є небезпечні	31,424	0	31,424	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва скла та скловиробів. Відходи волокнистих матеріалів на основі скла	що не є небезпечні	117,408	0	117,408	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи виробництва цементу, вапна і гіпсу та товарів і виробів з них. Інші відходи цієї підгрупи	що не є небезпечні	35,930	0	35,930	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Інші відходи будівництва і знесення будівель. Змішані відходи будівництва і знесення будівель інші, ніж зазначені в 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	що не є небезпечні	3206,696	0,771	3207,467	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Упаковка (включаючи роздільно зібрану упаковку з побутових відходів). Змішана упаковка	що не є небезпечні	369,500	0	369,0	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Транспортні засоби різних видів транспорту (включаючи машини поза дорожнього призначення), зняті з експлуатації, відходи від демонтажу транспортних засобів, знятих з експлуатації, і від обслуговування транспортних засобів (за винятком 13,14,16 06 і 16 08)	що не є небезпечні	600,415	2,865	603,280	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01) Папір та картон	що не є небезпечні	91,418	0,020	91,438	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Побутові відходи (відходи домогосподарств та подібні відходи комерційних організацій, промислових підприємств, установ), включаючи окремо зібрані фракції та відходи інфраструктури населених пунктів. Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01) Скло	що не є небезпечні	213,142	1,206	214,348	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Упаковка (включаючи роздільно зібрану упаковку з побутових відходів). Пластмасова упаковка (плівка)	що не є небезпечні	54,454	11,238	65,692	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01)	що не є небезпечні	468,539	1,025	469,564	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Упаковка (включаючи роздільно зібрану упаковку з побутових відходів). Дерев'яна упаковка	що не є небезпечні	114,308	0	114,308	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01). Дерешина інша ніж зазначена в 20 01 37	що не є небезпечні	21,443	0,015	21,458	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01). Текстиль	що не є небезпечні	12,211	0,020	2,231	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01) Інші відходи цієї підгрупи	що не є небезпечні	808,299	0,133	808,432	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Ізоляційні матеріали та азбестовмісні будівельні матеріали. Ізоляційні матеріали інші, ніж зазначені в 17 06 01 та 17 06 03	що не є небезпечні	705,037	28,400	733,437	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01). Фарби, чорнила, клеї та смоли інші, ніж зазначені в 20 01 27	що не є небезпечні	7,013	0,040	7,053	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Упаковка (включаючи роздільно зібрану упаковку з побутових відходів). Пластмасова упаковка	що не є небезпечні	250,688	0	250,688	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Абсорбенти, фільтрувальні матеріали, обтиральне ганчір'я та захисний одяг. Абсорбенти, фільтрувальні матеріали (включаючи оливні фільтри інакше не зазначені), обтиральні матеріали та захисний одяг інші, ніж зазначені в 15 02 02	що не є небезпечні	0,162	19,891	20,053	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Інші побутові відходи та відходи інфраструктури населених пунктів. Змет від прибирання вулиць	що не є небезпечні	11767,307	1,000	11768,307	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Змішані побутові відходи (зміт з території полігону)	що не є небезпечні	0,990	0,010	1,000	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Змішані побутові відходи	що не є небезпечні	0	562,670	562,67	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Упаковка (включаючи роздільно зібрану упаковку з побутових відходів). Паперова та картонна упаковка	що не є небезпечні	11,402	0,014	11,416	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01) Одяг	що не є небезпечні	48,377	0,015	48,392	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Окремо зібрані фракції (за винятком 15 01). Відходи електричного і електронного обладнання інші, ніж зазначені в 20 01 21, 20	що не є небезпечні	316,481	3,350	319,831	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		01 23, 20 01 35					
		Транспортні засоби різних видів транспорту (включаючи машини поза дорожнього призначення), зняті з експлуатації, відходи від демонтажу транспортних засобів, знятих з експлуатації, і від обслуговування транспортних засобів (за винятком 13,14,16 06,16 08). Інші відходи цієї підгрупи	що не є небезпечні	70,276	0,299	70,575	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Препарати та речовини фармацевтичні (у т.ч. ветеринарні), засоби і товари лікарські (у т.ч. аерозолі), їх залишки зіпсовані, прострочені або не ідентифіковані	що не є небезпечні	41,956	0	41,956	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відходи від механічного оброблення відходів (наприклад, сортування, подрібнення, ущільнення, гранулювання) інакше не зазначені. Відходи (включаючи суміші матеріалів) від механічного оброблення відходів інші, ніж зазначені в 19 12 11	що не є небезпечні	10,000	0,010	10,010	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Відходи від спалювання або піролізу відходів. Летка зола інша, ніж зазначена в 19 01 13	що не є небезпечні	250,639	0	250,639	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.
		Інші побутові. Відходи від очищення стічних вод	що не є небезпечні	1128,913	51,280	1180,193	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас відходів	Накопичено відходів станом на початок 01.01.2024, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2024 рік, т	Накопичено відходів станом на кінець звітнього року, 01.01.2025, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
		Відходи підприємств по очищенню стічних вод, інакше не зазначені. Шлами від іншого оброблення промислових стічних вод інші, ніж зазначені в 19 08 13	що не є небезпечні	0	0	0	Полігон промислових відходів, с. Смирнівка, Лозівського р-ну, Харківської обл.

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки

Таблиця 56

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г - надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В - небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б - помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А - мало небезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Богодухівський район	--	--	5	--	1	--	11	2 – проєкта 1 – закриті
2	Ізюмський район	--	--	3	--	-	--	5	1 – закриті
3	Берестинський район	--	--	1	--	3	--	2	--
4	Куп`янський район	--	--	1	--	-	--	6	1 – проєкт
5	Лозівський район	--	--	4	--	2	--	5	1 – прийнято до проєктування
6	Харківський район	--	--	15	--	2	3	4	--
7	Чугуївський район	--	--	5	--	5	1	6	1 – прийнято до проєктування
	Усього	--	--	34	--	13	4	39	2 – закритих 5 – проєктів

Примітка: * – за даними реєстру місць видалення відходів (з 09 липня 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами» від 20 червня 2022 року №2320-ІХ. Відповідно до вказаного Закону складання і ведення реєстру місць видалення відходів обласною військовою адміністрацією не передбачено).

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ)

Таблиця 57

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.*	Кількість паспортизованих МВВ, од.**	Паспортизовано МВВ за звітний період, од.
1	2	3	4	5
1	Богодухівський район	--	20	--
2	Ізюмський район	10	9	--
3	Берестинський район	14	6	--
4	Куп`янський район	1	8	--
5	Лозівський район	--	12	--
6	Харківський район	3	22	--
7	Чугуївський район	3	18	--
	Усього по районах	31	95	--
Полігони				
1	м. Харків (Дергачівський полігон)	--	1	--
2	Харківський район (ТОВ «Перероблюючий завод»)	--	1	--
	Усього	--	2	--
	Усього по області	31	97	--

Примітка: * – за даними районних військових адміністрацій;

** – за даними реєстру місць видалення відходів.

(з 09 липня 2023 року набрав чинності Закон України «Про управління відходами» від 20 червня 2022 року №2320-ІХ. Відповідно до вказаного Закону складання і ведення реєстру місць видалення відходів обласною військовою адміністрацією не передбачено).

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Таблиця 58

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од.	Пункти та установи централізованого знешкодження медичних відходів, од.
1	2	3	4	5
Інформація відсутня				

Суб'єкти господарювання, що здійснюють збирання, заготівлю відходів як вторинної сировини

Таблиця 59

№ з/п	Найменування/Прізвище, ім.'я по батькові	Місцезнаходження/Місце проживання	Контактні дані (вебадреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1	ФО-П Осика Андрій Михайлович	Харківська область, Ізюмський р-н, м. Ізюм, вул. Соснова, 1,	+380665809083	Збирання відходів, що не є небезпечними
2	КП «Екосервіс плюс»	Харківська область, Чугуївський район, с.Тернова, вул. Центральна,16	ekoservis-plus@ukr.net	ПЕТ пляшки, скло (склотара)
3	ФО-П Переверзєва Лариса Миколаївна	м. Берестин, вул. Соборна, 43	p.lora2204@gmail.com	Відходів, що не є небезпечними
4	КП «Господар» Богодухівської міської ради	Харківська область, Богодухівський р-н, м. Богодухів, вул. Ярослава Мудрого, 2	(05758) 3 23 32 gospodar.bogodukhiv@gmail.com	ПЕТ, плівка, скло, металобрухт чорних та цвітних металів, макулатура

Примітка: * – за даними районних військових адміністрацій та органів місцевого самоврядування.

Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів (приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)

Таблиця 60

№ з/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од.	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од.	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
Інформація відсутня						

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів та їх знешкодження

(станом на 01.01.2025)

Таблиця 61

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т	Кількість складів, од.	Стан складських приміщень		
				добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3	4	5	6	7
Протягом 2011-2012 років всі непридатні до використання та заборонені до застосування хімічні засоби захисту рослин з території області вивезені. Станом на 01.01.2025 непридатні до використання та заборонені до застосування хімічні засоби захисту рослин на території області не обліковуються.						

13. Радіаційна безпека

З часів катастрофи на Чорнобильській АЕС населення України приділяє особливу увагу питанням впливу радіації на здоров'я людини, в тому числі, і за рахунок дії іонізуючого випромінювання, спричиненого штучними та природними джерелами іонізуючого випромінювання (далі – ДІВ), особливо під час воєнних дій.

Штучні ДІВ застосовуються у більшості галузей народного господарства, зокрема: в медицині – для діагностики та лікування онкологічних захворювань, сільському господарстві – для опромінення та дослідження зернових культур, у промисловості – для радіографічного та технологічного контролю (вимірювань ваги, кількості, щільності тощо), геофізичних досліджень свердловин, стерилізації продукції, наукових досліджень тощо.

Поводження з ДІВ у кожній галузі має свою специфіку та потребує захисту людей, які під час виконання своєї професійної діяльності знаходяться в сфері впливу іонізуючого випромінювання. Забезпечення радіаційного захисту людини і навколишнього природного середовища при використанні ДІВ є пріоритетним напрямом державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки.

Функції державного регулювання ядерної та радіаційної безпеки на території Харківської, Полтавської та Сумської областей здійснює Східна інспекція з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного відділу) Державної інспекції ядерного регулювання України (далі – Східна інспекція Держатомрегулювання). Діяльність Східної інспекції Держатомрегулювання спрямована на підвищення ядерної та радіаційної безпеки, запобіганню радіаційних аварій та випадків ядерного тероризму на підконтрольній території.

Діяльність підприємств, організацій та установ, які використовують ДІВ, здійснюється на підставі ліцензій на право провадження діяльності з використання ДІВ, виданих Держатомрегулювання та її територіальними органами.

На території Харківської області станом на 01.01.2025 знаходиться 247 підприємства, організацій та установ, які використовують ДІВ, в тому числі: в промисловості та науково-дослідних закладах – 82, лікувально-профілактичних установах – 165. Найбільш широке використання ДІВ в медичних закладах, які використовуються для променевої терапії та діагностики захворювань.

До найбільш радіаційно-небезпечних об'єктів Харківської області відносяться: НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ХАРКІВСЬКИЙ ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ», ХАРКІВСЬКА МІЖОБЛАСНА ФІЛІЯ ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ОБ'ЄДНАННЯ РАДОН» (далі – ХАРКІВСЬКА МІЖОБЛАСНА ФІЛІЯ ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ РАДОН»), НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР «ІНСТИТУТ

МЕТРОЛОГІЇ», ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ МЕДИЧНОЇ РАДІОЛОГІЇ ТА ОНКОЛОГІЇ ІМ. С.П. ГРИГОР'ЄВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ», КОМУНАЛЬНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ОНКОЛОГІЇ».

У зв'язку з веденням на території України воєнного стану з 24.02.2022 (відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 №64/2022) та на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 №303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану», планові інспекційні перевірки та обстеження ліцензіатів після введення воєнного стану не проводились.

З метою запобігання незаконному обігу ДІВ, підвищення рівня радіаційної безпеки, забезпечення обліку ДІВ, контролю за їх зберіганням, місцезнаходженням і переміщенням, аналізом якісного і кількісного складу ДІВ реєструються у Державного реєстру ДІВ та індивідуальних доз опромінення. Станом на 01.01.2025 підприємствами, організаціями та установами зареєстровано ДІВ – 2712 од., у тому числі: радіонуклідних джерел – 985; генеруючих пристроїв – 1727.

У 2024 році Державний реєстр ДІВ та індивідуальних доз опромінення продовжував забезпечувати повноцінний контроль за місцезнаходженням та переміщенням ДІВ у країні.

З метою реалізації вимог Податкового Кодексу України та зменшення накопичення радіоактивних відходів особливими умовами ліцензій встановлені умови щодо обмеження терміну зберігання відпрацьованих радіонуклідних ДІВ, а також умови щодо надання щоквартальної звітності про фактичні обсяги РАВ. Відпрацьовані радіонуклідні ДІВ протягом 6 місяців з дати закінчення терміну експлуатації повинні бути переатестовані з подовженням терміну їх експлуатації або переведені до категорії РАВ і передані до спеціалізованого підприємства по поводженню з радіоактивними відходами. Щоквартально Східною інспекцією Держатомрегулювання проводиться аналіз звітів для виявлення понаднормового зберігання РАВ.

В зоні відповідальності Східної інспекції Держатомрегулювання (на території Харківської області) станом на 01.01.2025 12 ліцензіатів здійснювали діяльність з використанням ДІВ, у результаті якої можуть утворюватися радіоактивні відходи у вигляді відпрацьованих ДІВ.

Проведений аналіз звітності свідчить про відсутність радіоактивних відходів у вищевказаних суб'єктів діяльності, за виключенням епізодичних випадків виявлення ДІВ, термін експлуатації яких закінчився в період після введення воєнного стану, що унеможливило залучення спеціалізованої організації для проведення обстеження технічного стану ДІВ з метою продовження терміну експлуатації.

У 2024 році на території Харківської області ДІВ у незаконному обігу не виявлено, радіаційних інцидентів та інших подій, пов'язаних з втратою контролю над ДІВ. Радіаційних аварій на території Харківської області не зафіксовано.

Протягом 2024 року суттєвих змін з радіонуклідними ДІВ, пов'язаних з військовою агресією Російської Федерації, на території Харківської області не відбувалося.

Стан радіаційної безпеки в Харківській області зумовлений наявністю підприємств, організацій та установ, що використовують радіаційно-небезпечні технології і речовини, а також їх впливом на обслуговуючий персонал, населення та навколишнє природне середовище і є задовільний.

Поводження з радіоактивними відходами

Важливою умовою забезпечення безпеки при використанні ДІВ є їх безпечне зберігання або захоронення у кінці їх життєвого циклу з метою уникнення можливості їх втрати та потрапляння до місць доступних для населення. Адже відпрацьовані ДІВ і після завершення строку служби за своїм призначенням залишаються радіаційно-небезпечними об'єктами, оскільки містять радіоактивний матеріал, який в разі розповсюдження чи ненавмисного використання може завдати значної шкоди для здоров'я людей. Відпрацьовані ДІВ переводяться в категорію радіоактивних відходів (далі – РАВ) і подальше поведження з ними здійснюється відповідно до вимог безпеки при поводженні з РАВ.

З метою забезпечення безпеки РАВ, у формі відпрацьованих ДІВ та інших РАВ, що утворюються при використанні ДІВ у різних галузях промисловості та медицині, у 60-х роках минулого сторіччя на території України, були створені шість спеціалізованих підприємств з поводження з радіоактивними відходами, зокрема, ХАРКІВСЬКА МІЖОБЛАСНА ФІЛІЯ ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ РАДОН».

ХАРКІВСЬКА МІЖОБЛАСНА ФІЛІЯ ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ РАДОН», на території закріплений за ним зон обслуговування (Харківська, Полтавська та Сумська області), забезпечує збір, транспортування та безпечне розміщення відпрацьованих ДІВ та РАВ у спеціально призначених для цього сховищах, а також, експлуатацію станції дезактивації білизни, спецодягу і засобів індивідуального захисту від медичних закладів та підприємств.

Протягом 2024 року ХАРКІВСЬКОЮ МІЖОБЛАСНОЮ ФІЛІЄЮ ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ РАДОН» здійснювалось приймання зберігання РАВ.

Також ХАРКІВСЬКОЮ МІЖОБЛАСНОЮ ФІЛІЄЮ ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ РАДОН» постійно проводиться контроль за радіаційним станом на станції дезактивації та ПЗРВ у відповідності до вимог норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки. У 2024 році за даними радіаційного моніторингу на промайданчику, у санітарно-захисній зоні, зоні спостереження ХАРКІВСЬКОЇ МІЖОБЛАСНОЇ ФІЛІЇ ДСП «ОБ'ЄДНАННЯ РАДОН» перевищень нормативних значень радіаційних параметрів не зафіксовано, радіаційна обстановка стабільна.

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

Таблиця 62

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-кілометровій зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Харківська міжобласна філія Державного спеціалізованого підприємства «Об'єднання «РАДОН»	1	--	--	1	--	<0,3

***Примітка** – Інформація щодо кількості РАВ та загальної активності в Східній інспекції з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління) Державної інспекції з ядерного регулювання України відсутня.

Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ) (станом на 01.01.2025)

Таблиця 63

№ з/п	Власник ДІВ (Найменування/ Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))	Місцезнаходження/ Місце проживання	Примітка
1	2	3	4
1	Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут»	61108, Харківська область, м. Харків, вул. Академічна, буд. 1	--
2	Національний науковий центр «Інститут метрології»	61002, Харківська область, м. Харків, вул. Мироносицька, буд. 42	--
3	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна	61022, Харківська область, м. Харків, м-н Свободи, буд. 4	--
4	Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України	61072, Харківська область, м. Харків, пр-т Науки, буд. 60	--

1	2	3	4
5	Акціонерне товариство «Українські енергетичні машини»	61037, Харківська область, м. Харків, пр-т Героїв Харкова, буд. 199	--
6	Філія Геофізичне управління «Укргазпромгеофізика» Акціонерного товариства «Укргазвидобування»	Юридична адреса: 04053, м. Київ, вул. Кудрявська, буд. 26/28, Фактична адреса: Харківська область, м. Харків, вул. Драгомирівська, буд. 3	--
7	Товариство з обмеженою відповідальністю «Надра сервіси»	Юридична адреса: 04114, м. Київ, вул. Дубровицька, буд. 28, Фактична адреса: Харківська область, Ізюмський район, с. П'ятигірське, вул. Першотравнева, буд. 15	--
8	Комунальне некомерційне підприємство «Обласний центр онкології»	61070, Харківська область, м. Харків, вул. Лісопарківська, буд. 4	--
9	Державна установа «Інститут медичної радіології та онкології ім. С.П. Григор'єва Національної академії медичних наук України»	61024, Харківська область, м. Харків, вул. Пушкінська, буд. 82	--
10	Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласний Кардіологічний центр»	61166, Харківська область, м. Харків, вул. Європейська, буд. 85	--
11	Виробничий підрозділ Харківська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 1 філії «Центр охорони здоров'я» акціонерного товариства «Українська залізниця»	Юридична адреса: 03680, м. Київ, вул. Єжи Гедройця, буд. 5 Фактична адреса: м. Харків, пров. Лікарняний, буд. 5	--
12	Товариство з обмеженою відповідальністю «Бригід-Онко»	61002, Харківська область, м. Харків, вул. Куликівська, буд. 2	--

Примітка – в таблиці вказана інформація про підприємства, які використовують джерела іонізуючого випромінювання у закритому та відкритому вигляді і підлягають ліцензуванню.

Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленими джерелами природного походження

Таблиця 64

№	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Кількість населення, осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
За інформацією Східної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки (на правах самостійного управління) Державної інспекції з ядерного регулювання України дані відсутні.								

14. Корисні копалини

Інформація у сфері надрокористування

Таблиця 65

Спеціальні дозволи на користування надрами	За роками			
	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Кількість виданих	9	3	9	4
Кількість анульованих	6	2	1	0

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Мережа спостережень за станом навколишнього природного середовища

Таблиця 66

№ з/п	Суб'єкти моніторингу	Кількість точок спостережень, од.								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України Державна екологічна інспекція у Харківській області *	--	--	--	--	--	--	--	--	--
2	Державна служба України з надзвичайних ситуацій Харківський регіональний центр з гідрометеорології **	10	--	20	--	--	--	--	--	--

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	Міністерство охорони здоров'я України Державна установа «Харківський обласний лабораторний центр» ***	--	--	--	--	--	--	--	--	--
4	Державне водне агентство України Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів	--	--	5	--	--	--	--	--	--
5	Держгеокадастр	--	--	--	--	--	--	--	--	--
6	Регіональний офіс водних ресурсів у Харківській області	--	--	23	--	--	--	--	--	--

Примітка – * Державною екологічною інспекцією в Харківській області здійснюється вибіркового відбір проб на джерелах викидів підприємств, установ, організацій.

** Комплексна лабораторія спостережень за забрудненням природного середовища Харківського регіонального центру з гідрометеорології у 2023 році проводила спостереження за забрудненням атмосферного повітря на 10 стаціонарних пунктах міста. Пости у 2023 році працювали за повною програмою спостережень. ПСЗ № 17 (Сокольники перехрестя вул. Дерев'янка та Белгородського шосе) поновив роботу з 01.05.2023 (в зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ на територію України не працював в період з 22.04.2022 до 30.04.2023).

*** Державною установою «Харківський обласний лабораторний центр» здійснюються дослідження за якістю атмосферного повітря відповідно до щорічного плану заходів зі здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду, затвердженого керівником Органу управління, а також позапланові спостереження в установленому законодавством порядку.

Транскордонні системи спостережень*

Таблиця 66.1

№ з/п	Країна-партнер, з якою проводиться спільний моніторинг	Кількість точок спостережень	Показники, за якими проводяться спостереження	Періодичність проведення спостережень
1	2	3	4	5
--	--	--	--	--

* У разі наявності транскордонних систем спостережень.

Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

Таблиця 67

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет-посилання
1	2	3	4	5
1	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Інформація щодо екологічного стану м. Харкова та Харківської області	щомісяця	https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/486/2736
2	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Екологічний паспорт Харківської області	щороку	https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/486/2736
3	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Харківській області	щороку	https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/486/2736
4	Департамент захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	Поточна інформація екологічного напрямку	по мірі надходження інформаційно-аналітичних матеріалів	https://kharkivoda.gov.ua/oblasna-derzhavna-administratsiya/struktura-administratsiyi/strukturni-pidrozdili/486/2736

16. Міжнародне співробітництво

Таблиця 68

Назва міжнародного договору України	Дата підписання	Строк дії міжнародного договору України	Примітка
1	2	3	4
Спільна декларація про наміри між Вільною землею Саксонія (Федеративна Республіка Німеччина) та Харківською обласною військовою адміністрацією	27.03.2024	-	Сфера дії – економічна, інвестиційна, науково-технічна, культурна, захист навколишнього середовища
Меморандум про співробітництво між Харківською обласною державною (військовою) адміністрацією та Двосторонньою торговою палатою Румунія-Україна	14.10.2024	-	Сфера дії – розвиток виробничого, інвестиційного та інших видів економічного співробітництва, охорона навколишнього середовища, розробка спільного проєкту зі створення підземної школи у Харкові
Меморандум про співпрацю між Харківською областю (Україна) та штатом Огайо (Сполученні Штати Америки).	07.11.2024	-	Сфера дії – енергогенерація, сільськогосподарське машинобудівне обладнання та інновації, розвиток інфраструктури Харківської області, налагодження співпраці у приватному секторі між галузевими партнерами, компаніями, розташованими в Харківській області та штаті Огайо, дослідження, розробки, сталі агропромислові технології у приватному секторі. Одним із пріоритетних напрямів співпраці є стала біоекономіка

Перелік проєктів міжнародної технічної допомоги

Таблиця 68.1

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Проєкт «Угода Мерів- Схід»	12.09.2018 – 2024	Партнер з розвитку (донор): Уряд Швейцарської Конфедерації через Швейцарську агенцію з розвитку та співробітництва Міністерства закордонних справ Швейцарії (ШАРС/SDC)	Допомога не у грошовій формі (тренінги та семінари від експертів для спеціалістів міської ради).	--	Мереф'янська міська рада з 2016 року є підписантом загальноєвропейської ініціативи «Угода Мерів». Мереф'янська громада взяла на себе добровільні зобов'язання до 2030 року зменшити викиди CO ₂ на території Мереф'янської громади щонайменше на 30 %	У рамках проєкту спеціалісти Мереф'янської міської ради отримували інституційну підтримку від експертів у вигляді тренінгів та семінарів. У 2024 році Молодіжна Рада провела заходи в межах Європейського тижня сталої енергії на території Мереф'янської міської територіальної громади
2.	Проєкт «Покращення якості надання комунальних послуг, робіт з поводження з твердими побутовими відходами та аварійного ремонту мереж у Златопільській міській	22.08.2023 - 31.08.2025	Партнер з розвитку (донор): Уряд Королівства Норвегія через Міністерство закордонних справ Норвегії; Північна екологічна фінансова корпорація	367 970,00 євро	--	Підвищення стандартів комунальних послуг, оптимізація управління твердими побутовими відходами та забезпечення оперативного аварійного ремонту мереж у Златопільській міській територіальній громаді.	У рамках проєкту у 2024 році було придбано для комунальних підприємств Златопільської громади телескопічний навантажувач, міні- екскаватор, поворотний екскаватор та 40 металевих багатосекційних контейнерів для роздільного збору сміття. Вся техніка має екологічний стандарт шкідливих викидів двигуна та відповідає стандарту Євро 5. Отримана

1	2	3	4	5	6	7	8
	територіальній громаді»		(НЕФКО) в якості розпорядника Фонду «Фонд «Північна ініціатива гуманітарної підтримки та енергоефективності (Україна)»				допомога покращила роботу міських комунальних служб і, відповідно, сприяла вирішенню екологічних питань міста Златопіль
3.	Проект «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні»	01.07.2020 - 30.06.2025	Партнери з розвитку (донори): Уряд Федеративної Республіки Німеччина через Федеральне Міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та Уряд Швейцарської Конфедерації через Державний секретаріат з економічних питань Швейцарської Конфедерації (SECO).	5 670 000 грн	--	Покращення умов підтримки енергоефективності в Україні: впровадження енергоменеджменту у громадах-партнерах; інтеграція енергоефективних заходів у технічне обслуговування громадських споруд; зниження споживання енергоресурсів та викидів парникових газів.	У рамках проекту Чугуївською міською радою було отримано грант на оснащення котелень, каналізаційних насосних станцій, водонасосних станцій та очисних споруд частотними перетворювачами. У 2024 році громадою отримано 6 шаф керування димососами, 7 шаф керування вентиляторами, 10 шаф керування насосами.

1	2	3	4	5	6	7	8
			Виконавець: Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ)				
4.	Проект «Горизонт Європа «Україна на шляху до вуглецевої нейтральності»	2024 - 2025	Партнери з розвитку (донори): Європейське виконавче агентство з питань клімату, інфраструктури та навколишнього середовища (CINEA), Європейський Союз. Виконавець: Технічний університет Дрездена (Федеративна Республіка Німеччина)	961 000 грн	--	Проект має на меті подолати прогалини в знаннях і досвіді українських міст, щоб допомогти їм досягти кліматичної нейтральності до 2050 року. Це передбачає стратегічну співпрацю між партнерами- експертами з ЄС та українськими стейкхолдерами задля розробки комплексних зелених стратегій і посилення місцевого потенціалу.	У рамках проекту Харківським національним університетом міського господарства імені О. М. Бекетова було здійснено заходи: - взято участь у стартовій зустрічі проекту в м. Дрезден, Німеччина; - розроблено концепцію та структури, запуск онлайн- платформи проекту; - визначено ключові сектори для досягнення кліматичної нейтральності; - взято участь у оцінці та ранжуванні стандартів у сферах енергетики, сталості мобільності; - взято участь у воркшопі синергії з містами Місії; - взято участь у розробці концепції інтерактивної мапи в рамках платформи проекту, збір даних; - розроблено попередній перелік кліматичних індикаторів для оцінки рівня кліматичної нейтральності

1	2	3	4	5	6	7	8
							та результативності впровадження пілотних проєктів
5.	Проект «Горизонт Європа «Геноміка біорізноманіття Європи / Biodiversity genomics Europe»	2022 - 2026	Партнери з розвитку (донори): Європейський Союз	24 640 євро		Мета проєкту - прискорити використання геномної науки для покращення розуміння біорізноманіття, моніторингу змін біорізноманіття та керівництва заходами для подолання його зниження	У рамках проєкту Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна: - отримано приблизно 6 тисяч ДНК баркодів представників Української фауни, відібрані зразки запилювачів (30 повторів), зібрано для докладного вивчення геноміки 80 зразків комах, 40 зразків середовищної ДНК; - проведено заходи з десимінації знань, тренінги для громадянських науковців та молодих вчених
6.	Проект Фонду «Партнерство за сильну Україну»	07.12.2021 - 28.02.2025	Партнери з розвитку (донори): Фонд «Партнерство за сильну Україну» (ФПСУ)/Кімонік с Інтернешнл Інк»	3 977 580 грн		Мета проєкту - підтримка довгострокового сталого розвитку громад, які постраждали від війни в Україні, запобігання подальшій ескалації воєнних дій, підвищення стійкості громад та допомога у підготовці умов до соціальної, економічної та політичної стійкості	У рамках проєкту Ізюмською міською військовою адміністрацією для громади отримано будівельні матеріали, інструменти та металеві контейнери для збору побутового сміття та бункерів для великогабаритного сміття. Отримана допомога покращила роботу міських комунальних служб і, відповідно, сприяла вирішенню екологічних питань міста Ізюм

1	2	3	4	5	6	7	8
7.	Проект «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (DOBRE)»	08.06.2016 - 30.09.2025	Партнер з розвитку: Агентство США з міжнародного розвитку (USAID)	8 607 200 грн		Мета проекту: посилення ефективності органів місцевого самоврядування і реагування на пріоритети громадян через розвиток територіальних громад	У рамках проекту Мереф'янською міською радою було отримано у 2024 році смітєвоз із заднім завантаженням 10-12 м³ на шасі 4x2 із дизельним двигуном 160 кВт (Iveco ML120. Отримана допомога покращила роботу міських комунальних служб і, відповідно, сприяла вирішенню екологічних питань міста Мерефа.
8.	Проект «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (DOBRE)»	08.06.2016 - 30.09.2025	Партнер з розвитку: Агентство США з міжнародного розвитку (USAID)	4 219 000 грн		Мета проекту: посилення ефективності органів місцевого самоврядування і реагування на пріоритети громадян через розвиток територіальних громад	У рамках проекту Чугуївською міською військовою адміністрацією було отримано вакуумний дорожньо- підмітальний тракторний причіп TRA-VAC 500 тощо

Перелік інвестиційних проєктів

Таблиця 68.2

№ з/п	Назва проєкту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проєкту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проєкту	Наявні експертизи проєктної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	«Будівництво заводів по виробництву біогазу, метанолу, біодизелю, оцтової кислоти, очисних споруд та сортувальної лінії сміття на території індустріального парку «Земля і вода»	Термін реалізації 5 років	Фінансування реалізації інвестиційного проєкту за рахунок коштів державного, обласного, місцевого бюджету або іноземного інвестора.	34,8 млн дол. США	--	Диверсифікація економіки міста Валки, залучення інвестицій, створення нових робочих місць, збільшення фінансових надходжень до бюджетів всіх рівнів, економія бюджетних коштів завдяки використанню альтернативних джерел електропостачання, використання економічних, енергоефективних виробництв, захист навколишнього середовища. За кошти місцевого та обласного бюджету були профінансовані заходи на загальну суму 241,54 тис. грн	ПКД та експертиза відсутня Прийнято рішення Валківської міської ради від 31.08.2023 № 1186 про затвердження детального плану території з метою подальшого створення індустріального парку, орієнтованою площею 23 га, на території Валківської міської територіальної громади.

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Екологічна безпека громади внаслідок рекультивациі полігону твердих побутових відходів за межами сел. Пересічне Харківського району Харківської області	Термін реалізації проєкту буде визначено після розробки ПКД та проходження експертизи орієнтовно 2 роки	Фінансування реалізації інвестиційного проєкту за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів або іноземного інвестора.	93,542 млн грн (2,6 млн євро)	--	Рекультивациа полігону твердих побутових відходів дозволить запобігти забрудненню навколишнього природного середовища, відтворити поверхневий шар ґрунтів, запобігти створенню та розповсюдженню додаткових осередків інфекційних захворювань, покращить екологічний стан довкілля, якість життя мешканців громади. Покращення екологічного стану навколишнього середовища у Солоницівській селищній територіальній громаді. Напрямок рекультивациі визначає подальше цільове використання рекультивованої території. Напрямок рекультивування земель звалищ для використання їх ландшафтно-озеленювального спрямування, де вже через 2 – 3 роки після офіційного закриття полігону можливо висаджувати дерева.	ПКД та експертиза відсутня. Оформлено земельну ділянку. Затверджено схему санітарної очистки громади та правила благоустрою. У рамках навчальної програми «Кроки для спеціалістів. Управління відходами» від програми «U-LEAD з Європою», розроблено проєктну пропозицію та сформовано типову заявку на фінансування.
3.	«Будівництво полігону твердих побутових відходів Кегичівської селищної ради»	2023 - 2025	Фінансування реалізації інвестиційного проєкту за рахунок коштів державного, обласного,	35,0 млн грн		Створення сучасного інфраструктурного об'єкта для збору та обробки твердих побутових відходів, що сприятиме належній утилізації відходів та запобіганню негативному впливу на довкілля. Результатом проєкту буде забезпечення екологічно чистого	ПКД та експертиза відсутня Прийнято рішення Кегичівської

1	2	3	4	5	6	7	8
			місцевого бюджету або іноземного інвестора.			управління твердими побутовими відходами, поліпшення санітарного стану селища та підвищення екологічної свідомості мешканців	селищної ради від 06.10.2023 № 7706 про розроблення містобудівної документації - детального плану території під розміщення полігону ТПВ загальною площею 4 га.
4.	«Будівництво каналізаційних очисних споруд для сел. Кегичівка Харківської області»	2026-2027	Фінансування реалізації інвестиційного проєкту за рахунок коштів державного, обласного, місцевого бюджету або іноземного інвестора	13,5 млн грн	--	Будівництво каналізаційної мережі та споруд, встановлення обладнання та систем очищення є важливими складовими для створення належної системи каналізації, яка сприятиме збереженню навколишнього середовища, запобіганню забруднення водних ресурсів, а також покращенню якості життя мешканців громади.	ПКД та експертиза відсутня.
5.	Проект з будівництва заводу з управління відходів на території існуючого місця видалення відходів за межами населеного пункту с. Кам'яна Яруга	Термін реалізації проєкту буде визначено після розробки ПКД	Грантові кошти, інші, не заборонені чинним законодавством, кошти. За потреби розглядатиметься питання щодо	77,090 млн євро	--	Покращення екологічної ситуації: зниження обсягу відходів, що потрапляють на полігони, та зменшення забруднення довкілля, включаючи ґрунти, водні ресурси та повітря. Ефективне використання ресурсів: виділення та переробка корисних матеріалів з відходів дозволить зберегти природні ресурси та зменшити	ПКД та експертиза відсутня

1	2	3	4	5	6	7	8
	Чугуївського району Харківської області		відділення коштів з місцевого бюджету для співфінансування проєкту			необхідність у видобутку нових сировинних матеріалів. Зниження викидів парникових газів: переробка та утилізація відходів зменшать обсяг викидів парникових газів, що сприятиме боротьбі зі змінами клімату. Створення нових робочих місць: будівництво та експлуатація заводу з управління відходами створить нові робочі місця для місцевого населення, що сприятиме економічному розвитку регіону. На розробку Паспорту полігону та дослідження води, землі та ґрунтів було виділено 90,7 тис. грн з місцевого бюджету в 2021 році.	

17. Планування природоохоронної діяльності

Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 69

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у 2024 році за програмою		
			виділено, тис.грн	фактично профінансовано, тис.грн	%
1	2	3	4	5	6
1.	Комплексна Програма охорони навколишнього природного середовища Харківської області на 2021-2027 роки	Рішення Харківської обласної ради від 24.12.2020 № 9-VIII	16,362	16,362	100
2.	Програма охорони навколишнього природного середовища м. Харкова на 2021-2030 роки	Рішення сесії Харківської міської ради від 02.12.2020 № 2313/20	5976,4	5976,4	100
3	Програма державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2021 – 2025 роки для зони «Харківська»	Рішення Харківської обласної ради від 25.11.2021 № 279-VIII	-	-	-

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язків з громадськістю

Таблиця 70

Показники	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік	2024 рік
1	2	3	4	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:		164	189	172
періодичних видань	од.	109	105	101
телебачення	од.	2	1	1
радіомовлення	од.	--	--	--
мережі Інтернет	од.	51	84	62
виставкових заходів	од.	--	--	--
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:		24	34	28
громадські слухання	од.	--	--	--
круглі столи	од.	--	--	--
зустрічі з громадськістю	од.	4	4	3
семінари	од.	--	--	--
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	5	15	9
інтернет-конференції	од.	10	13	12
інтерактивне спілкування (теле-, радіодіалоги)	од.	3	2	2

Примітка: З початком повномасштабного вторгнення армії РФ в Україну, було введено Указом Президента України № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» на території України воєнний стан з 05:30 год. 24.02.2022, внаслідок якого були запроваджені деякі обмеження Конституційних прав і свобод громадян, а також в рамках дії Закону України «Про правовий режим воєнного стану» наявні процедурні зміни, які зокрема, але не виключно обмежили взаємодію державних органів з громадськістю. Означене вплинуло на кількість інформаційно-просвітницьких заходів та консультацій з громадськістю.

Громадські організації, що діють на території області
(загальнодержавні, місцеві)

Таблиця 71

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1	Харківське відділення Всеукраїнської громадської організації «До чистих джерел»	м. Харків, вул. Аравійська, буд. 22
2	Асоціація харківського міжотраслевого центру екологічної освіти «Харків-Екоцентр»	м. Харків, м-н. Свободи, буд. 4
3	Громадська організація «Екологічна безпека»	м. Харків, вул. Сумська, буд. 39
4	Харківська міська організація «Енергія миру»	м. Харків, вул. Римарська, буд. 8-7
5	Громадська організація «ЕКО»	м. Харків, вул. Клочківська, буд. 224 (школа № 224)
6	Харківська обласна рада Українського товариства мисливців та рибалок	м. Харків, вул. Сергія Гришина (Цюрупі), буд. 27
7	Харківська обласна організація Українського товариства охорони природи	м. Харків, м-н Свободи, буд. 5, 4 під, 7 пов.
8	Харківська обласна організація Всеукраїнської екологічної ліги	м. Харків, вул. Майка Йогансена (Лермонтівська), буд. 3, кв. 1
9	Міжобласне товариство Екологічна група «Печеніги»	м. Харків, пров. Щедрика (Забайкальський), буд. 13, кв. 6
10	Харківська міська громадська організація «Партнерство»	м. Харків, а/с 11509
11	Громадська організація «Фельдман Еко-Парк»	м. Харків. вул. Сумська, буд. 70
12	Громадська організація «Чистий Харків»	м. Харків, пр-т Перемоги, буд. 74-В, кв. 19
13	Громадська організація «Зелена Харківщина»	м. Харків, пр-т Тракторобудівників, буд. 158-А, кв. 5
14	Громадська організація «Екологічний захист України»	м. Харків, пр-т Героїв Харкова, буд. 192/1, кв.29
15	Громадська організація «Екологічний порятунок»	м. Харків, вул. Валентинівська, буд. 23-Д, кв. 101
16	Громадська організація «Слобожанський край»	Харківська область, Харківський район, сел. Пересічне, вул. Сумський шлях, буд. 61
17	Громадська організація «Нова енергія»	м. Харків, вул. Євгенія Єніна (Бакуліна), буд. 11, офіс 5-29

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів
Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2022 – 2024 роках

Таблиця 72

№ з/п	Назва природо- охоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проєктом), тис. грн	Строк реалізації заходу (згідно з проєктом)	Ступінь готовності природо- охоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2022 рік							
--	--	--	--	--	--	--	--
2023 рік							
--	--	--	--	--	--	--	--
2024 рік							
--	--	--	--	--	--	--	--

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів
обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2022 – 2024 роках

Таблиця 73

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис.грн	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис.грн	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис.грн	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2022 рік							
1	Аварійно-відбудовні роботи (реконструкція) каналізаційно-насосної станції № 2 за адресою: м. Лозова, вул. Юхима Березовського, 99	5500,0	2022	100	4864,354	--	Роботи виконані в повному обсязі. Економія при виконанні робіт
Всього по обласному фонду охорони навколишнього природного середовища		х	х	х	4 864,354	х	х
2023 рік							
1.	«Утилізація відходів»	2216,0	2023	х	1062,097	--	Заплановані роботи виконано
2.	Придбання спеціальної техніки (сміттєвоз з боковим навантаженням) для Куп'янської міської територіальної громади	7622,0	2023	х	--	7247,1	Виконано

1	2	3	4	5	6	7	8
3.	Придбання 2-х смітєвозів із заднім навантаженням об'ємом від 12 куб. метрів для Люботинської міської територіальної громади	10890,0	2023	x	--	10890,0	Виконано
4.	Придбання 12 смітєвозів заднього навантаження об'ємом 8-12 куб. метрів вантажопідйомністю 8-12 тонн для комунальних підприємств Балаклійської і Ізюмської міських, Золочівської, Донецької, Савинської, Роганської, Старосалтівської, Печенізької селищних, Оскільської, Циркунівської, Липецької сільських територіальних громад	58806	2023	x	--	58806	Виконано
Всього на природоохоронні заходи		79534,0	2023	x	1062,097	76943,1	x
2024 рік							
1	«Утилізація відходів»	16,362	2024	x	16,362	-	Виконано
Всього по обласному фонду охорони навколишнього природного середовища		x	x	x	16,362	-	x

18. Найважливіші екологічні проблеми регіону

18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем:

- відсутність належного правового та економічного механізмів, які стимулювали б розвиток екологічно безпечних технологій та природоохоронних систем;
- невдосконаленість національного екологічного законодавства сучасним вимогам, недостатній рівень імплементації європейських директив і регламентів;
- надмірне антропогенне навантаження на всі компоненти навколишнього середовища;
- стала тенденція до значного забруднення навколишнього середовища внаслідок неупорядкованого відведення стічних вод, порушення правил експлуатації місць видалення відходів;
- значні обсяги накопичених відходів, збільшення кількості несанкціонованих сміттєзвалищ та перевантажених полігонів, що не відповідають нормам екологічної безпеки поглиблюють екологічну кризу;
- відсутність дієвої системи управління відходами та ефективних заходів, спрямованих на запобігання утворенню, рециклінгу, відновленню та видаленню відходів;
- застаріла технологія виробництва та обладнання, висока енергомісткість та матеріаломісткість;
- використання засобів хімізації в аграрному секторі, ерозія ґрунтів;
- слабка інституційна спроможність органів державної влади та місцевого самоврядування, недостатній рівень міжвідомчої взаємодії;
- низький рівень інформування та просвітницької роботи з населенням щодо належних методів управління відходами;
- відсутність належного контролю за охороною довкілля;
- збройна агресія російської федерації проти України.

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем:

Забруднення атмосферного повітря викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту

До основних проблем забруднення атмосферного повітря регіону слід віднести:

застосування підприємствами застарілих технологій та устаткування, які не відповідають сучасному рівню виробництва;

експлуатація на підприємствах неефективного газоочисного обладнання, яке не забезпечує зниження концентрацій найбільш шкідливих з'єднань, а саме: оксидів азоту, сірки, вуглецю, фенолу тощо;

вимушене використання альтернативних джерел енергії (твердого палива, дизельгенераторів тощо) під час блекаутів, які призводять до додаткових викидів основних забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

значні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від неорганізованих джерел;

викиди забруднюючих речовин від автотранспорту.

За даними Головного управління статистики у Харківській області основними стаціонарними забруднювачами атмосферного повітря у Харківській області є Зміївська ТЕС ПАТ «Центренерго» (52,26% від загальної кількості викидів в регіоні), ПрАТ «Харківська ТЕЦ-5» (5,33%), об'єкти Філії Газопромислове управління «Шебелинкагазвидобування» АТ «Укргазвидобування» (до 5%).

Разом з тим, з початку повномасштабного вторгнення російської федерації Харківська область щодня перебуває під ворожими обстрілами. Ведення активних бойових дій на території області серйозно погіршує якість повітря внаслідок щоденних викидів забруднюючих речовин через вибухи та пожежі.

Концентрація забруднюючих речовин в атмосферному повітрі залежить від загального обсягу викидів забруднюючих речовин, місцезнаходження і висоти джерел забруднення, рельєфу місцевості та метеорологічних умов. Спостереження за забрудненням атмосферного повітря міста Харкова проводяться Харківським регіональним центром з гідрометеорології.

Лабораторією Харківського регіонального центру з гідрометеорології у 2024 році проведено спостереження за забрудненням атмосферного повітря на 10 стаціонарних пунктах міста. Відібрано і проаналізовано 49530 проби повітря. Пости у 2024 році працювали за повною програмою спостережень. План 2024 року виконано. Маршрутні та підфакельні спостереження не планувались.

Переважну більшість викидів пересувних джерел у Харківській області дає автомобільний транспорт, значно менше – виробничий транспорт, роль залізничного у забрудненні атмосферного повітря – є незначною.

Високі рівні забруднення атмосферного повітря за рахунок пересувних джерел пояснюється, головним чином, експлуатацією технічно застарілого автомобільного парку, аварійним станом доріг, невідпрацьованими режимами швидкості дорожнього руху, особливо в центрі міста Харкова.

Переведення транспортних засобів на екологічно безпечніші види палива, забезпечення постійного контролю за якістю палива на нафтопереробних підприємствах та автозаправних станціях, а також ефективне впровадження роботи контрольно-регулювальних і діагностичних пунктів та комплексних систем перевірки нормативів екологічної безпеки транспортних засобів призведе до мінімізації забруднення атмосферного повітря викидами від пересувних джерел забруднення.

Забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства

У 2024 році в рамках розробки Планів управління річковими басейнами для басейнів р. Сіверський Донець та р. Дніпро проведено уточнення і коригування заходів із зменшення забруднення та покращення гідрологічного режиму. Програмою заходів передбачено реконструкція очисних споруд та мереж водовідведення комунальних підприємств, будівництво нових очисних споруд та мереж водовідведення, проведення робіт спрямованих на зменшення гідроморфологічних змін.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1077-р затверджено плани управління річковими басейнами Дніпра та Дону на 2025-2030 роки. Реалізація планів має розпочатися у 2025 році.

Найважливішими екологічними проблемами є забруднення органічними, біогенними, небезпечними речовинами масивів поверхневих вод та порушення гідрологічного режиму течії річок:

1) що вимагають вирішення на міжнародному рівні:

Припинення агресії рф. Військові дії завдають значних збитків довкіллю, в тому числі водним ресурсам Харківської області (пошкодження гідроспоруди Оскільського водосховища).

2) загальнодержавного значення

Державним агентством водних ресурсів України не вирішене питання щодо формування переліку водних об'єктів загальнодержавного та місцевого значення.

Потребує удосконалення механізм прийняття на баланс гідротехнічних споруд через складнощі здійснення державної реєстрації гідротехнічних споруд при взятті їх на облік.

Причинами порушення гідрологічного режиму є будівництво гребель, спрямлення русел річок. Постановою передбачено здійснення заходів спрямованих на покращення/відновлення гідрологічного режиму та морфологічних показників у разі порушення вільної течії річок, гідравлічного зв'язку між руслами річок та їх заплавами, гідрологічних змінах, модифікації морфології річок.

Проблеми щодо управління відходами

На території Харківської області обліковується 79 місць видалення твердих побутових відходів та 7 полігонів промислових відходів, при експлуатації яких допускались численні порушення законодавства.

Так, речові права на земельні ділянки зареєстровано лише на 14 об'єктів поводження з відходами (18%, паспортизацію місць видалення відходів проведено для 49 об'єктів (63%), проектно-кошторисну документацію розроблено на 25 місць видалення відходів (32%) та отримано 18 позитивних висновків державної екологічної експертизи або висновків з оцінки впливу на довкілля (23%).

В більшості випадків під час експлуатації місць видалення відходів проектні рішення не дотримувались, не розроблені технологічні карти, відсутні протифільтраційні екрани, огорожа, обвалування, спостережні свердловини, ємності для збору фільтрату та біогазу, сортування та ущільнення відходів. В більшості випадків не вівся кількісний облік надходження відходів та власне які відходи на них розміщуються.

Однією з причин виникнення порушень у даній сфері є низький рівень фінансування.

Не завершено реалізацію проєкту будівництва комплексу з переробки твердих побутових відходів з системою збору, утилізації полігонного газу та виробництва електричної енергії в м. Дергачі Харківської області, замовником якого є комунальне підприємство «Муніципальна компанія поводження з

відходами» Харківської міської ради.

Місця видалення відходів розміщені в межах районів і територіальних громад хаотично та нерівномірно. Тому, в першу чергу необхідно провести заходи щодо корегування Регіонального плану управління відходами відповідно до реального становища та з урахування змін законодавства у сфері управління відходами, який, у тому числі передбачатиме поділ області на кластери, з визначенням раціональних та економічно обґрунтованих місць розташування підприємств з обробки і видалення побутових відходів, сміттесортувальних пунктів.

Мораторій протягом останніх кількох років на здійснення державного екологічного контролю не дає змоги стверджувати, що на цьому напрямку забезпечене дотримання вимог природоохоронного законодавства.

Окрім довоєнних проблемних питань у сфері управління відходами наразі у області з'явилися і інші проблеми. Так, кількість відходів руйнувань співставна з кількістю утворюваних побутових та промислових відходів, проте потужності щодо оброблення відходів війни в області недостатні. Зазначені відходи містять певну кількість небезпечних відходів, які не підлягають захороненню в місцях видалення відходів. Крім того, утворюються відходи від бойових дій (нерозірвані снаряди та уламки від них, згорілий транспорт та військова техніка, акумулятори, нафтопродукти тощо). Управління такими відходами потребує окремого законодавчого врегулювання.

Відсутність механізму економічного стимулювання землевласників та землекористувачів земельних ділянок, віднесених до заповідних територій, визначеного на законодавчому рівні

У зв'язку із обмеженнями у користуванні природними ресурсами, відсутністю механізму економічного стимулювання землевласників та землекористувачів земельних ділянок, віднесених до заповідних територій, ускладнюється досягнення позитивних результатів роботи з розширення території природно-заповідного фонду.

Відповідно до статті 44 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» ефективна організація і функціонування природно-заповідного фонду забезпечуються на основі використання таких економічних засобів, зокрема: надання відповідним підприємствам, установам та організаціям, що забезпечують функціонування природно-заповідного фонду, податкових та інших пільг.

Статтею 49 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» передбачено, що надання податкових пільг регулюється Податковим кодексом України.

Натепер для підприємств, установ та організацій, що забезпечують функціонування природно-заповідного фонду, відсутні будь-які пільги у сфері оподаткування, зокрема щодо земельного та екологічного податків.

Крім того, одним із основних проблемних питань у заповідній сфері є випадки передачі у приватну власність земель природно-заповідного фонду.

У зв'язку із тим, що робота зі встановлення меж потребує значних фінансових витрат, межі основної частини територій та об'єктів природно-

заповідного фонду в природі відповідно до законодавства не встановлено.

З метою запобігання випадкам порушень режиму використання земель під об'єктами ПЗФ попри воєнний стан продовжують вживатися заходи щодо спонукання органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, у віданні яких знаходяться території ПЗФ, на проведення роботи із встановлення їх меж в природі (на місцевості).

Неможливість виконання завдань, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» (далі – Постанова)

На виконання вимог Постанови та відповідно до розпорядження голови обласної державної адміністрації від 21.12.2019 № 638 Департамент екології та природних ресурсів (на цей час Департамент захисту довкілля та природокористування) Харківської обласної державної адміністрації визначено виконавцем функції органу управління якістю атмосферного повітря на території Харківської області, яким розроблено Програму державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря на 2021-2025 роки для зони «Харківська», яку погоджено Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та затверджено рішенням Харківської обласної ради від 25.11.2021 № 279-VIII.

Першим етапом реалізації Програми заплановано придбання, введення в експлуатацію пересувного пункту на базі мобільної лабораторії орієнтовною вартістю 738 тис. євро виходячи з можливостей бюджету.

Унаслідок російської агресії цей захід не реалізовано і найближчим часом така сума є непосильною для бюджету.

У звітному періоді Департаментом подано ідею проєкту інвестиційного характеру, а саме «Придбання, введення в експлуатацію пересувного пункту на базі мобільної лабораторії на території зони «Харківська» до Плану заходів з реалізації у 2025-2027 роках Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 роки.

На теперішній час ситуація з фінансуванням та реалізацією вищевказаного заходу залишається незмінною.

Це вочевидь свідчить про неможливість реалізації природоохоронних заходів в умовах відновлення Харківської області внаслідок російської агресії.

Ураховуючи викладене, наразі єдиним можливим варіантом вирішення означеної проблеми є залучення коштів та технічних засобів міжнародних організацій.

Досягненню високого рівня захисту навколишнього природного середовища на підприємствах регіону заважає проблема експлуатації зношеного технологічного устаткування та використання малоефективних технологічних процесів. Також, актуальними є проблеми, пов'язані з розробкою та впровадженням заходів по зменшенню викидів забруднюючих речовин, а також експлуатацією, реконструкцією або будівництвом установок і апаратів очищення газу. Для вирішення питання необхідне відновлення контролю з боку державних контролюючих органів на територіях, що не потрапили у зону бойових дій та не були окуповані, посилення відповідальності за порушення вимог чинного природоохоронного законодавства. Для підприємств, які постраждали внаслідок

збройної агресії РФ, було б доцільно залучення міжнародної допомоги з подальшим впровадженням сучасних технологій європейського рівня.

На теперішній час проблемним питання залишається відсутність фінансових та фахових ресурсів для проведення органами місцевого самоврядування оцінки ризиків та вразливості територій та/або населених пунктів до зміни клімату в умовах збройної агресії російської федерації проти України.

Задля вирішення ситуації, що склалася, доцільним є здійснення координації із залучення коштів з державного бюджету та міжнародної фінансової та науково-технічної допомоги і досвіду для оцінки ризиків та вразливості до змін клімату, а також впровадження адаптаційних заходів в регіонах, що перебувають під впливом поточної військової агресії.

18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України

З початку агресії російської федерації проти України протягом 2024 року Харківська область щодня перебувала під ворожими обстрілами. У ході війни на території області пошкоджено та знищено тисячі об'єктів, зокрема, це житлові будинки, заклади освіти, культури, охорони здоров'я, об'єкти життєзабезпечення, машинобудівної, добувної промисловості, енергетичної сфери тощо.

Внаслідок бойових дій потерпали всі природні ресурси: землі від забруднення та засмічення різного виду відходами, атмосферне повітря – від щоденних викидів внаслідок вибухів та пожеж, водні об'єкти, лісові ресурси, тваринний світ, природно-заповідний фонд – від ворожої техніки, забруднення та навмисного знищення.

Державною екологічною інспекцією у Харківській області протягом 2024 року здійснено розрахунки збитків, внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану.

Загальна сума збитків склала 81745581,359 тис. грн., з них:

– розраховані збитки, завдані земельним ресурсам на загальну суму – 81330267,619 тис. грн, зокрема:

– шкода, завдана внаслідок забруднення ґрунтів – 259161,614 тис. грн;

– шкода, завдана внаслідок засмічення земель – 81071106,005 тис. грн;

– розраховані збитки, завдані атмосферному повітрю (шкода від неорганізованих викидів забруднюючих речовин або суміші таких речовин в атмосферне повітря) – 361062,726 тис. грн.;

– розраховані збитки, завдані водним ресурсам – 54251,014 тис. грн.

Слід зазначити, що відходи руйнувань охоплюють не тільки побутові і будівельні відходи, а і значну кількість біологічних, військових та інших відходів, що створює небезпеку навколишньому середовищу. Враховуючи відсутність досвіду з питання такої складності необхідно вирішувати його комплексно, з урахуванням екологічного, санітарно-епідеміологічного, земельного законодавства.

Наслідки збройного вторгнення російської федерації мають негативний вплив на сільське господарство, що актуалізує задачу збалансованого використання земельних ресурсів, забезпечення їх належної якості, насамперед здоров'я ґрунтів. Військові дії, спричинені вторгненням на територію Харківської області, призвели до масштабних руйнувань складів (контейнерів) з агрохімікатами, мінеральними добривами, цистерн з мастильними матеріалами, моторними оливами, моторним паливом тощо та забруднення прилеглих земель із дифузним забрудненням підземних вод та поверхневих водних об'єктів.

Шкода, завдана земельним ресурсам

За інформацією національного наукового центру «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н.Соколовського» (далі – НЦЦ «ІА імені О.Н.Соколовського») майже 40% земель Харківської області постраждали від бойових дій та перебування під окупацією. Встановлено 17 видів деградацій ґрунтів від бойових дій, найбільш поширеними є механічна внаслідок кратерів від вибухів та будівництва фортифікаційних споруд. Найбільш масштабно міліарна деградація поширена у регіонах активних бойових дій, які продовжуються дотепер. Серед ґрунтів найбільш постраждалими є чорноземи звичайні на південному сході області, а також чорноземи типові та опідзолені на півночі.

У місцях бойових дій широко розповсюджені площі спалених полів та угідь, які легко ідентифікуються засобами дистанційного зондування, але мають тривалі негативні наслідки на родючість та здоров'я ґрунтів, стан біологічного різноманіття.

Ґрунти області зазнали інтенсивного ущільнення важкою військовою технікою, спостерігається порушення ґрунтового покриву внаслідок розриву мін, гранат, спорудження окопів, землянок, траншей тощо, утворення на значних площах лійок, ровів, ям, що порушує однорідність та цілісність ґрунтового покриву. В результаті фізичних пошкоджень ґрунтів збільшується неоднорідність, зменшується об'єм пор, ускладнюється доступ води і кисню, руйнується структура, що в результаті призводить до зниження родючості орних ґрунтів в цілому. Таким чином, відбувається механічна деградація ґрунтів, які потребують рекультивації.

Крім того, за моніторинговими дослідженнями, проведеними НЦЦ «ІА імені О.Н.Соколовського», встановлено, що хімічний вплив на ґрунтовий покрив Харківської області має точковий характер. Загальна чисельність уламків, що хімічно забруднюють ґрунтовий покрив на території Харківської області попередньо дорівнює 1383 одиниць, але тільки 453 одиниці знаходяться на с.-г. землях, або 32,7%. Перше місце за кількістю уламків на с.-г. землях займає Куп'янський район - 44%, друге: Ізюмський район – 28% та Чугуївський з 11%. Ситуація впродовж 2025 року може змінюватися, бо військові дії продовжуються на території Куп'янського та Харківського районів Харківської області.

За підрахунками хімічно забруднені ділянки на території всієї Харківської області дорівнюють 113,25 га станом на початок 2025 року. Ситуація може поступово погіршуватися з урахуванням продовження ведення військових дій.

З метою відновлення земельних ділянок, постраждалих від збройної агресії РФ, необхідно сформулювати програму заходів та запровадити пілотні проєкти

очищення найбільш забруднених територій, заходи з консервації, рекультивації та поліпшення земель, у т.ч. за рахунок розширення території природно-заповідного фонду. Збільшення площ під еколого-стабілізувальними угіддями (лісами, луками, пасовищами, заповідним фондом тощо) та істотне зменшення площ під еколого-дестабілізувальними угіддями (передусім ріллею). ландшафтно-зональний, територіально диференційований принцип проведення меліорацій має сприяти відновленню (принаймні частковому) екосистем і агроекосистем.

Відповідно до наявної інформації у місцевих органів влади існує нагальна потреба у придбанні спеціальної техніки для виконання робіт з перевезення та видалення відходів руйнувань (самоскиди, навантажувачі, крани, потужні подрібнювачі та генератори, автономні компресори тощо).

На тимчасово окупованих територіях знаходилося 26 місць видалення твердих побутових відходів, які протягом тривалого часу залишалися без належної експлуатації та охорони. На цих об'єктах не визначено завдану шкоду та збитки. Слід зазначити, що відходи руйнувань охоплюють не тільки побутові і будівельні відходи, а і значну кількість біологічних, військових та інших відходів, що створює небезпеку навколишньому середовищу. Враховуючи відсутність досвіду з питання такої складності необхідно вирішувати його комплексно, з урахуванням екологічного, санітарно-епідеміологічного, земельного законодавства.

Збитки, завдані водним ресурсам

Шкода завдана водним об'єктам Харківської області склала 54 251,014 тис. грн.

Внаслідок атаки безпілотних літальних апаратів на нафтобазу в Немишлянському районі м. Харкова стався виток нафтопродуктів, що спричинило забруднення водних об'єктів. В річки м.Харкова та Харківської області потрапили 85,863 т забруднюючих речовин. Шкода від потрапляння нафтопродуктів у поверхневі водні об'єкти м. Харкова та прилеглих до міста районів Харківської області склала 29 701,139 тис. грн.

Самовільне користування водними ресурсами (втрата води внаслідок руйнації гідротехнічних споруд) склало 24 549,875 тис. грн.

Шкода, завдана атмосферному повітрю

Розраховані збитки, завдані атмосферному повітрю внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану, на загальну суму 361062,726 тис.грн, зокрема від горіння 19216 тонн нафти та нафтопродуктів та згорання інших об'єктів на площі 71884 м². Здійснено 74 розрахунки.

Втрати лісового фонду

Розраховані збитки, заподіяні знищенням або пошкодженням лісових розсадників, лісових культур внаслідок надзвичайних ситуацій та/або збройної агресії та бойових дій під час дії воєнного стану склали – 0,135 млн. грн.

Збитки, завдані природно-заповідному фонду

За інформацією науково-дослідної установи «Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» із загальної кількості об'єктів природно-заповідного фонду на тимчасово окупованій території та в зоні бойових дій перебувало 103 заповідні об'єкти у Ізюмському, Куп'янському, Харківському, Чугуївському районах (41,7% від загальної кількості об'єктів ПЗФ), з них безпосередньо в зоні активних бойових дій – 58 об'єктів ПЗФ.

Значні пошкодження та знищення зазнали окремі території та об'єкти природно-заповідного фонду, такі як РЛП «Червонооскільський», «Фельдман-Екопарк». Натепер активні бойові дії ведуться на території Дворічанської селищної ради Куп'янського району, де розташований національний природний парк «Дворічанський», обстежити та визначити ступінь пошкоджень території парку наразі є неможливим.

Достовірний аналіз впливу повномасштабного військового вторгнення Російської Федерації на стан територій та об'єктів природно-заповідного фонду, Смарагдової мережі, екосистем, популяцій видів тварин і рослин можливий тільки після завершення бойових дій шляхом проведення польових досліджень.

Ураховуючи зазначене, першочерговими завданнями у сфері заповідної справи є:

- проведення розмінування територій, де розташовані об'єкти природно-заповідного фонду та лісового фонду області;
- обстеження та інвентаризація територій та об'єктів природно-заповідного фонду з метою встановлення їх актуальної природоохоронної цінності;
- встановлення в натурі (на місцевості) меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Робота гальмується внаслідок великої кошторисної вартості зазначених робіт, витрати на які не передбачено у місцевих бюджетах.

З метою вивчення стану довкілля та використання природних ресурсів, для встановлення проблемних питань та визначення шляхів їх вирішення при Харківській обласній військовій (державній) адміністрації утворено робочу групу з питань використання та охорони земель, природних ресурсів і охорони довкілля.

Крім того, на виконання Плану дій органів виконавчої влади з відновлення деокупованих територій територіальних громад, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 № 1219-р, та відповідного розпорядження начальника Харківської обласної військової адміністрації від 24.01.2023 №25 В «Про затвердження Плану дій органів виконавчої влади з відновлення деокупованих територій територіальних громад Харківської області», з метою визначення та обстеження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, інших природоохоронних територій та об'єктів, які постраждали внаслідок тимчасової окупації, оцінки нанесеної шкоди та встановлення шляхів для відновлення, розпорядженнями начальників районних військових адміністрацій створено комісії для визначення масштабів шкоди та збитків, заподіяних територіям і об'єктам природно-заповідного фонду та лісовим насадженням.

№ з/п	Назва розділу	Відповідальний	Телефон
1	2	3	4
1	Загальна характеристика	Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	(057) 725 38 52
2	Чисельність населення		
3	Фізико-географічна характеристика	Дмитро Топчій – начальник відділу раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації – узагальнення; Олег Теремило – начальник відділу поводження з відходами управління економіки природокористування та поводження з відходами Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації; Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	(057) 725 38 50 (057) 725 38 55 (057) 725 38 52
4	Атмосферне повітря	Дмитро Топчій – начальник відділу раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	(057) 725 38 50
5	Водні ресурси		
6	Земельні ресурси	Оксана Колісник – заступник начальника управління економіки природокористування та поводження з відходами – начальник відділу координації екологічних програм, економіки природокористування, біоресурсів та заповідної справи Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	(057) 725 38 53
7	Лісові ресурси		
8	Рослинний світ		
9	Тваринний світ		
10	Природно-заповідний фонд		
11	Формування екологічної мережі		
12	Поводження з відходами небезпечними хімічними речовинами	Олег Теремило – начальник відділу поводження з відходами управління економіки природокористування та поводження з відходами Департаменту захисту довкілля та	(057) 725 38 55

1	2	3	4
13	Радіаційна безпека	природокористування Харківської обласної державної адміністрації	
14	Корисні копалини	Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	(057) 725 38 52
15	Моніторинг довкілля		
16	Міжнародне співробітництво		
17	Планування природоохоронної діяльності	Оксана Колісник – заступник начальника управління – начальник відділу координації екологічних програм, економіки природокористування, біоресурсів та заповідної справи управління економіки природокористування та поводження з відходами Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації – таблиці 69, 72, 73;	(057) 725 38 53
		Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації – таблиці 70, 71	(057) 725 38 52
18	Найважливіші екологічні проблеми регіону	Начальники структурних підрозділів Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації; Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації – узагальнення	(057) 725 38 53 (057) 725 38 55 (057) 725 38 50 (057) 725 38 52
	18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем		
	18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем		
	18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені збройною агресією проти України		
	Примітки	Алла Стребкова – заступник начальника управління раціонального використання природних ресурсів та оцінки впливу на довкілля – начальник відділу оцінки впливу на довкілля, моніторингу та зв'язків з громадськістю Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації	(057) 725 38 52